

ORVOSKARI HIRMONDÓ

Pécs, 2012. október

Tám László fotói

Szeretettel köszöntjük kedves Vendégeinket!

TARTALOM

Dékáni köszöntő

Orvosnapok: kitüntetések, elismerések

Tanévnyitó az orvoskaron
(Miseta Attila, Csernus Valér,
Ohmachi Róbert)

Újonnan kinevezett professzoraink, docenseink

Őszi ünnepeink:

Aradi Vértanúk Napja; 1956
(Kiss Tamás összeállítás)

Róth Erzsébet, Horváth Örs Péter, Bajnóczky István köszöntése születésnapjuk alkalmából

Aki rátette Pécsre a gyermekbeszét
világtérképére (Stemler Miklós interjúja Pintér
András professzorral)

A Pécsi Kórháziskola Alapítvány munkájáról
(Kocsis Krisztina)

Hatvan éves az Urológiai Klinika!
(Jávorházy András)

Világ bajnok magyar orvosok (SzG.)

Az Egészségügyi Szakdolgozók Kongresszusa
(Könyvesné Sarkadi Margit)

Új lehetőségek a képzésben
(Lukács András, Nyitrai Miklós)

Research experience in Research Center for
Genomic Medicine (Balogh András)

Bombay-i szemész kongresszusról (Bíró Zsolt)

Érettségire felkészítő, intenzív tábor
(Duga Zsófia)

A Nemzetközi Bioreológiai Társaság és a
Nemzetközi Klinikai Hemoreológiai Társaság
közös kongresszusáról
(Dr. Sándor Barbara, dr. Tóth András)

Növényanatómiai szimpózium Pécsen
(Papp Nóra)

Projektzáró rendezvények (Bognár Rita)

Prof. Darko Cerne látogatása a Laboratóriumi
Medicina Intézetben (Kőszegi Tamás)

Vadászat – Kultúra – Természetvédelem
(Mess Béla)

Arc- és pályaképek a pécsi orvoslás múltjából
(Schmidt Pál készülő könyvéről)Bronzba öntött emlékezet: Szentágothai pro-
fesszor érmeiken (Süle Tamás)

Intézeti, klinikai hírek, információk

Sajtószemle a közelmúltban megkötött
oktatókórházi együttműködési szerződésekről

Középen és az első borítón Tám László fotói, a
hátsó borítón Bérczi Bálint, a poszteren Sebők
Béla és Barthó Loránd fotói láthatók.

Tisztelt Kollégánók, Kollégák!

Sok év után újra együtt! Sajnos nem mindenki. Sokan nem jöttek el, mások nem jöhettek el... Legközelebb hívjuk azokat akik nem jöttek el! Gondoljunk azokra, akik nem jöhettek el!

Egyetemünkön az Orvosnapok rendezvényei hosszú hagyományra tekintenek vissza. Valójában az orvosavatás és a tanévnyitó mellett ez az az alkalom, amely legméltóbban fejezi ki összetartozásunkat, ragaszkodásunkat az Alma Mater hagyományaihoz, értékeihez.

Örömmel jelezhetem, hogy karunk vonzereje nőtt, több magyar hallgatót vettünk fel, nőtt az elsőhelyes jelentkezések száma is. Több mint négyszeres volt a túljelentkezés mind az angol, mind a német nyelvű programjainkra. Ugyanakkor nem vagyunk maradéktalanul elégedettek. Szeretnénk, ha minél több, minél jobb eredményekkel rendelkező elsőhelyes jelentkezőnk lenne.

Ebben az évben talán a legjelentősebb kezdeményezésünk az oktatókórházi rendszer megújítását célozta. Nyolc szerződést kötöttünk, ami várhatóan hamarosan kilencre bővül, egy kivételével lefedve a Dunántúl minden megyei kórházát. Bizonyára sokan emlékeznek a régi rendszerre. Ennek az oktatókórházi rendszernek a megújítását a megnövekedett hallgatói létszám és a klinikák növekvő leterheltsége indokolja. Köszönettel tartozunk azoknak a vezetőknek, akik szívvel-lélekkel támogatták ezt a kapcsolatépítést. Természetesen csak a kezdő lépések történtek meg, hosszú és kitartó közös munka áll előttünk, amíg a rendszert megfelelően „beüzemeljük”. Megtettük az első lépéseket németországi kapcsolatrendszerünk bővítése irányába is, lehetővé téve hallgatóinknak a német nyelvű klinikai gyakorlatokat.

Igen fontos lépések történtek a klinikum területén is. Kétségtelen, hogy a finanszírozás nem javult, az új elosztási elvek pedig átmeneti zavart keltettek. Rektor úr felkérésére Decsi professzor úr előbb egy bizottság élén áttekintette, majd pedig megválasztása után felvállalta a klinikum menedzsmentjét. Sok sikert kívánunk neki! Ezen a helyen is köszönjük az előző klinikai főigazgató, Kollár professzor úr munkáját.

A megnövekedett oktatási terhek sok nehézséggel járnak. Nem szeretnénk azonban engedni abból sem, hogy az Általános Orvostudományi Kar a Pécsi Tudományegyetem „zászlóshajója” a tudományos kutatás területén is.

A Szentágothai János Kutató Központ tartalommal való megtöltése karunkra is komoly feladatokat ró, egyúttal lehetőség is. Azon leszünk, hogy tehetségeinket megtartsuk, illetve külföldről visszahozzuk.

Csakis ott lehetséges valódi egyetemi szintű oktatás, ahol magas színvonalú a tudományos kutatás. Éppen ezért mindent megteszünk, hogy a hiányzó forrásokat saját erőből pótoljuk, részben éppen az idegen nyelvű oktatásból befolyó bevételekből.

Egyre inkább világos, hogy a betegellátás területén az állami gondoskodás most már nem elegendő. A források elégtelensége orvos- és szakszemélyzet elvándorlásában, hosszú várólistákban és a munkakörülmények romlásában nyilvánul meg. Megértjük, hogy az államháztartás egyensúlyának megtartása fontos. Központi adminisztratív intézkedésekkel azonban az egészségügyben meggyőző eredményt elérni nehéz. Világosan meg kellene jelölni azokat a területeket, melyek anyagi és szakmai okokból visszafejlesztendők. Nem szabad azonban feladni a fejlesztéseket sem! Másik, a közeljövőben megvalósuló nagy beruházásunk részben választ adhat a fejlesztés igényére. Megújul az I. számú klinikai tömb. Ezzel egy túl hosszú, gyakran méltatlan elemekkel tarkított eljárás végére került pont. Azonban a fejlesztésből a

ORVOSKARI
HÍRMONDÓ

Felélős szerkesztő: Barthó Loránd, Bogár Lajos

Olvasószerkesztő Hollósy Tibor, szerkesztőségi munkatárs Kiss Tamás

Tördelőszerkesztő: Babarciné Stettner Lenke.

A szerkesztőség címe: PTE Általános Orvostudományi Kar Sajtóirodája, 7624 Pécs, Szigeti út 12.

Tel.: 72/536-116. E-mail: hirmondo@aok.pte.hu ■ HU ISSN 1586-1031

■ HU ISSN 1586-1295. Nyomtatta a PTE ÁOK Nyomdája.

Elektronikus publikáció: www.aok.pte.hu/hirmondo

Az első blokk fényképeinek nagy részét (kb. a 21. oldalig, valamint a születésnapok fotóit Verébi Dávid készítette, Czulák Szilvia gondozta.

klinikum jelentős része kimarad.

Meg kellene nyitni az állami intézményeken belül a fizetős betegellátás kapuit. Előbb azonban szükséges a megfelelő jogi szabályozás, az egyszerűsített adminisztráció. A jelen helyzetben az adminisztráció egyszerre túl bonyolult, drága és pontatlan. A helyes sorrend azonban nem az elbocsátás és átszervezés, hanem az adminisztráció egyszerűsítése, majd az ehhez történő méretezés.

A nemzetközi piacon mérnökeinket, orvosainkat „a legkeresettebb árucikk” között tartják számon. Itthon arra történő hivatkozással, hogy nincs hazai ipar, nem becsüljük meg őket – elmondhatom, hogy így nem lesz előrelépés. A külföldön dolgozó orvosok és kutatók körében megfigyelhető egyfajta visszatérési hajlandóság, és legtöbbjük nem a hasonló szintű anyagi juttatásokat várná el, hanem a kiszámítható, rendezett munkakörülményeket. Sajnos ettől a magyar egészségügy majdnem annyira távol van, mint a nyugati bérektől.

Rendkívül lényeges a helyi és regionális politika támogatása. Véget kell vetni annak, hogy széthúzás van a régió egyes megyéinek politikusai között, fel kell ismerni, hogy csak együtt tudjuk hatékonyan képviselni érdekeinket. Mivel mi vagyunk a Dunántúl egyetlen orvos-, fogorvos- és gyógyszerészképző helye, elvárható, hogy megfelelő kapcsolataink legyenek, megfelelő támogatást kapjunk a Dunántúl minden megyéjéből. Természetesen a mi oldalunkról fontos a megfelelő tájékoztatás, a konszenzus keresése, melynek egyik jele éppen az oktatókórházi rendszer megújítása volt. Úgy érzem, ebben a tekintetben talán volt előrelépés, de az eredmények még váratnak magukra.

Kedves Kollégák, Kollégák!

Az elmúlt évben karunk a 167 magyar kar mértékadó ranglistáján a 2. helyet foglalta el, az oktatói minőség tekintetében pedig az első volt. Tudjuk, hogy a statisztikák torzítanak! Tudjuk, hogy nem dőlhetünk hátra elégedetten. Tudjuk, hogy vannak gyengeségeink. Megnyugtató azonban az, hogy a kar oktatói gárdája még mindig erős. A tőlünk kikerülő orvosok, fogorvosok gyógyszerészek és biotechnológusok megállják a helyüket. Abban is bízom, hogy kormányzati szinten is megkapjuk azt a támogatást, melyre a magyar egészségügy tekintetében joggal tartunk igényt.

Végül el kell mondjam, hogy – mint volt tanítványaink – Önök a legfontosabbak a számunkra: az összetartozás, a véleménykülönbségek és szakmai viták ellenére az egészségügy alappillérei. Ennek egyik eleme az, hogy különböző periódusokban bár, de mindannyian ennek az Alma Maternek a tanítványai vagyunk. Tegyük meg mindent azért, hogy tovább emelkedjen az oktatásunk színvonala, fejlődjön tudományos kutató tevékenységünk és hogy klinikai ellátásunk jó híre erősödjön. Mi a magunk részéről mindenkivel, aki ezeket a célokat magáénak vallja, együtt kívánunk működni.

Végezetül köszönöm, hogy eljöttetek! Azok, akik nem tudtak jelen lenni, remélhetőleg találnak alkalmat arra, hogy valamikor ellátogassanak hozzánk. Az ajtó mindig nyitva áll!

Mindenkinek nagyon jó egészséget, jó munkát, sok sikert és kellemes együtt töltött órákat kívánok a Pécsi Tudományegyetem Általános Orvostudományi Kara nevében.

Kérjük Önöket is, hogy vigyék el jó hírünket, közvetítsék azt, hogy a Pécsi Tudományegyetem Általános Orvostudományi Kara megmaradt ugyanúgy, mint az Önök idejében, szigorú, de a minőséget megkövetelő oktató intézménynek.

Dr. Miseta Attila

Dr. Miseta Attila
egyetemi tanár, dékán

A Dékáni vezetés

Dr. Miseta Attila egyetemi tanár, dékán

Dr. Biró Zsolt egyetemi tanár, klinikai és diákjóléti dékánhelyettes

Dr. Csernus Valér egyetemi tanár, oktatási dékánhelyettes

Dr. Decsi Tamás egyetemi tanár, gazdálkodási dékánhelyettes

Dr. Ertl Tibor egyetemi tanár, általános, szak- és továbbképzési dékánhelyettes

Dr. Koller Ákos egyetemi tanár, tudományos dékánhelyettes

Dr. Biró Zsolt

Dr. Csernus Valér

Dr. Decsi Tamás

Dr. Ertl Tibor

Dr. Koller Ákos

PRO FACULTATE MEDICINAE KITÜNTETÉSEK

Arany fokozat

Dr. Gallyas Ferenc emeritus egyetemi tanár

Idegsebészeti Klinika

1959-ben szerzett fizika-kémia szakos diplomát az ELTE-n. Az egyetem elvégzését követően került a Pécsi Orvostudományi Egyetem Ideg-Elme Klinikájára, majd 1976-tól jelenlegi munkahelyére, az Idegsebészeti Klinikára. Kezdetben az idegszövet elemeinek ezüst impregnációval való feltüntetése, illetve a feltüntető módszerek fizikai, kémiai alapjainak a kiderítése volt tudományos kutatási területe. Tizennyolc ezüstöző módszert használnak a világ minden táján, melyet „Gallyas-módszer”-nek neveznek. Számos alkalommal vett részt külföldi tanulmányúton. Kutatási eredményeit elismert szakmai folyóiratokban publikálta. 1988-ban egyetemi tanári kinevezést kapott. Kiemelkedő tudományos munkássága mellett közéleti tevékenységet is vállalt. 1996-tól három éven keresztül tudományos dékánhelyettesi funkciót töltött be. Tudományos munkáját számos díjjal, szakmai elismeréssel jutalmazták.

Postumus arany fokozat

Dr. Trixler Mátyás emeritus egyetemi tanár

A Pszichiátriai és Pszichoterápiás Klinika volt igazgatója

Egyetemi tanulmányait 1965-ben fejezte be a Pécsi Orvostudományi Egyetemen, majd a végzést követően itt teljesedett ki szakmai munkássága. Munkaidejének zömét betegek között, azok gyógyításával töltötte. A betegekért mély felelősséget érzett. Példaértékű magatartása meghatározta a klinika arculatát. Professzor úr nemcsak a gyógyítást tekintette szívügynek, hanem az oktatást is, melyet magas színvonalon, odaadó lelkesedéssel végzett. Mind a magyar, az angol és a német nyelvű orvosképzésben előadások és gyakorlatok tartásával is részt vett. Pszichoterápiás, művészetterápiás aktivitása nevét igen széles körben tette ismertté a szűkebb orvosi szakmán túl is.

Személyében egy nagy formátumú orvoskollégát vesztek el tanítványai, munkatársai.

Ezüst fokozat

Dr. Pintér Erika egyetemi tanár

Farmakológiai és Farmakoterápiás Intézet

1985-ben végzett a Pécsi Orvostudományi Egyetemen és azóta dolgozik jelenlegi munkahelyén, a Farmakológiai és Farmakoterápiás Intézetben. 2007-től az MTA doktora. 2009-ben egyetemi tanári kinevezést kapott. Oktatását a precizitás jellemzi. Koordinálja a gyógyszerészhallgatók „klinikai alapismeretek oktatását”. Tantárgyfelelőse a fogorvostanhallgatók gyógyszerteran oktatásának magyar és angol nyelven. Orvosok és gyógyszerészek posztgraduális képzésében is jelentős munkát végez. Számos kutatási téma vezetője. A Szolcsányi-munkacsoport egyik legeredményesebb kutatója.

Jelentős tudományos, oktatási tevékenysége mellett közéleti tevékenysége is példaértékű. 2010-ben az Európai Neuropeptid Klub elnökévé választották.

Dr. Rékási Zoltán egyetemi docens

Anatómiai Intézet

1986-ban fejezte be tanulmányait a Pécsi Orvostudományi Egyetemen, azóta dolgozik jelenlegi munkahelyén, az Anatómiai Intézetben. 2003-ban egyetemi docenssé nevezték ki. Oktató munkája elismeréseként több alkalommal részesült "Kiváló Gyakorlatvezető" cím elismerésben. 2004-ben kapott megbízást a PTE ÁOK Doktori és Habilitációs Tanács titkári feladatainak ellátására. Munkáját nagy körültekintéssel, precizitással és lelkiismeretesen végzi. Munkakapcsolata mind a hivatal dolgozóival, mind a PhD ellátásban résztvevőkkel példaértékű. A felvételi és védési eljárások, valamint az akkreditáció során rendkívül sokrétű feladatot lát el.

Bronz fokozat

Bagodics Józsefné titkárságvezető

Magatartástudományi Intézet

1971 óta dolgozik a Pécsi Orvostudományi Egyetemen. Széleskörű tájékozottsággal, munkatársi kapcsolatokkal rendelkezik. Az intézet megalakulása óta fontos szerepet tölt be az adminisztratív és oktatási munka szervezésében. A magyar és az idegen nyelvű oktatás szervezése, az intézet pénz-és személyügyi intézése is feladatai közé tartozik. Megbízható körültekintő, precíz és kiegyensúlyozott munkája az intézeten belül és azon kívül is példaértékű.

Tarjányi Lászlóné intézetvezető ápolónő

I. sz. Belgyógyászati Klinika

1978 óta dolgozik kisebb megszakítással jelenlegi munkahelyén. Kezdetben három műszakos ápolónőként dolgozott, majd 1999 óta intézetvezetői ápolónői munkakörben irányítja a szakdolgozók munkáját.

Folyamatosan képezi magát, tudását igyekszik átadni munkatársainak, segíti az új dolgozók beilleszkedését. Munkája rendkívül megbízható, kiemelkedő szervezőkészséggel és munkabírással rendelkezik. Fontos szerep volt abban, hogy a Baranya Megyei Kórházzal történő integráció problémamentesen lezajlott.

Végh Péterné óvónő

Óvoda

1972 óta dolgozik a Pécsi Orvostudományi Egyetem Óvodájában, jelenleg részmunkaidős foglalkoztatott. Munkáját odaadással, végtelen türelemmel, lelkiismeretesen végzi. A rábizott gyermekek felügyeletét nagy odafigyeléssel, a szülők megaláztatására látja le. Elhivatottsága, szakmai felkészültsége, zenei képzettsége, gyermekszeretete példaértékű.

Árpád-házi Szent Erzsébet Emlékérem

Rofrits Vilmosné klinikavezető főnővér

PTE KK Aneszteziológiai és Intenzív Terápiás Intézet

1990 óta dolgozik az Aneszteziológiai és Intenzív Terápiás Intézetben. 1997-ben a PTE Egészségügyi Főiskolai Karán diplomás ápoló szakon végzett, majd 2003-ban egyetemi okleveles ápolói végzettséget szerzett. 2008-ban intézetvezető főnővérré nevezték ki. Kiemelkedő munkájával folyamatosan bizonyítja kiváló szervezőképességét. Vezeti az intézeti továbbképzések programjának összeállítását, lebonyolítását. Jó kommunikációs képességét a sokrétű anesztéziai és intenzív terápiás irányítási feladatokban kiválóan alkalmazza. Kimagaslóan figyelmes, empátikus a kollegákkal és a betegekkel egyaránt.

Dicséretet kapnak

Bakos Tamásné

PTE KK Fogászati és Szájsebészeti Klinika

1987. október elseje óta dolgozik a PTE KK Fogászati és Szájsebészeti Klinikán. Ezalatt a 25 év alatt mindig nagy odafigyeléssel és megbízhatóan végezte klinikai asszisztensi munkáját. Mind a betegekkel, mind a hallgatókkal és a klinika dolgozóival példaértékű a kapcsolata. Lelkesen vesz részt a hallgatókkal kapcsolatos betegszervezésben és a mindennapi klinikai munkában.

Dr. Boros Szilvia

PTE KK Radiológiai Klinika

1980-ban kezdett dolgozni a Radiológiai Klinikán, majd néhány év távollét után 2003 óta a Klinika Akác utcai részlegének vezetője. Részlegvezetői kinevezése idején a rossz technikai feltételek ellenére a munkáját hiánytalanul ellátta, szabadidejét sem kímélve vállalt és vállalt többfeladatot a betegellátás érdekében. Az Egyetem sürgősségi képzőközpontjának megbízható tagja.

Brunnerné Bayer Zsuzsanna

Orvosi Népegészségtani Intézet

Asszisztens, 1975 óta folyamatosan dolgozik az Orvosi Népegészségtani Intézetben. 1992 óta a molekuláris biológiai laboratórium vezető asszisztense, mely munkáját rendkívül nagy hozzáértéssel látja el. Nagy szerepe volt a molekuláris biológiai technikák meghonosításában, RNS és fehérjeszintű módszerek bevezetésében a laboratórium munkájában. Az intézet iránti hűségét többször bebizonyította.

Egri Józsefné

Igazságügyi Orvostani Intézet

1973 óta dolgozik az Egyetemen, azon belül is az ÁOK Igazságügyi Orvostani Intézetében adminisztratív munkakörben. Korábban titkármői tevékenységet is ellátott. Szervezi az iroda munkáját, évtizedek óta segíti az orvosszakértők betegvizsgálatait és az ideg-elme vizsgálatok szervezésében is aktívan részt vesz. Munkáját mindig odaadással, hozzáértéssel és precízen látta és látja el.

Jéglné Illés Zsuzsanna

PTE KK Sürgősségi Orvostani Tanszék

1981 óta dolgozik az egészségügyben. Az Egyetem és a Megyei Kórház egyesülését követően a Sürgősségi Osztályon tevékenykedik. Részt vesz a Közalkalmazotti Tanács és az EDDSZ munkájában. Sokat segít a minőségirányítási munkában, mellette ápolói munkáját szeretettel, nagy odafigyeléssel és a betegek megalégedésére végzi.

Kiss Tamás

Pekár Mihály Orvosi és Élettudományi Szakkönyvtár

1981 óta dolgozik a PTE ÁOK Könyvtárában. Munkáját rendkívül megbízhatóan, pontosan végzi. Szeretággazó könyvtárosi tevékenysége mellett a Kari Könyvtár híreit továbbítja az Orvostudományi Hírmondónak. Irodalmi rovatot kezdeményezett a lapban és az utóbbi néhány évben szerkesztőségi munkatársaként a szövegkorrekciós munkát is precíz pontossággal végzi.

Dr. Kocsis Béláné

Orvosi Mikrobiológiai és Immunitástani Intézet

Tanszéki biológus, 1971 óta dolgozik a PTE ÁOK Orvosi Mikrobiológiai Intézetében. Sok évtizedes munkaviszonya alatt bebizonyította, hogy felelős és komoly tudást igénylő munkakörét a szakmai elvárásoknak megfelelően a legnagyobb gondossággal és precizitással végzi. Fontosnak tartja a diákkörös, PhD-hallgatók, illetve rezidensek munkájának támogatását, technikai elősegítését.

Kocsisné Halas Ágnes

Kórleletani és Gerontológiai Intézet

34 éve dolgozik a PTE ÁOK Kórleletani Intézetében. Szakképzett asszisztensként kezdte. Szakmai fejlődése érdekében BSc. fokozatot szerzett az Egészségügyi Főiskolán. Egyre többet kezdeményezően vett részt az Intézet adminisztratív munkájában. Titkársági munkáját nagy odafigyeléssel, megbízhatóan végzi. Közvetlen, kiegyensúlyozott kapcsolata van mind az oktatókkal, mind a kollégákkal.

Pavlik Ferencné

I. sz. Belgyógyászati Klinika

1972-től dolgozik Egyetemünkön. Először az Aneszteziológiai Intézetben, mint ápolónő, majd 1988-tól jelenlegi munkahelyén, a kardiológiai járóbeteg ellátás vezető asszisztensként. 2004-től az I. sz. Belgyógyászati Klinikán igazgatói titkársági feladatát rendkívül megbízhatóan látja el. Jó szervező készségű, segítőkész kolléga. Nagy szakmai tapasztalattal rendelkezik, kollégái és felettesei nagyra értékelik tudását.

Ribarics Ildikó

PTE KK Radiológiai Klinika

1989 óta dolgozik az Egyetemen, jelenleg a Radiológiai Klinika vezető asszisztensként. Kimagasló szakmai hozzáértéssel irányítja, felügyeli a klinika szakdolgozóinak munkáját a klinika négy telephelyén. Több pályázatos beruházás előkészítésében, majd megfelelő üzemeltetésében vállalt kiemelkedő szerepet. Aktívan részt vesz az Egyetem közéletében, a Közalkalmazotti Tanács munkájában. Jelenleg tagja az Egyetem Szenátusának, ahol mindig a szakdolgozók érdekeit tartja szem előtt.

Schrempf Mária

PTE KK Orvosi Genetikai Intézet

1983 óta dolgozik az Egyetemen. Előbb a Gyermekklinikán, majd az intézet megalakulása óta az Orvosi Genetikai Intézet Citogenetikai Laboratóriumában. Pótolhatatlan és elsőszámú asszisztensként tevékenykedett, de rendkívül kreatív készséggel utóbb a modern molekuláris citogenetikai módszereket is elsajátította. Munkáját nagy hozzáértéssel látja el, a humán genetikai gárda közmegebecsülésének örvendő tagja.

Aranydiplomások:

Dr. Ángyán Lajos, dr. Ángyán Lajosné dr. Pados Éva, dr. Barabás György, dr. Bellus Sándor László, dr. Berta Gyula, dr. Berta Gyuláné dr. Kardos Erzsébet, dr. Biró Gábor, dr. Biró Vilmos, dr. Csere Tibor István, Erdélyi Gábor Lászlóné dr. Kishindi Kiss Katalin Mária, dr. Fábíán Mária Anna, dr. Felker Jenő, dr. Felker Jenőné dr. Lengyel Erzsébet, dr. Földi Sándor Imre, dr. Füzi István, dr. Gagyai Dénes, dr. Garzuly Ferenc, dr. Gárdos Sándor, dr. Hasitz Sándor, dr. Horgász János, dr. Joós Lászlóné dr. Molnár Mária Terézia, dr. Kálózdí Tamás András, dr. Kopa Jánosné dr. Kőnig Mária Magdolna, dr. Kovács Antal, dr. Kövesi Béla László, dr. Krommer Károly Ferenc, dr. Kurányi Éva, Laboda Tiborné dr. Horváth Gertrúd Mária, dr. Lázár Gyula Levente, dr. Lubics Magdolna, dr. Marton Ilona Margit, dr. Mecseki László, dr. Mecseki Lászlóné dr. Újsághy Erzsébet, dr. Moll Károly Lajos, dr. Nagy Márta, dr. Nagy Tibor, dr. Nedeczky Alajos, dr. Niedetzky Antalné dr. Szilasi Anna, dr. Nyeső József, dr. Orbán István, dr. Pár Alajos, dr. Pintér András Béla, Polgár Mihályné dr. Matyasovszky Rozália, dr. Porges Judit Mária, dr. Pungor Zsuzsanna Mária, dr. Resch Béla Árpád, dr. Rohonyi Béla, dr. Romhányi Mária Margit, dr. Rónai Éva, dr. Sas Marianna Ilona, dr. Sárdi Ferenc János, dr. Schilli Antal, dr. Schneider Károly, dr. Somogyi Sándor József, dr. Süle Tamás Gyula, dr. Szabó Gyula Ferenc, dr. Szabó Judit, dr. Szarka József Ottó, dr. Szipócs Jenő, dr. Temes Gyula, dr. Tuboly Péter, dr. Vadon Gábor Pál, dr. Vértes Marietta Jolán, dr. Vincze Erzsébet, dr. Vizer Gyuláné dr. Molnár Margaréta.

Gyémántdiplomások:

Dr. Bánsági László, dr. Ivánfi Sarolta, dr. Kolumbusz Lászlóné, dr. Jobst Kázmér, dr. Kecskés Lajos, dr. Kelemen Géza, dr. Kraáh Mihály, dr. Magyar Károly, dr. Mohay Antalné dr. Möring Irén, dr. Szakács Dezső, dr. Szalay Zoltán, dr. Székely György, dr. Szily Ferenc

Romhányi Emlékérem: Dr. Nagy Judit egyetemi tanár, II. sz. Belgyógyászati Klinika és Nephrológiai Centrum; dr. Szeberényi József egyetemi tanár, Orvosi Biológiai Intézet.

Kiváló gyakorlatvezető címet a Pécsi Orvostudományi Egyetem rektora 1995-ben alapította. Az arra érdemes oktatókat az V. és VI. éves hallgatók választják meg titkos szavazással. Az elismerésben részesülnek:

Dr. Pfund Zoltán egyetemi docens, Neurológiai Klinika; dr. Lempel Edina tanársegéd, Fogászati és Szájsebészeti Klinika; dr. Czopf László egyetemi docens, I. sz. Belgyógyászati Klinika; dr. Rékási Zoltán egyetemi tanársegéd, Anatómiai Intézet, dr. Hollósy Tibor tanársegéd, Anatómiai Intézet, dr. Faluhelyi Nándor orvosgyakornok, Radiológiai Klinika és Anatómiai Intézet, dr. Tényi Tamás egyetemi tanár, Pszichiátriai és Pszichoterápiás Klinika, dr. Kocsis Béla egyetemi docens, Orvosi Mikrobiológiai és Immunitástani Intézet; dr. László Kristóf egyetemi adjunktus, Élettani Intézet; dr. Mayer Klára egyetemi adjunktus, Gyógyszertechnológiai és Biofarmáciai Intézet; dr. Pethő Gábor egyetemi tanár, Farmakológiai és Farmakoterápiás Intézet; dr. Koppán Miklós egyetemi docens, Szülészeti és Nőgyógyászati Klinika és Anatómiai Intézet.

A legjobban oktató intézetek: 1. Orvosi Biológiai Intézet, 2. Kóréletteni és Gerontológiai Intézet, 3. Pathológiai Intézet.

A legjobban oktató klinikák: 1. Neurológiai Klinika, 2. II. sz. Belgyógyászati Klinika és Nephrológiai Centrum, 3. I. sz. Belgyógyászati Klinika.

Köztársasági ösztöndíjban részesülnek: Fazekas Ádám, Cseh Anna, Scheich Bálint, Kardos Dániel József, Horváth Andrea, Riba Ádám, Cseh Tamás, Fejes Anikó Vivien, Kiss Máté, Zsilli Gábor Barnabás.

Évfolyamuk legjobb hallgatói:

VI. évf. AOK magyar: Biró Zsanett Katalin, Cseh Anna Mária, Kontár Zsuzsanna, Scheich Bálint, Cseh Tamás, Tornyos Adrienn. VI. évf. AOK angol: Östberg Viktoria Elisabeth; V. évf. AOK magyar: Tóth Marcell; V. évf. AOK angol: Vinjor Orjan; IV. évf. AOK magyar: John Flóra; IV. évf. AOK angol: O'Sullivan Ian Robert; IV. évf. AOK német: Hartmann Tobias Emanuel; III. évf. AOK magyar: Karádi Zsófia Nozomi; II. évf. AOK magyar: Szakács Zsolt;

II. évf. FOSZ magyar: Hollósi Barbara; II. évf. FOSZ angol: Lovász Bálint Viktor

V. évf. GYOSZ: Zsilli Gábor Barnabás; IV. évf. GYOSZ: Botár Bettina; II. évf. GYOSZ: Pózna Diána Ildikó
Med. Bio. II. évf.: Kiss Máté

Köszönjük Kittkáné Bódi Katalinnak, az Oktatástechnikai és Szervezési Csoport vezetőjének és munkatársainak, hogy a szükséges fotózások megszervezéséhez segítséget nyújtottak és a portrékat elkészítették.

XLIV. Egyetemi Orvosnapok

2012. október 19-20.

PROGRAM

2012. október 19. (péntek)

10.00 Kamara koncert az aulában

Nemes-Horváth Orsolya operaénekes és Szűcsné Hegedűs Orsolya fuvolaművész fellépésével
Zongorán kísér: Rónaszéki Mónika zongoraművész

10.30 Az Orvostudományi Kar ünnepi ülése

Rektori köszöntő
Pro Facultate Medicinae emlékérmek átadása
Arany-, gyémántdiplomák adományozása
Romhányi Emlékérmek átadása
Oktatói és hallgatói kitüntetések adományozása
Árpád-házi Szent Erzsébet Emlékérem adományozása
Dicséretetek átadása

Dr. Kajtár Pál egyetemi tanár festménykiállításának megnyitója

15.00 ÉVFOLYAMTALÁLKOZÓK

1952-ben végzett orvosok	II. sz. szemináriumi terem (fszt.)
1957-ben végzett orvosok	VIII. sz. szemináriumi terem (II. em.)
1962-ben végzett orvosok	V. sz. szemináriumi terem (fszt.)
1967-ben végzett orvosok	III. sz. szemináriumi terem (fszt.)
1972-ben végzett orvosok	Dr. Flerkó Béla tanterem (I. em.)
1977-ben végzett orvosok	Tanácssterem (I. em.)
1982-ben végzett orvosok	Dr. Cholnoky László tanterem (I. em.)
1987-ben végzett orvosok	Dr. Lissák Kálmán tanterem (I. em.)
1992-ben végzett orvosok	Dr. Donhoffer Szilárd tanterem (I. em.)
1997-ben végzett orvosok	401. sz. szemináriumi terem (IV. em.)
2002-ben végzett orvosok	VI. sz. szemináriumi terem (III. em.)

2012. október 20. (szombat)

10.00 és 14.00 A Gyógyi gyűjtemény megtekintése a Zsolnay negyedben

TUDOMÁNYOS DÉLELŐTT

A végzett évfolyamok képviselőinek tudományos előadásai

(PTE Általános Orvostudományi Kar; Dr. Flerkó Béla (IV. sz.) tanterem (Pécs, Szigeti u. 12., I. em.)

- 10.00 Dr. Karádi Oszkár egyetemi docens, PTE KK Onkoterápiai Intézet: Emésztőrendszeri Kalandozások.
- 10.20 Dr. Pethő Gábor egyetemi tanár, PTE ÁOK Farmakológiai és Farmakoterápiai Intézet: Meghökkenítő „mesék” a hővel kiváltott fájdalom témaköréből.
- 10.40 Dr. Cziráki Attila egyetemi docens, PTE KK Szívgyógyászati Klinika: Szemléletváltás a Kardiológiában. Struktúra és funkció.
- 11.00 Dr. Zámbo Katalin egyetemi tanár, PTE KK Nukleáris Medicina Intézet: Molekuláris képalkotás az onkológiai diagnosztikában.
- 11.20 Dr. Csernus Valér egyetemi magántanár, PTE ÁOK Anatómiai Intézet: Biológiai órák.
- 11.40 Dr. Szentágothai János emléktábla leleplezése az Anatómiai Intézetben (II. emelet)
- 19.00 Dékáni fogadás az Orvostudományi Kar Dr. Romhányi György aulájában.
(Részvétel csak külön meghívóval)

TANÉVNYITÓ ÜNNEPSÉG AZ ORVOSKARON – 2012. szeptember 3.

Tisztelt Hallgatóság!

Ez a pillanat is elérkezett. Életek egy periódusát, melyet a családi és iskolai gondoskodás jellemezett, magatok mögött tudjátok. Egy hasonlóan fontos, most már a későbbi pályátokat meghatározó szakasz következik: eldöntöttétek, hogy orvosok, fogorvosok, gyógyszerészek, biotechnológusok lesztek.

Jól és helyesen döntöttetek! A legszebb hivatásokat választottátok, de persze csak akkor, ha magatok szívvel és lélekkel azonosultok azokkal.

2012-ben kb. 300 magyar, 260 angol és 220 német programos hallgatót vettünk fel. Ez a hallgatói létszám igen magas, és csak abban az esetben kezelhető jól és színvonalasan, ha mindent megtesztek a korrekt előrehaladásért. Ez egy nagyon összetett feladat. Új környezetben kell megfelelnetek az új kihívásoknak.

Az egyetem szellemiségét alapvetően a tanári kara határozza meg, de a hallgatók minősége csaknem ugyanilyen fontos. Viselkedjétek ennek megfelelően!

A szakma alapjainak az elsajátítása játék és győtrelem egyszerre. Sokszor felteszitek majd a kérdést, miért kell ezt nekünk tanulni? Netán újra megtanulni? Azért, mert az egyetem fő feladata, hogy megtanítson titeket tanulni! Azok az alapok, amelyeken gyakorlatoztok, természetesen szükségesek. Ugyanakkor kedvetekre, majd nem minden tudományágat megtalálhattok a hatalmas és szerteágazó élettudományon belül. Ha érdekel a biológia, genetika, fizika, matematika, a lélektan, a szociológia, és mindezek szintézise, a megfelelő helyen vagytok.

Az egyetem feladata a tudományok művelése. Ezen belül a tudományok oktatása, fejlesztése és gyakorlása. Látni fogjátok azt, hogy hasonlóan hozzátok, az oktatóitok is sokfélék: eltérően ügyesek a tudományok átadásában, azok fejlesztésében és mindennapi alkalmazásában. Egyvalamiben biztosak lehetek, kemény kiválasztási eljárásokon mentek át, mindnyájan kiválóan teljesítettek valamiben.

A kezdeti előadásokra és gyakorlatokra járás lelkesedése persze eltűnik. De azt követően is nagy szükségetek lesz arra, hogy ezeket látogassátok. Higgyétek el, ez nem csak a vizsgaidőszakban fizetődik ki, hanem később, az életben is.

A legfőbb cél az önállóságra való nevelés, mégpedig az önálló gyakorlati tevékenységre és az önálló gondolati tevékenységre történő nevelés. Ebben különösen jelentős szerepet játszhat a tudományos diákkör, a TDK. Megjegyzem, az orvosi szakma vezetői szinte kivétel nélkül korábbi tudományos diákkörösök.

Ne feledjétek el, nem egyedül jutottatok idáig! Itt az alkalom, hogy megköszönjétek mindazoknak, elsősorban szüleiteknek, akik titeket idáig segítettek. Miként köszönjétek meg? Kitaró munkával, erősségeitek és gyengeségeitek megfelelő felmérésével, jó tanulmányi eredményekkel.

Fő feladatokat tehát a tanulás és az ismeretek megfelelő szintézise. Ugyanakkor a város, Pécs és környéke számos lehetőséget ad a kulturális, sport és hitéleti igények kielégítésére is. Figyeljétek jó házigazdaként külföldi hallgató társaitokra, tudomásul véve azt, hogy ők más kulturális környezetből jöttek. Az összecsapásokat csak a sportpályán a tisztességes játék szabályainak megtartásával fogadhatjuk el. Természetes kérésünk az is, hogy külföldi társaink viselkedjenek jó vendégként, elfogadva szokásainkat. Viselkedjétek mindenkor kultúrálisan ezzel is öregbítve intézményünk hírnevét.

Ne feledjétek el azt, hogy „a szerencse is csak a felkészült elmének kedvez”!

Prof. Miseta Attila dékán

Distinguished guests, Dear Students!

Sincerely welcome you in our University. You are among the few selected ones, who were admitted to the medical School of University Pécs as medical, dental or pharmacy student.

You have selected one of the noblest professions: taking care of the health of your fellow man. You have also good reasons to think that you selected the proper school. Medical diploma from Pécs is highly esteemed all around the World. Our diploma is a very good passport to get a good job anywhere.

You probably have mixed feelings now. You are happy to be a student of us, but at the same time you are also worrying about the future.

You have probably heard from your fellow students that our diploma is not easy to obtain. This is true. The value of the diploma fundamentally depends on, how successful are our former students in their profession. To become a good doctor, requires lot of work. The work is hard, but manageable. You can do it. Your professors will do their best to help you in that; they always assist you in your problems.

Your other concern can be about your new environment. You have arrived in a country you may have never been before, with people speaking a for you non-understandable language and have strange customs. Do not worry. Similar to your predecessors, you get used to this new environment soon, and you will like it.

Pécs is a small university city. Thus you will not be "lost" unlike in a huge city; you do not have to travel hours for every day. Almost everybody in the local people has some connection to the university. We have been training foreign student for 28 years now, currently from 56 countries. The locals of Pécs are used to students, are used to international community; they are tolerant with the cultural differences. This is not just a coincidence that, for similar reasons, the most famous universities – such Cambridge, Oxford Harvard, MIT, etc. are located in a city of similar in size to Pécs. Additionally, Pécs is a city of rich culture with historic atmosphere and has a unique, semi-Mediterranean climate. I hope, you will enjoy it soon.

Your following years will be not devoted only to a demanding professional work. You could also find yourself time to relax, to enjoy yourself. These years are probably the most pleasant, most memorable years in your life. You are young; you will participate in great parties, collect unforgettable experiences and make lifelong friendships. In the next years, while in Pécs, carry out both activities and find a proper balance between the professional work and the relaxation.

With these thoughts I wish you success in your studies and memorable stay in Pécs.

Prof. Valér Csernus
Appointed Vice-Dean for Education

Euer Spektabilität Herr Dekan, Herr Vice-Dekan, sehr geehrte Professoren, liebe junge Kolleginnen und Kollegen, meine Damen und Herren!

Im Namen der Leitung des Deutschen Studienganges möchte ich unsere neuen Studenten in Pécs/Fünfkirchen willkommen heißen.

Wir freuen uns, dass Sie für Ihr Medizinstudium unsere Universität gewählt haben – und wir hoffen, dass Sie sich auch freuen, zu den glücklichen Auserwählten zu gehören, die von den etwa 1100 Bewerbern zugelassen wurden.

Liebe junge Kolleginnen und Kollegen!

Sie stehen vor den schönsten und wahrscheinlich aufregendsten Jahren Ihres Lebens.

Die Medizinische Fakultät der Universität Pécs bietet Ihnen ein ernsthaftes, interessantes, modernes Medizinstudium, aufgrund dessen Sie die hier erworbenen Kenntnisse überall in der Welt erfolgreich anwen-

den können. Unsere Professoren werden versuchen, ihr Bestes zu tun, damit sie zeitgemäße und feste Grundkenntnisse erwerben können. Wir erwarten von Ihnen, liebe Studentinnen und Studenten, kontinuierliches Lernen und Aufmerksamkeit. Sie müssen vor allem fundamentale Kenntnisse in den Bereichen Anatomie, Biologie, Chemie, Biophysik, Biochemie und Physiologie erwerben. Ohne diese Grundkenntnisse (man könnte sie auch als „Hintergrundinformationen“ der praktischen Medizin bezeichnen) meine ich, ist ein sicheres Verstehen der vorklinischen und klinischen Fächer ausgeschlossen.

Wir möchten auch dafür sorgen, dass Sie die Zeit, die Sie in Fünfkirchen als Student verbringen werden, angenehm gestalten. Es soll ein gutes Gleichgewicht zwischen der anstrengenden Zeit des Lernens und der angenehm verbrachten Freizeit geschaffen werden.

Sie alle sind mit hohen Erwartungen zu uns gekommen. Diese Erwartungen sollen sich auch erfüllen.

Ich wünsche, dass Sie den Zauber der Medizin so früh wie möglich entdecken, und dieser Zauber soll Sie durch die anfänglichen Schwierigkeiten Ihres neuen Lebens – fern der Heimat – hindurch helfen. Ich wünsche Ihnen einen angenehmen Aufenthalt, und viel Erfolg im Studium.

Prof. Róbert Ohmacht

Jubileumi évet nyitott a Pécsi Tudományegyetem

Forrás: www.pte.hu

A Pécsi Tudományegyetem 2012. szeptember 6-án tartotta Ünnepi Tanévnyitó Szenátusi Ülését a Dr. Romhányi György Aulában. Az eseményen egyetemi tanári kinevezések, egyetemi kitüntetések és elismerő oklevelek átadására került sor.

Szeptember 1-je, Pécs Város Napja alkalmából Pécs Megyei Jogú Város Önkormányzata **Pécs Megyei Jogú Város Díszpolgára** címet adományozta **Bárdi László** egyetemi docensnek, aki 1972 és 1998 között a Pécsi Tanárképző Főiskolának, majd a Janus Pannonius Tudományegyetemnek volt szerződéses oktatója, 1999-től egyetemi docensként a Pécsi Tudományegyetem Ázsia Központjának alapító igazgatója.

Kertész Attila címzetes egyetemi docens **Város-háza Emlékérmét** vehetett át a zeneművészet területén végzett eredményes munkája, valamint példátértékű pedagógiai tevékenysége elismeréseként.

Kiemelkedő színvonalon végzett tudományos tevékenysége elismeréseként **Pécs Város Tudományos Díja** kitüntetést vehetett át **Hebling János**, a Természettudományi Kar Fizikai Intézetének professzora.

Dévényi Sándor a Pécsi Tudományegyetem Pollack Mihály Műszaki Kar címzetes főiskolai tanára munkásságáért **Pro Civitate Emlékérem** kitüntetésben részesült.

Áder János, Magyarország köztársasági elnöke 2012. szeptember elsejei hatállyal **egyetemi tanárrá nevezte ki** egyetemünk kilenc oktatóját.

Az Általános Orvostudományi Karon:

■ **Kelemen Dezső**, a Sebészeti Klinika professzora

■ **Kiss István**, az Orvosi Népegészségtani Intézet professzora

■ **Reglödi Dóra**, az Anatómiai Intézet professzora

■ **Szabados Sándor**, a Szívgyógyászati Klinika professzora

■ **Vereczkei András**, a Sebészeti Klinika professzora

Az Egészségtudományi Karon:

■ **Boncz Imre**, az Egészségbiztosítási Intézet professzora

A Klinikai Központban:

■ **Pongrácz Judit**, az Immunológiai és Biotechnológiai Intézet professzora

A Pollack Mihály Műszaki és Informatikai Karon:

■ **Dévényi Sándor**, az Építész Szakmai Intézet professzora

■ **Sisa József**, az Építész Szakmai Intézet professzora

A Pécsi Tudományegyetem Szenátusa **Pro Universitate Quinqueecclesiensi** kitüntetést adományozott **Hebling János** Fizika fődíjas egyetemi tanárnak, a Pécsi Tudományegyetem és jogelőd intézményei érdekében kifejtett tudományos, oktatói és vezetői tevékenységéért.

A Pécsi Tudományegyetem Szenátusa a Felnőttképzési és Emberi Erőforrás Fejlesztési Karon 2005 és 2012 között tanúsi-

tott kimagasló vezetői tevékenysége elismeréseként **decan emeritus** címet és a Pécsi Tudományegyetem pecsétgyűrűjét adományozza **Koltai Dénes** egyetemi tanárnak.

Az egyetem rektora **Pro Universitate Juventutis Díjat** adományozott **Sarlós Donát Péternek**, az Általános Orvostudományi Kar végzett hallgatójának a Tehetségért Mozgalom elnökeként 3 éven át tanúsított áldozatos szervezőmunkájáért, a kari TDK munkában végzett sokrétű, eredményes és sikeres kutatói, valamint hallgatói, közösségi munkája elismeréseként.

Az egyetem rektora **Alma Mater Emlékérmét** adományozhat évente egy fő, diplomát szerző egyetemi hallgató részére, amennyiben kiemelkedő tanulmányi eredménye mellett az egyetemi közösségért is jelentős, meghatározó munkát végzett. Az emlékérmét idén az Állam- és Jogtudományi Kar végzett hallgatója, **Karsay Attila** vehette át.

Az Egyetem rektora **Egyetemi Kultúráért Díjat** adományozhat az Egyetem bármely szervezeti egységének, illetve az azokhoz tartozó bármely hallgatói, dolgozói csoportnak, az Egyetemmel szoros kapcsolatban álló jogi személynek, vagy jogi személyiséggel nem rendelkező szervezetnek, illetve azon természete-

tes személynek, aki aktív szerepvállalásával, áldozatkész munkájával és kiemelkedő művészeti, kulturális tevékenységével méltón öregbítette Egyetemünk hírnevét.

Egyetemi Kultúráért Díjat vehetett át:

■ *Gáspár Sarolta*, az Általános Orvostudományi Kar végzett hallgatója kimagasló közösségi és kulturális tevékenysége, a Confabula című kari hallgatói lap szerkesztőjeként végzett áldozatos munkája elismeréseként.

■ *Martin Karl Robert Triphan*, az Általános Orvostudományi Kar orvosi és fogorvosi diplomával végzett, jelenleg PhD hallgatója, aki az Angol – Német Hallgatói Önkormányzat alelnökéként, majd elnökeként tanúsított kiemelkedő közösségi és kulturális tevékenységért, a külföldi és magyar hallgatók érdekképviseletében vállalt rendkívüli szerepe elismeréseként vehette át a díjat.

■ *Bencze Csaba*, a Művészeti Kar másodéves klasszikus harsona szakos hallgatója kiemelkedő zenei- és előadó-művészeti tevékenysége elismeréseként.

Egyetemi Kultúráért Díj kitüntetésben részesült a helyi fiatalság kreatív gondolkodását, együttműködését elősegítő programok során tanúsított áldozatos szervezőmunkájáért a Pollack Mihály Műszaki és Informatikai Kar építész, építőművész és építésmérnök hallgatóiból álló **b2 Hallgatói Innovációs Csoport**. Az egyetem rektora **Egyetemi Sportéletért Díjat** adományozhat az Egyetem bármely szervezeti egységének, illetve az azokhoz tartozó bármely hallgatói, dolgozói csoportnak, az Egyetemmel szoros kapcsolatban álló jogi személynek, vagy jogi személyiséggel nem rendelkező szervezetnek, illetve azon természetes személynek, aki aktív szerepvállalásával, áldozatkész munkájával és kiemelkedő sport- vagy sportszervezői teljesítményével méltón öregbítette Egyetemünk hírnevét.

A 2012-dik évben Egyetemi Sportéletért Díjban részesült:

■ *Kovács Zsófia* a Természettudományi Kar testnevelő tanár mesterszakos hallgatója, aki a MEFOB-on, a Sportszakos Hallgatók Sporttalálkozóján és a Világkupán bűvárúzás sportágban szerzett kimagasló eredményeiért, valamint új országos csúcsok felállításának elismeréseként vehette át a kitüntetést.

■ *Nagy András*, a Természettudományi Kar testnevelő tanár szakos hallgatója, aki kimagasló sporttevékenységéért, a profi Muay Thai interkontinentális bajnoki címe elismeréseként részesült az Egyetemi Sportéletért Díjban.

A Pécsi Tudományegyetem rektora az egyetem címerével ellátott **eoizin emléklap** adományozott a 2012-es Londoni Olimpián eredményesen szerepelt hallgatóknak.

■ *Csonka Zsófia* sportlövőnek, aki a sportpisztoly kategória döntőjében 6., míg a légpisztoly kategória selejtezőjében a 16. helyezést érte el.

■ *Csoknyai László* cselgáncsozónak, a váltósúlyban elért 9. helyezése elismeréseként.

■ *Biczó Bence* úszónak, 200 méteres pillangóúszás elért 9. helyezéseért.

■ *Katics László*, a Természettudományi Kar egyetemi do-cense, válogatott judo edző, a magyar válogatott felkészítése során tanúsított áldozatos és kiváló eredményeket hozó munkája elismeréseként.

■ *Sors Tamás* az Állam- és Jogtudományi Kar hallgatója 100 méteres pillangóúszásban aranyérmes, 400 méteres gyorsúszásban ezüstérmes nyert a londoni paralimpián.

Tudományos munkájuk elismeréseként a Pécsi Tudományegyetem rektora oklevelet adományozott a "Feltaláló szüle-

tik!" című hallgatói innovatív ötletpályázaton 1. helyezést elért ORCA Shell Eco-Marathon Team csapat tagjainak:

- *Baji Zoltán* villamos mérnök hallgatónak,
- *Csizmadia Tamás* mérnök informatikus hallgatónak,
- *Csizmadia Gábor* végzett építésmérnöknek,
- *Illés Eliz* gépészmérnök hallgatónak,
- *Kóbor Bence* mérnök informatikus hallgatónak,
- *Lukácsi András* gépészmérnök hallgatónak
- *Novák Nándor* gépészmérnök hallgatónak.

Kiemelkedő művészeti tevékenységéért, lelkiismeretes munkájáért, pályázatokon és kiállításokon megmutatkozó tehetsége elismeréseként **oklevélben részesült:**

■ **Szántó István** a Művészeti Kar festőművész doktorandusz hallgatója.

Egyetemünk rektora **sporteredményeik elismeréseként oklevelet** adományozott az alábbi hallgatóknak:

a Magyar Egyetemisták és Főiskolások Országos Bajnokságán aerobik kategóriában 1. helyezést elért PTE-PEAC csapat tagjainak:

- *Eller Johannának*, a Természettudományi Kar testnevelő-edző szakos hallgatójának,
- *Jüngling Adélnak*, az Általános Orvostudományi Kar orvos szakos hallgatójának.
- *Kovács Dorinának*, a Természettudományi Kar testnevelő-edző szakos hallgatójának
- *Ludmann Fanninak* a Természettudományi Kar testnevelő-edző szakos hallgatójának,
- *Magyar Csengének*, az Egészségtudományi Kar gyógytornász szakos hallgatójának,
- *Németh Lilinek*, az Állam- és Jogtudományi Kar jogász szakos hallgatójának,
- *Szarvas Melindának*, a Közgazdaságtudományi Kar pénzügy és számvitel szakos hallgatójának.
- *A PTE-PEAC labdarúgó csapatának* a 2011-2012-es tanévben nyújtott kiemelkedő teljesítményéért
- *Hajdú Illésnek*, a FEEK andragógia szakon végzett hallgatójának,
- *Horváth Andornak*, a PMMIK gépészmérnök hallgatójának,
- *Horváth Dánielnek*, a TTK testnevelő szakos hallgatójának,
- *Jeránt Márknak*, a PMMIK építőmérnök hallgatójának,
- *Kovács Előd Zsombornak*, a TTK földrajz szakos hallgatójának,
- *Markó Krisztiánnak*, az ÁOK fogorvos szakos hallgatójának,
- *Rack Ádámnak*, KTK gazdálkodás és menedzsment szakos hallgatójának,
- *Rittinger Szabolcsnak*, a FEEK sportkommunikátor szakos hallgatójának,
- *Wieland Zoltán Jánosnak*, az ÁJK jogász szakos hallgatójának.
- *Dargo Dávidnak*, a TTK gazdaságinformatikus hallgatójának.

Elismerő oklevélben részesül *Jorcsák Vivien*, a Természettudományi Kar sportszervező szakos hallgatója a 2011-ben MEFOB-on kick-bokszt sportágban +70 kg-os kategóriában elért 1. helyezéseért.

Oklevelet vehetett át *Faragó Bálint*, a Természettudományi Kar testnevelő-edző szakos hallgatója a 2012-es asztalitenisz MEFOB-on asztalitenisz sportágban, férfi páros kategóriájában szerzett 1. helyezése elismeréseként.

A kitüntetésekhez szívből gratulálunk!

ÚJONNAN KINEVEZETT PROFESSZORAINK ÉS DOCENSEINK

Dr. Füzesi Zsuzsanna
egyetemi tanár

1954-ben született Pécsen. Iskoláit szülővárosában végezte, ahol 1978-ban általános orvosi diplomát, majd 1980-ban az ELTE-n szociológusi diplomát szerzett. 1978 óta dolgozik a Magatartástudományi Intézetben, 2012 februárjától egyetemi tanári beosztásban. 2003 óta az intézet igazgatóhelyettese. 1994-2000 között a Tufts University School of Medicine, Dept. of Family Medicine and Community Health (Boston, MA, USA) kari tagjaként a nemzetközi kutatási programokban való részvétel, és a nemzetközi konferenciák, workshopok szervezése tartozott feladatai közé. A szociológia tudományok kandidátusa címet 1996-ban szerezte meg, 2009-ben pedig neveléstudományokból habilitált. Oktatóként a graduális, a posztgraduális és a PhD-képzésben a problémacentrikus és interaktív oktatás, a hallgatók partnerként történő bevonásának elkötelezett híve. Számos új kurrikulum kidolgozója és oktatója más egyetemeken is. Témavezetőként elnyert és megvalósított hazai kutatási projektjeinek száma 28. Három nemzetközi kutatási projektben vett részt (kettőben a hazai kutatások vezetőjeként). Tudományos érdeklődése sokoldalú. Az egészség, egészségmagatartás, az ezeket befolyásoló társadalmi tényezők vizsgálata, a társadalmi egyenlőtlenségek kutatása mellett munkatársaival együtt számos, a gyakorlati szükségletekre reagáló alkalmazott kutatásokat is végez. Publikációs mutatói (magyar/idegen nyelvű): könyvek: 10/3, könyvfejezetek: 37/14, közlemények: 29/14, idézhető absztraktok: 21/5, kéziratok: 36/8, előadások: 153/51. Nyolc nemzetközi konferencia, workshop hazai főszerzője, négy hazai konferencia elnöke volt. Több ciklus óta kari tanácsstag, 2006-2010 között az Angol Oktatási Bizottság tagja, a Feedback Bizottság titkára volt, majd 2010-től az utóbbi elnökeként dolgozik. Férje szülész-nőgyógyász, endokrinológus, diabetológus, egyetemi tanár. Gyermekei jogi és közgazdasági végzettséggel rendelkező szakemberek.

Dr. Kelemen Dezső
egyetemi tanár

1957. március 19-én született Pécsen. 1981-ben szerzett általános orvosi diplomát a Debreceni Orvostudományi Egyetem Általános Orvosi Karán. Első munkahelye a Nagyatádi Kórház Sebészeti Osztálya volt, majd 1983-ban a POTE Kísérletes Sebészeti Intézetének tudományos segédmunkatársa lett. 1988-ban került át a POTE I. Sebészeti Klinikájára mint egyetemi tanársegéd. 1996-tól adjunktus, 2001-től egyetemi docens, 2004-től osztályvezető, 2012. augusztus 1-jétől pedig a Sebészeti Klinika igazgatóhelyettese. Szakvizsgát sebészetből és érsebészetből tett. PhD fokozatot 1999-ben szerzett, 2008-ban habilitált a Pécsi Tudományegyetemen. 1989-ben a Soros Alapítvány ösztöndíj, majd 1991-1993 között a Humboldt ösztöndíj elnyerése tette lehetővé számára, hogy a pancreas sebészetét egy világhírű központban, a németországi Ulm Sebészeti Klinikáján tanulmányozhassa. Hazatérve több műtéti módszert elsőként vezetett be a hazai sebészeti gyakorlatba. Létrehozta és vezeti a klinika pancreas sebészeti centrumát. Munkája elismeréseként 2010-ben a Simor Pál Rákkutató Alapítvány kuratóriuma a „Pro optimo merito in pancreatico-oncologia” díjban részesítette. Számos hazai és nemzetközi társaság, illetve szerkesztőbizottság tagja. Közleményeinek száma: 45, ezek impakt faktora: 33,471, független idézetek száma: 120, továbbá 5 könyvfejezetet írt. Angol nyelvből középfokú, német nyelvből alapfokú állami nyelvvizsgával rendelkezik. Részt vesz a magyar és angol nyelvű orvostudományban, tantermi előadásokat és gyakorlatokat tart, szigorlati és záróvizsgákon vizsgáztat, diplomamunkákat konzultál. A rezidens- és szakorvosképzésben tutor és mentor, a Sebészeti Klinika doktori iskolájában témavezető, emellett kreditpontos kurzusokat szervez.

Dr. Kiss István
egyetemi tanár

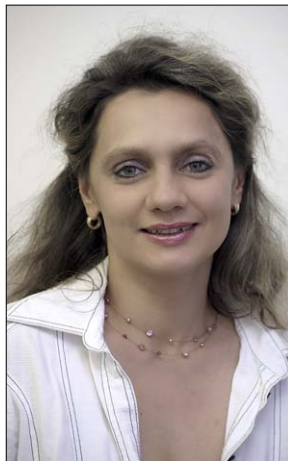
1961. szeptember 15-én született Kaposváron, ahol a Tánicsics Mihály Gimnáziumban érettségizett. 1986-ban „summa cum laude” minősítéssel kapott általános orvosi diplomát a Pécsi Orvostudományi Egyetemen. 1986 óta dolgozik a Közegészségtani, illetve többszöri névváltozás után jelenleg Orvosi Népegészségtani Intézetben. 1991-től egyetemi tanársegéd, 1995-től egyetemi adjunktus, 2001-től pedig egyetemi docens, 1996 óta az Orvosi Népegészségtani Intézet igazgatóhelyettese. 2004-től a Népegészségügyi és Epidemiológiai nem önálló tanszék vezetője. 1988 óta a Kari Tanács tagja. A Kari Informatikai Bizottság elnöke, valamint a Kurrikulum Bizottság tagja. 1991-ben közegészségtan-járványtanból, 2003-ban pedig megelőző orvostanból tett szakvizsgát. PhD fokozatát 2000-ben szerezte, 2008-ban habilitált. 2005-ben jogász diplomát szerzett a PTE Általános Jogtudományi Karán. Angol és német nyelvből C típusú felsőfokú nyelvvizsgálója van. 2002-ben MTA Bolyai János ösztöndíjat nyert, több hazai és nemzetközi pályázat résztvevője, illetve témavezetője volt. Karunkon a magyar mellett mind az angol, mind a német nyelvű képzésben azok létrehozásától kezdve részt vesz, több graduális tárgy tantárgyfelelőse, több fakultatív kurzust, illetve PhD kurzust vezet, TDK témavezető. Tutorként részt vesz a rezidensképzésben, tagja a Megelőző Orvostani és Népegészségtani Szakmai Kollégium Tanácsának, megelőző orvostan és népegészségtanból szakvizsgáztat. A „Daganatok molekuláris epidemiológiája” PhD programban több hallgató témavezetője, eddig 3 hallgatója szerzett PhD fokozatot. A PAB Orvosi Tudományok Szakbizottsága Megelőző Orvostani Munkabizottsága titkára. Tudományos érdeklődése a krónikus, nem fertőző betegségek epidemiológiájára és prevenciójára irányul, ezen belül munkásságának fő területe a daganatok iránti egyéni érzékenység genetikai tényezőinek vizsgálata. 7 könyv, 17 könyvfejezet szerzője, 14 tankönyv, tankönyvfejezet, ill. egyetemi jegyzet megírásában működött közre. 95 tudományos közleménye jelent meg, ezek impakt faktora 64, független citációinak száma 458, Hirsch-faktora 14. Számos hazai és nemzetközi tudományos társaság tagja, a Magyar Epidemiológiai Társaság alelnöke. Tagja az „In Vivo”, illetve a „Magyar Epidemiológia” folyóiratok szerkesztőbizottságának. Nős, 4 gyermek édesapja.

Dr. Pongrácz Judit egyetemi tanár

A Kossuth Lajos Tudományegyetem Természettudományi Karán végzett biológia-kémia szakos középiskolai tanárként Debrecenben, 1984-ben. 1989-ben a Debreceni Orvostudományi Egyetem Kóréletani Intézetében szerezte meg az egyetemi doktori fokozatot immunológiából, amelyet 1996-ban a Debreceni Egyetem Doktori Tanácsa PhD-nak fogadott el. 1990-2005-ig Nagy-Britanniában dolgozott, ahonnan 2005 őszén tért haza véglegesen. 2005-ben habilitált a Pécsi Tudományegyetem Általános Orvostudományi Karán. 2003-ban adjunktusi, majd 2006-ban docensi kinevezését vehette át a PTE ÁOK-án, ahol rendszeresen oktat mind magyar, mind angol nyelven immunológiát és biotechnológiát orvos és gyógyszerész hallgatóknak. A PTE ÁOK Medical Biotechnology – angol nyelvű akkreditált mesterképzés elindítója és szakfelelőse 2009 óta, ahol specializált tárgyak oktatója is. A University of Birmingham címzetes docense. Felsőfokú szakmai angol nyelvvizsgálattal rendelkezik. Tudományos érdeklődését a sejten kívüli és sejten belüli jelátviteli folyamatok vizsgálata jellemzi az emberi szöveti rendszereket utánzó, "tissue engineering" módszerekkel előállított emberi szövetekben. A kutatások célja a regenerációs folyamatok megismerése és terápiás célpontok azonosítása. Tudományos munkájának eredményeiről 31 közleményben számolt be, két magyar és hat angol nyelvű tankönyvfejezetet és két könyvfejezetet írt, egy angol nyelvű tankönyvet szerkesztett. Lektorált közleményeinek összesített impact faktora 115, független hivatkozásainak száma 1010, Hirsch indexe: 18. Nemzetközi szabadalmainak száma kettő. Számos alkalommal vett részt hazai és nemzetközi kongresszusokon és tartott előadást, ill. posztert mutatott be. A tudományos közlemények mellett hazatérte óta számos kutatási (Wellcome Trust, OTKA) és oktatásfejlesztési (Erasmus Lifelong Learning, TÁMOP) pályázat nyertese. Több hazai és nemzetközi szakmai szervezet tagja (Magyar Biotechnológiai Társaság, European Respiratory Society), számos hazai és külföldi kooperáció résztvevője illetve irányítója. Jelenleg öt PhD-hallgató témavezetője. Férje dr. Miskei György biológus, leánya dr. Miskei Judith Anna, gimnazista.

Dr. Reglődi Dóra egyetemi tanár

Summa cum laude orvosi diplomáját 1994-ben szerezte a POTE-n, azóta az Anatómiai Intézet munkatársa. 1998-ban a New Orleans-i Tulane Egyetemen kezdett el foglalkozni a PACAP neuropeptid vizsgálatával. 2000-ben védte meg PhD dolgozatát, 2001-ben Klinikai Laboratóriumi Vizsgálatok szakorvosi képesítést nyert, 2006-ban habilitált, 2011-ben védte meg MTA doktori értekezését. Angol, német és magyar nyelven tart gyakorlatokat és tantermi előadásokat. Külföldi oktatói tanulmányúttjai: Mainz, Murciai és Bécsi Egyetem Anatómiai Intézeteiben, valamint a dominikai Ross University School of Medicine Anatómiai Intézetében oktatott, ahol jelenleg is vendégprofesszor. Kiváló gyakorlatvezetői díjat 7 alkalommal kapott. Kutatási érdeklődése a PACAP nevű neuropeptid általános élettani és sejtvédő hatásainak vizsgálata. Közleményeinek összesített impact faktora absztraktok nélkül 363, idegen citációk száma 1033. Eddig 9 hallgató szerzett témavezetésével PhD-fokozatot, jelenleg 13 PhD-téma vezetője. TDK hallgatói több, mint 40 díjazott hazai és külföldi előadást tartottak diákkonferenciákon. TDK témavezetésért 2009-ben Mestertanár kitüntetésben részesült. Az MTA Lendület pályázat nyerteseként létrehozta a PACAP Lendület Kutatócsoportot. 4-szer nyert OTKA és 2-szer ETT támogatást, társ pályázóként több más pályázatban szerepel. Több tucat külföldi kutatási kollaborációt szervezett. Számos hazai és nemzetközi társaság tagja. A Magyar Idegtudományi Társaság titkára, tagja a Bolyai Kollégiumnak és OTKA zsűritag. Szerkesztőbizottsági tag a Neuroptides és Neurotoxicity Research folyóiratokban. Több mint 100 alkalommal volt nemzetközi folyóiratoknak, hazai és nemzetközi pályázatoknak bírálója. Tudományos kitüntetései: UNESCO-L'Oreal Díj, Ifjúsági Akadémiai Díj, Körmeyi Díj, Sigma Kutatói Díj, Novartis Látványos Tudomány 1. helyezés, 2-szer Bolyai Ösztöndíj és Bolyai Emléklap. Több konferencia szervezőbizottságában vett részt. Angol, német és spanyol felsőfokú, és francia középfokú nyelvvizsgálattal rendelkezik.

Dr. Szabados Sándor egyetemi tanár

1952. november 6-án született. A pécsi Széchenyi István Gimnáziumban érettségizett 1971-ben. Orvosi diplomáját a POTE-n szerezte 1977-ben. 1977-1982 között a POTE Aneszteziológiai és Intenzív Terápiás Intézetben, 1982-1995 között a Szent-Györgyi Albert Orvostudományi Egyetem Szívsebészeti Önálló Osztályon, 1995-1999 között a POTE Irgalmasrend II. sz. Sebészeti Klinika-Szívcentrumban dolgozott. Szívsebészeti osztályvezető, igazgatóhelyettes, megbízott klinikaigazgató is volt. 1999-től a PTE Klinikai Központ Szívgyógyászati Klinikán szívsebészeti osztályvezető, klinikaigazgató-helyettes, 2008-tól megbízott klinikaigazgató. 2011. szeptember 1-től klinikaigazgató. 1977-ben tanársegéd, 1992-ben egyetemi adjunktus, 1997-ben egyetemi docens. Angol középfokú és orosz alapfokú nyelvvizsgálattal rendelkezik. A Magyar Szívsebészeti Társaság alapító és vezetőségi tagja, jelenleg a titkára. A Szívsebészeti Szakmai Kollégiumi Tanács tagja. Magyar Tudományos Akadémia Pécsi Területi Bizottság Operatív Orvosi Tudományok Munkabizottsága titkára. Dunántúli Sebész Társaság vezetője tagja. Magyar Kardiológus Társaság tagja, Pacemaker és Aritmia Társaság alapító tagja, Szegedi Akadémia Bizottság Klinikai és Kísérletes Sebészeti Munkabizottság tagja, a Magyar Sebész Társaság, az International Society for Cardiovascular Surgery European Chapter és a European Association for Cardiothoracic Surgery tagja. Közéleti tisztségei: Magyar Szívalapítvány, Pécsi Szívgyógyászat Alapítvány Kuratóriumának elnöke, a Szívbetegék Dél-dunántúli Regionális Egyesülete megszervezője és az egyesület elnöke, a Magyar Szívsebészeti Alapítvány Kuratóriumi tagja, Bor és Egészség Egyesület elnöke, a Health Leader Club alapító tagja, az Országos Polgárőr Szövetség tiszteletbeli tagja, a Magyar Ejtőernyős Szövetség tagja. 1994-ben az orvostudományok kandidátusa, 2010-ben habilitált. Tutori és mentori minőségben részt vesz a rezidensképzésben, a szakorvosképzésben országos szakvizsga bizottsági elnök. PhD-képzésben témavezető. Gradualis oktatásban előadásokat és gyakorlatokat tart. Felesége dr. Verzár Zsófia, felnőtt, házas leánygyermek van.

Dr. Vereczkei András egyetemi tanár

1967. március 28-án született Pécsen. 1991-ben a Pécsi Orvostudományi Egyetemen szerzett orvosi diplomát summa cum laude minősítéssel. Ezután a Sebészeti Klinikán helyezkedett el, ahol általános sebészből, majd gastroenterológiából szakvizsgázott, jelenleg is itt dolgozik. 1997-ben tanársegédnek, 2002-ben adjunktusnak majd 2007-ben docensnek nevezték ki. PhD értekezését 2003-ban védte meg „Új laparoszkópos módszerek kísérletes és klinikai vizsgálata” címmel. 2010-ben habilitált. A klinikán gyógyszerfelelős, műtőfelelős, minőségbiztosítási felelős és ügyeleti felelős, tagja az egyetemi gyógyszerterápiás és hallgatói fegyelmi bizottságnak, valamint a közbeszerzési döntéshozó testületnek. A graduális képzésben a magyar, az angol és a német évfolyamokon is részt vesz gyakorlatok, előadások tartásával és vizsgáztatással. TDK téma és államvizsga dolgozat témavezetője Közreműködő előadó a Sebészeti Klinika és Sebészeti Kutató és Oktató Intézet kreditpontos kurzusaiban, illetve a rezidensképzésben. A posztgraduális képzésben tutor, felkért előadó és szakvizsgabizottsági tag. PhD-alprogram vezető. Szakmai érdeklődési területei: új laparoszkópos módszerek vizsgálata és bevezetése; mesterséges antireflux protézis kifejlesztése; kézzel asszisztált laparoszkópos sebészet; fascia lata autológ és heterológ preparátumának felhasználása; laparoszkópos műtétek ergonómiai vizsgálata; kóros kövérség műtéti kezelése; az éhségérzet vizsgálata kóros kövéren funkcionális MRI-vel; laparoszkópos vérzéscsillapító módszerek vizsgálata, bevezetése, oktatása. Számos alkalommal vett részt hazai és külföldi laparoszkópos továbbképzéseken, rendszeres résztvevője és előadója hazai és nemzetközi kongresszusoknak. Rövidebb tanulmányúton járt a tübingeni és nijmegeni sebészeti klinikákon, és 4 hónapot töltött a müncheni egyetem Klinikum rechts der Isar minimálisan invazív sebészeti intézetében. Angol nyelvből felsőfokú, német és orosz nyelvekből középfokú C típusú nyelvvizsgákkal rendelkezik. Szerzője 3 tankönyvfejezetnek és 5 könyvfejezetnek, megjelent 29 közleménye 27,53 impakt faktoralal, és 16 idézhető abstractja 8,26 impakt faktoralal. Független citációjának száma 108. Számos hazai és nemzetközi prezentáció közül 64 előadás első szerzője és előadója.

Dr. Barakonyi Alíz egyetemi docens

1970-ben született Pécsen. Középiskolai tanulmányait a pécsi Leőwey Klára Gimnázium Német Nemzetiségi Tagozatán végezte, majd 1996-ban általános orvosi diplomát szerzett a Pécsi Orvostudományi Egyetemen. Az egyetemi évek alatt több külföldi ösztöndíj nyertese. 1996-tól 1999-ig PhD hallgatóként dolgozott a Pécsi Tudományegyetem Orvosi Mikrobiológiai és Immunitástani Intézetében, ahol Szekeres-Barthó Júlia reproduktív immunológiai kutatócsoportjában kezdte meg kutatói és oktatói tevékenységét. 2000-ben védte meg PhD disszertációját „A gamma/delta T sejtek szerepe terhesség során” címmel. Ezt követően posztdoktori kutatói ösztöndíjjal három évet töltött a rangos európai intézmény, a Francia Köztársaság Egészségügyi és Kutatási Minisztériuma által támogatott Institut National de la Santé et de la Recherche Médicale (INSERM) toulouse-i kutatólaboratóriumában, ahol a CD160 receptor NK sejteken betöltött szerepét tanulmányozta. Külföldi tanulmányútja végén 2004. február 1-jétől visszatért a Pécsi Tudományegyetem Általános Orvostudományi Karának Orvosi Mikrobiológiai és Immunitástani Intézetébe, ahol azóta is jelentős szerepet vállal az oktató-kutatói munkában. Tudományos közleményeinek összesített impakt faktora 63,49; független idézeteinek száma 265. Egyik közleményével 2002-ben elnyerte a BioScience Publikációs díjat. 2004-től három évre Bolyai János ösztöndíjas. Kutatási területe a terhességi immunológia. Meghatározó oktatói tevékenységet folytat az intézet német nyelvű orvosképzésében. Számos hazai és nemzetközi tudományos szervezet tagja, nemzetközi reproduktív immunológiai szaklap rendszeres bírálója. 2011-ben habilitált és orvosi mikrobiológiából szakvizsgát tett. Férjezett, két gyermek édesanyja: Johanna (2005) és Kristóf (2008).

Dr. Bellyei Szabolcs egyetemi docens

1973. március 23-án született Pécsen. A pécsi Nagy Lajos Gimnáziumban érettségizett, majd 1991-1997 között a Pécsi Orvostudományi Egyetem Általános Orvostudományi Karán szerzett orvosi diplomát, summa cum laude eredménnyel. Az egyetemi tanulmányok befejezése utána két évig az egyetem Szülészeti és Nőgyógyászati Klinikáján dolgozott, és ott került kapcsolatba az onkológiai betegellátással és a kutatással. Utána két évig a Radiológiai Klinika Onkológiai osztályán dolgozott. Klinikai munkája folyamán a Biokémiai Intézetben találta meg azt a munkacsoportot, amely a nőgyógyászati daganatos betegségek molekuláris biológiai alapjait vizsgálta. 2001-ben a PTE Orvoskarának PhD iskolájába nyert felvételt, dr. Sümei Balázs, a Biokémiai és Orvosi Kémiai Intézet igazgatójának munkacsoportjába. PhD téziseit 2005-ben védte meg. Azóta a PTE KK Onkoterápiás Intézetében dolgozik. 2006-ban sugárterápia, majd 2008-ban klinikai onkológia szakvizsgát tett. PhD éve alatt három évig a biokémiai oktatásban vett részt, azóta az újonnan megalakuló onkológia tantárgyat oktatja magyar és angol nyelven. 2010-ben az MTA Bolyai János kutatási ösztöndíját nyerte el három évre. 2011-ben PTE ÁOK Karán habilitált. Jelenleg az Onkoterápiás Intézet intézetvezető-helyettese és a sugárterápiás részleg vezetője. Kumulatív IF: 76, citációs index: 221. Kutatási területe: humán daganatokban termelődő fehérjék alap és alkalmazott klinikai kutatásai. Tanulmányutak: kétszer egy hónapot töltött el a párizsi Gustave Roussy Onkoterápiás Intézetben francia állami ösztöndíjasként, három hónap klinikai tanulmányutat töltött a tübingeni egyetem Onkológiai Intézetében. 2008-2009-ben egy évet töltött el Egyesült Államokban kutatói ösztöndíjjal a Miami Egyetemen a Nobel-díjas dr. Schally laborjában. Nős, egy kislánya van (Hanna).

Dr. Boldizsár Ferenc egyetemi docens

1975. szept. 8-án született Pécsen. Édesanyja tanár, édesapja orvos. Nős, egy gyermeke van. Általános- és középiskolai (Apáczai Csere János Gimnázium, angol-magyar kéttannyelvű osztály) tanulmányait Pécsen végezte. 2000-ben általános orvosi diplomát szerzett a PTE ÁOK-n. Ezt követően nappali tagozatos PhD-hallgató az Immunológiai és Biotechnológiai Intézetben prof. Berki Tímea témavezetésével. 2004-ben PhD-fokozatot szerzett, 2012-ben habilitált a PTE ÁOK-n. 2006. és 2008. között kutató munkatársként dolgozott prof. Glant Tibor munkacsoportjában a Rush University Medical Center, Section of Molecular Medicine-en (Chicago, IL, USA). Érdeklődési területe: T sejt receptor jelátvitel, nem-genomikus glukokortikoid jelátviteli útvonalak, rheumatoid arthritis pathomechanizmusa. 26 közleményének összesített impakt faktora 84, független idézetek száma 170. Kutatástámogatás: vezető kutató „*A ZAP-70 kináz szerepének vizsgálata egy autoimmun arthritis modellben*” c. 2012-16 között futó OTKA pályázatban, valamint szenior társkutató „*A glucocorticoid hormon (GC) jelátviteli útvonal szerepének vizsgálata regulatorikus T sejtek differenciálódásában és működésében*” c., 2013-17 között futó OTKA pályázatban. Előadóként és gyakorlatvezetőként évek óta részt vesz az orvos-, gyógyszerész- és biotechnológus hallgatók oktatásában magyar, angol és német nyelven. Számos TDK hallgatója tartott díjazott előadásokat és nyújtott be pályamunkákat. Társtémavezetésével eddig 4 PhD-hallgató védte meg sikeresen téziseit. Nyelvvizsgák: angol – Magyar Állami Felső fokú „C”; német – Magyar Állami Közép fokú „C”, illetve Profex Felső fokú Szóbeli. 2010-11 között Magyar Zoltán Posztdoktori Ösztöndíjat, 2012-ben Bolyai János Kutatási Ösztöndíjat nyert el 3 éves időtartamra.

Dr. Buzás Péter egyetemi docens

1970-ben született Orosházán, nős, három gyermeke van. Középfokú tanulmányait az Apáczai Csere János Gimnázium integrált természettudományi tagozatán végezte. A szegedi József Attila Tudományegyetem biológus szakán szerzett diplomát 1994-ben. Ezután a Janus Pannonius Tudományegyetem Összehasonlító Neurobiológia doktori programjában kezdett el foglalkozni a látórendszerrel. Itt dr. Gábor Róbert kutatócsoportjában retinális ideghálózatok szövettani vizsgálatát végezte. 1996-tól Németországban, a bochumi Ruhr-Universität Orvosi Karának Neurofiziológiai Részlegében folytatta munkáját. Kutatási területe az agykéreg laterális kapcsolatainak a vizuális feldolgozásban játszott szerepe volt, amelyhez funkcionális képalakító, elektrofiziológiai és morfológiai módszerek újonnan kifejlesztett kombinációját használta. 1999-ben itt szerezte meg PhD fokozatát. 2000-ben a canberrai Australian National Universityn töltött 3 hónapos tanulmányutat. 2004-től 2006-ig Melbourne-ben a National Vision Research Institute tudományos főmunkatársa volt, ahol a főemlősök színfeldolgozó rendszereinek vizsgálatával kezdett foglalkozni. 2006-ban tért vissza Pécsre az Orvoskar Élettani Intézetének adjunktusaként, ahol bekapcsolódott az orvosi élettan idegen nyelvű oktatásába. Jelenleg az általános orvos és orvosi biotechnológia mesterszakos hallgatók találkoznak vele előadóként és gyakorlatvezetőként. Megalapította a látásélettani laboratóriumot, amelynek fő profilja a színlátás agyi feldolgozórendszereinek vizsgálata. Számos sikeres pályázatban vett részt, kutatásait jelenleg OTKA támogatással végzi. 2008-2011-ig Bolyai ösztöndíjas. Eddig 23 tudományos folyóiratcikke jelent meg, melyek összegzett impakt faktora 110, független idézeteik száma 193. Egyik fő szervezője volt a 2010-es pécsi IBRO International Workshopnak. A Magyar Idegtudományi Társaság, a Magyar Élettani Társaság és a Society for Neuroscience tagja. 2011-ben habilitált Karunkon.

Dr. Csathó Árpád egyetemi docens

Csathó Árpád 1972. szeptember 20-án született Budapesten. Itt végezte általános és középiskolai tanulmányait. A Pécsi Tudományegyetem Természettudományi Karán, biológia szakon szerzett diplomát 1998-ban. Egyetemi tanulmányai alatt a PTE Pszichológia Intézetében, és Kommunikációs Tanszékén vett részt tudományos diákköri tevékenységben. Végzős hallgatóként az utrechti egyetem Etológiai és Szocioökológiai Tanszékén volt hosszabb tanulmányúton, ahol a szakdolgozatának anyagához végzett vizsgálatokat. PhD tanulmányait a Pécsi Tudományegyetem Általános Orvostudományi Karán valamint Hollandiában a Radboud Egyetemen végezte. Disszertációját humán szimmetriaészlelés témakörében, a Radboud Egyetemen védte meg 2005-ben. Később, PhD fokozatát a PTE Pszichológiai Doktori Iskolájában honosította. Posztdoktori kutatásai során a humán vizuális figyelem működésével foglalkozott a Cambridge-i Egyetem Kísérletes Pszichológiai Tanszékén. Habilitációs fokozatot 2011-ben a PTE Pszichológiai Intézetében szerzett. Kutatásainak támogatásához számos egyéni ösztöndíjat nyert: TEMPUS Alapítvány ösztöndíja, Huygens ösztöndíj, holland vendégkutatói ösztöndíj, Magyar Állami Eötvös ösztöndíj, az MTA Bolyai ösztöndíja, valamint az OTKA posztdoktori ösztöndíja. Jelenlegi fő kutatási területe az akut és krónikus fáradtság hatása a humán figyelem folyamatra. A témában alap és alkalmazott kutatásokat is végez. Az utóbbival egy széleskörű nemzetközi kooperáció keretén belül foglalkozik (német, ausztrál, szingapúri, és magyar intézetek együttműködése). Folyamatosan publikál nemzetközi szakmai folyóiratokban, ahol bírálói tevékenységet is végez. Csathó Árpád 2003-tól a Pécsi Tudományegyetem Magatartástudományi Intézetének oktatója. Oktatási tevékenységet magyar és angol nyelven folytat. Főbb tantárgyai: orvosi antropológia és neuropszichológia, amelyek mellett öt fakultatív, illetve elektív tantárgyat oktat. Rendszeresen végzi TDK és PhD-hallgatók témavezetését. Nős, két gyermeke van (András, Gergely).

Dr. Csábi Györgyi egyetemi docens

1966. március 12-én született Balassagyarmaton. Középiskolai tanulmányait Balassagyarmaton végezte, majd 1990-ben szerzett általános orvosi diplomát a Pécsi Orvostudományi Egyetemen. Orvostanhallgatóként három rektori pályamunkát nyújtott be. 1990 óta dolgozik a Gyermekgyógyászati Klinikán, 1995-ben gyermekgyógyászból, 2001-ben gyermekneurológiából tett szakvizsgát. 1998-tól egyetemi tanársegéd, 2007-től egyetemi adjunktus. 2000-ben PhD fokozatot szerzett, 2011-ben habilitált. Az intézet TDK felelőse, angol és magyar nyelven ad elő, vizsgáztat kollokviumon, szigorlaton és záróvizsgán. Egyetemi jegyzete jelent meg „A csecsemő neurológiai vizsgálata” címmel, amellyel 2011-ben a PTE ÁOK Szerzői Díját nyerte el. 1996-ban és 1997-ben tudományos dolgozataival az Apáthy Alapítvány I. díját nyerte el két alkalommal is. 1998-ban dolgozatával a Petényi Géza díj II. fokozatában részesült. 2002-ban a Magyar Tudományos Akadémia Bolyai János Kutatói Ösztöndíját nyerte el. 2006-ban könyvet publikált „Gyermekpszichiátriai tanulmányok” címmel. Társ kutatóként részt vesz a Granadai Egyetem által koordinált nemzetközi vizsgálatban, amelyek a zsírsavcsere, az idegfejlődés és a metabolikus státusz összefüggéseire irányulnak gyermekkorban. 2005-ben és 2007-ben a Gröningeni Egyetem Fejlődésneurológiai Tanszékén vett részt a Hempel-teszt és Touwen-teszt (a kisdtedkorban és a kisgyermekkorban végezhető új neurológiai vizsgálati módszerek) alkalmazásával kapcsolatos képzéseken. 2005-től vesz részt egy multicentrikus nemzetközi vizsgálatban, amely a cerebral paresis epidemiológiájával foglalkozik. Kutatási tevékenysége eredményeként 35 tudományos közleménye jelent meg angol és magyar nyelven, egy könyvet, egy könyvfejezetet publikált, 24, tudományos folyóiratban megjelent absztraktot közölt. Közleményeinek impakt faktora: 37,35. Kumulatív impakt faktora: 58,08. Független idézettségének száma: 257, Hirsch-index: 7. 65 tudományos előadás szerzőjeként szerepel. Férje dr. Tényi Tamás egyetemi tanár, három gyermekük van, Dalma, Bálint és Tamás.

Dr. Hejyel László egyetemi docens

1971. szeptember 23-án született Hevesen. Általános- és középiskolai tanulmányait Gyöngyösön végezte, a Debreceni Orvostudományi Egyetemen 1996-ban szerzett általános orvosi diplomát. Már egyetemistaként intenzív érdeklődést mutatott a szívsebészet, különösen a mechanikus keringéstámogatás és a dinamikus cardiomyoplastica iránt. Az egyetem elvégzését követően a gyöngyösi Bugát Pál Kórház Sebészeti Osztályán dolgozott három évig, közben levelező hallgatóként csatlakozott a Pécsi Orvostudományi Egyetem PhD-programjához. Pályázat alapján 1999-ben a Pécsi Orvostudományi Egyetem, Szívgyógyászati Klinika Szívsebészeti Osztályára került. 2003-ban általános sebészből, 2005-ben szívsebészből szakvizsgázott. Ugyancsak 2005-ben védte meg „Technical pitfalls of heart rate variability analysis” című PhD disszertációját dr. Róth Erzsébet témavezetésével. A PTE Pollack Mihály Műszaki Karon 2010-ben levelező hallgatóként villamosmérnöki diplomát szerzett. Multidiszciplináris orvostudomány tudományágban 2011-ben Szegeden habilitált. 2012 júliusától egyetemi docens, szeptembertől a Szívsebészeti Osztály megbízott vezetője. Regionális szívsebész konziliárius 2006 óta. Külföldi tanulmányútajai közül kiemelendő a Buffalo General Hospital, Department of Cardiothoracic Surgery, és a Department of Biochemistry and Molecular Genetics, UAB, (Birmingham) intézetekben töltött időszak. Klinikai érdeklődési területei a minimál invazív sebészeti beavatkozások, szívűtethez kapcsolódó agykárosodás, szívizomvédelem, környezeti tényezők hatása a posztoperatív vérzésre. Fő kutatási területe a szívritmus-variabilitáselemzés mérés-technikája és alkalmazási lehetőségei, jórészt saját fejlesztésű hardverrel és szoftverrel; kapcsolódó PhD-témát és két kreditpontos kurzust hirdetett meg. Magyar és angol nyelven részt vesz a graduális képzésben, TDK-hallgatók sikeres felkészítésében. Tudományos közleményeinek impakt faktora: 15,53, független citációja: 112, idézhető absztraktok impakt faktora: 10,28. A Magyar Sebész Társaság és a Magyar Szívsebészeti Társaság tagja.

Dr. Jancsó Gábor egyetemi docens

1971. február 28-án született Győrben. Középiskolai tanulmányait a győri Révai Miklós Gimnáziumban végezte, majd 1995-ben a Pécsi Orvostudományi Egyetemen általános orvosi diplomát szerzett cum laude minősítéssel. 1995-től 2001 februárjáig a győri Petz Aladár Megyei Oktatókórház Balesetsebészeti Osztályán dolgozott gyakornokként. 1999-ben 12 hónapot töltött Belgiumban, a genti Sint-Lucas Klinika sebészeti és balesetsebészeti osztályán. A következő évben általános sebész szakvizsgát szerzett kiváló eredménnyel. 2001 februárjától a Pécsi Tudományegyetem, Általános Orvostudományi Kar Kísérletes Sebészeti Intézetében egyetemi tanársegéd. Egyéni felkészülésként 2001-ben csatlakozott dr. Róth Erzsébet „Keringéspathológiai állapotok vizsgálata in vivo sebészi modelleken és klinikai beteganyagban” című PhD-programjához. Kutatási területe a szívizom adaptációs mechanizmusainak vizsgálata, kiemelten az iszkémiás prekonkondicionálás jelátviteli folyamatainak tanulmányozása. „The Nuclear Factor κ -B in the Survival Signals of the Endogenous Adaptation of Ischaemic Cardioprotection” címmel 2004. május 24-én, a PTE-n védte meg értekezését. Jelenleg három PhD-hallgató dolgozik irányításával, a kutatási témák az iszkémiás-reperfüziós károsodások témakörhöz kapcsolódnak. Vezetésével eddig 18 diákkörös dolgozott, munkáikból 11 TDK-előadás, két dékáni pályamunka, és négy államvizsgadolgozat született. 2008-ban érsebészeti szakvizsgát szerzett kiváló eredménnyel, majd 2008-2012 között a PTE KK Érsebészeti Tanszékén dolgozott érsebész szakorvosként. 2010 márciusában szerezte meg habilitált doktori címét. 2012 januárjától a PTE ÁOK Sebészeti Oktató és Kutató Intézet igazgatója. Aktív tagja a Magyar Sebész Társaságnak, Magyar Kardiológus Társaságnak (Experimentális szekcióban vezetőségi tag), a Magyar Érsebészeti Társaságnak, az International Society for Heart Research-nek és a Magyar Szabadgyógykutató Társaságnak.

Dr. Komócsi András egyetemi docens

1971. március 29-én született Salgótarjánban. Általános és középiskolai tanulmányait Balassagyarmaton végezte majd 1995-ben a Pécsi Orvostudományi Egyetemen szerzett általános orvosi diplomát. Egyetemi tanulmányait követően a POTE II. sz. Belgyógyászati Klinikán dolgozott klinikai orvosi munkakörben, majd 1997-2000 között nappali tagozatos PhD ösztöndíjas hallgatóként. Egy hónapos tanulmányúton vett részt a párizsi Bernard-Bichat kórház Rheumatológia-Immunológiai Osztályán, 1999-2000 között a német akadémia DAAD ösztöndíjasaként a lübecki egyetem Rheumatológiai Klinikájának Immunológiai Laboratóriumában, illetve 2005-ben négy hónapos tanulmányúton vett részt a párizsi Cöchin kórház Kardiológiai Osztályán. 2000-tól a PTE Szívgyógyászati Klinika Intervencionális Kardiológiai Osztályának dolgozója, jelenleg egyetemi docensi munkakörben. 2002-ben belgyógyászati, 2004-ben kardiológiai szakvizsgát tett. PhD-értekezését 2004-ben védte meg. 2010-óta habilitált doktor. Német nyelvből felsőfokú általános és orvosi szaknyelvi, angol nyelvből középfokú általános és felsőfokú szaknyelvi, valamint francia nyelvből középfokú általános és szaknyelvi nyelvvizsgát tett.

Témavezetésével három, társtémavezetésével egy sikeres PhD-fokozatszerzés történt. Nagyszámú nemzetközi multicentrikus vizsgálatban működött és működik közre vizsgálóként és vizsgálóhely vezetőként. 2007-2010 között az MTA Bolyai Ösztöndíjasa volt melyet kiemelkedő minősítéssel, „*Bolyai János Emlék*” elismerő oklevéllel zárt. Négy angol nyelvű tudományos lap szerkesztőbizottsági tagja. Kumulatív impact faktora: 105.062 citációinak száma a 487, melyből független citáció 340.

Dr. Márton Sándor egyetemi docens

1963. december 25-én született Pécsen. Munkahelye PTE, ÁOK, AITI. Három éve részlegvezető a PTE Szülészeti és Nőgyógyászati Klinikán. Általános és középiskolait Pécsen végezte, majd általános orvosi diplomát szerzett a PTE-n, 1988-ban. Aneszteziológiai és intenzív terápiás szakvizsgát tett 2002-ben. Klinikai beosztásai: 1990-99-ig klinikai orvos, 1994-1999-ig egyetemi tanársegéd, 1999-től egyetemi adjunktus. Tudományos Diákköri Tevékenységet végzett az Élettani Intézetben, Fehérje receptorok szerepének vizsgálata patkány agyvelőben. Témavezető: dr. Lányi Éva. Szülészeti és Nőgyógyászati Klinika: A Nukleonáris organizátor kimutatása nőgyógyászati daganatokban. Témavezető: prof. Bódis József. PhD-fokozatot nyert a PTE-n, 2008-ban, majd habilitált 2009-ben. A MAITT tagja, 2002-2012 között a dél-dunántúli szekció vezetőségi tagja. A Magyar Fájdalom Társaságban felügyelői tag. Külföldi gyakorlatai: 2002-ben gyakorlat Angliában, a Harefield Hospitalban, WFSA Educational Project keretében Izraelben, Beer Sheva-ban Division of Anesthesiology of Soroka Medical Centerben. Kutatómunkája: Daganat miatti nyelősőreszekción átesett betegek műtét utáni szövődeményeinek vizsgálata. Jelenleg a legfontosabb témaköre a szülészeti és nőgyógyászati fájdalom, valamint toxémia által kiváltott műtét stressz reakció. Könyvfejezetei: Inhalációs anesztézia: Idős betegek általános anesztéziája, Anesz-teziológiai és Intenzív Terápia: Nagykokázatu betegek anesztéziája. Oktatás: Orvostanhallgató-képzés aneszteziológia és intenzív terápia tantárgyból, szakorvosjelöltek, szakasszisztensek és szakorvosok képzése. Négy orvostanhallgató által megvédett államvizsga-dolgozat, három TDK-s hallgató és három PhD-hallgató konzulense ill. témavezetője volt. Publikációk és előadások listája: 20 közlemény magyar és angol nyelven, kumulatív impact factor 39,15. Idézettség 57. Külföldi és magyar előadások száma: 101. Érdeklődési terület: műtét utáni gyulladáscsökkentés, és posztoperatív fájdalomcsillapítás. Felesége dr. Rozs Beatrix jogász, egy gyermeke van, Zsombor, 14 éves.

Dr. Nagy Ákos egyetemi docens

Dr. Nagy Ákos Károly egyetemi docens 1974. szeptember 13-án született Celldömölkön. Általános és középiskolai tanulmányait Zircen végezte. Fogorvosdoktori diplomáját a Semmelweis Orvostudományi Egyetemen szerezte 1997-ben. Ugyanabban az évben a SOTE Fogorvostudományi Karának Orálbiológiai Tanszékén kezdett dolgozni, ahol korábban már tudományos diákköri munkát is folytatott. 2002 januárjától két évet töltött az Egyesült Államokban posztdoktori ösztöndíjjal a National Institute of Dental and Craniofacial Research falai között. PhD fokozatát 2004-ben szerezte a nyállal elválasztott biológiailag aktív fehérjék témakörében. 2004-ben kapta adjunktusi kinevezését. Budapesten legfőbb oktatási feladata német programos fogorvostan-hallgatók oktatása. Eközben fogorvosi tevékenységet is folytat, a Madách Dentál egyik öt székes rendelőjének szakmai vezetője. 2009-ben pályázza meg a PTE, KK, Fogászati és Szájsebészeti Klinika igazgatói állására kiírt pályázatot, július 1-től a Klinika megbízott igazgatója. 2011-ben habilitál és ugyanettől az évtől az Orális Diagnosztikai Tanszék vezetője. 2012. július 1-től a PTE, ÁOK, Fogorvostudományi Szakának szakvezetője. Tagja a Kari Tanácsnak és meghívottja a Tudományos Bizottságnak. 2011-től tagja a Szakmai Kollégium Fog- és Szájbetegségek Tanácsának, 2012-ben a Magyar Fogorvosok Egyesülete elnökségi tagjának választották. Fogszakorvosok számára rendszeresen hirdet továbbképzési előadásokat távoktatásban is. Számos kötelező és elektív tantárgy előadója magyar, angol és német nyelven. Angol és magyar nyelven vezet tudományos diákköri kutatási témákat, konzultál államvizsga-dolgozatokat, államvizsga-bizottsági tag. Rendszeres tagja TDK konferenciák zsűrijének. Tudományos közleményeinek impact faktora 21,78, idézettsége 53. Kutatási és oktatásfejlesztési támogatások társ pályázója és vezetője. Felesége keramikus művész-tanár, öt gyermekük van.

Dr. Pál Endre egyetemi docens

1967. május 30-án született Zalaegerszezen. Középiskolai tanulmányait Zalaegerszezen végezte. 1991-ben szerzett általános orvosi diplomát a Pécsi Orvostudományi Egyetem Általános Orvosi Karán. 1987-1991 között az Anatómiai Intézetében volt demonstrátor és tudományos diákkörös hallgató dr. Lázár Gyula vezetésével. Az orvosi diploma megszerzése után a Neurológiai Klinikán kezdett dolgozni. A betegellátás valamennyi területén (járóbeteg-szakrendelés, fekvőbeteg-osztály, konzíliumok) gyakorlatot szerzett, 1996-ban neurológiából szakvizsgát tett. Azóta részt vesz a magyar és angol nyelvű egyetemi oktatásban, az orvostanhallgatók mellett rezidensek, szakorvosok képzésben is. Számos államvizsga-dolgozat és TDK munka témavezetője volt. 1998-2000 között a tokiói National Institute of Neuroscience, Department of Demyelinating Disease and Ageing intézetben végzett kutatómunkát a kísérletes autoimmun encephalomyelitis témában. 2011-ben szerzett PhD fokozatot a Pécsi Tudományegyetemen. Dolgozatának címe: „Immunreguláció kísérletes autoimmun encephalomyelitisben: az NKT sejtek szerepe”. 2002-2005 között egyetemi adjunktusként dolgozott a Neurológiai Klinikán. 2005-2009 között a Baranya Megyei Kórház Neurológiai Szakrendelés vezetője volt, 2010-től ismét a Neurológiai Klinika munkatársa egyetemi adjunktus, 2012-től egyetemi docens beosztásban. Szakterülete a neuromuscularis betegségek vizsgálata és kezelése, ebben országos szintű szakrendelést épített ki kollégáival. A szakrendelés az elektrofiziológiai és képpalkotó vizsgálatok mellett az izom-, és idegbiopsziás vizsgálatokra épül. A biopsziás minták értékelésében szerzett jártasság alapján 2009-ben neuropatológiai szakvizsgát szerzett. 2011-ben a Pécsi Tudományegyetemen szerzett habilitációt. Elvált, egy gyermeke van. Összesített IF 92,70, idézhető közleményeinek száma 72 (16 magyar, 23 angol, 29 absztrakt, 4 könyvfejezet), független idézetek száma 258.

Dr. Szabados Eszter egyetemi docens

Balassagyarmaton született 1966. április 3-án. Általános iskolai és középiskolai tanulmányait Balassagyarmaton végezte. 1984-ben sikeresen felvételizett a Pécsi Orvostudományi Egyetemre. TDK-munkát a Pathológiai Intézetben végzett dr. Magyarlaci Tamás irányításával. A végzést követően rövid ideig a Közegészségügyi Intézetben dolgozott Morava Endre professzor mellett, majd az I. sz. Belgyógyászati Klinikán volt klinikai orvos. 1995-1998 között a Biokémiai Intézetben volt nappali tagozatos PhD-hallgató prof. Sümegei Balázs PhD-programjában, ahol elsőként vizsgálta a poly-ADP-ribóz polimerase (PARP) szerepét myocardialis sejtkárosodás során.

1998 óta dolgozik a PTE I. sz. Belgyógyászati Klinikán. Belgyógyászból, kardiológiából és kardiológiai rehabilitációból szerzett szakvizsgát kiváló minősítéssel. 2004-2011 között a PTE, I. sz. Belgyógyászati Klinika, Kardiológiai Osztály CCU részleg vezetője. 2012. január elsejétől a PTE I. sz. Belgyógyászati Klinika, Kardiológiai Prevenációs és Rehabilitációs Osztály vezetője. 2011 áprilisában habilitált, 2012 júniusától a Pécsi Tudományegyetem Klinikai Központ I. sz. Belgyógyászati Klinika egyetemi docense. Férje dr. Nagy Gábor állatorvos, operatív kereskedelmi igazgató a CEVA állatgyógyszer cégnél. 2 fű gyermeke van. Ákos első éves orvostanhallgató, András 7. osztályos a PTE 1. sz. Gyakorló Általános iskolában.

Dr. Szapáry László egyetemi docens

1968. június 16-án született Győrben. Itt végezte általános és középiskolai tanulmányait, 1987-ben nyert felvételt a Pécsi Orvostudományi Egyetem Általános Orvostudományi Karára. 1993-ban summa cum laude minősítéssel végzett. 1993-ban klinikai orvosként kezdett dolgozni a PTE Neurológiai Klinikáján, a neurológiai szakvizsga megszerzése után 1997-ben egyetemi tanársegédi kinevezést kapott. PhD-fokozatot 2004-ben ért el „Haemorheológiai és haemostaseológiai tényezők szerepe ischaemiás cerebrovasculáris kórképekben” címmel. 2004-ben egyetemi adjunktusi kinevezés kapott, ezzel párhuzamosan a Neurológiai Klinika stroke profiljának irányításával bízták meg. Vezetője a Neurológiai Klinika intenzív osztályának és neurosonológiai laboratóriumának. 2004-ben az „Agyérbetegségek specialistája” címet kapott. 2004-ben elkészítette a klinika thrombolysis kezelési protokollját, megszervezte a társszakmák együttműködését, irányításával kezdték meg az akut ischaemiás stroke betegek intravénás thrombolysis kezelését. 2011-ben habilitált. 2005-óta a Magyar Stroke Társaság és a Magyar Neurosonológiai Társaság vezetőségi tagja. 2009-óta az ESZME (Egyesület a Stroke Megelőzéséért) civil szervezet elnöke. 2011-ben az MTA klinikai idegtudományok bizottságának tagjává választották. Egyetemi oktatási tevékenysége elismeréseként két alkalommal kapta meg a „kiváló gyakorlatvezető” díjat. 2007-óta Neurológiai Klinika családorvosi rezidensképzés felelőse. 2009 óta a német nyelvű képzés klinikai tantárgyfelelőse. 2007-ben Pécsen megszervezte a Magyar Neurosonológiai Társaság Továbbképző Kongresszusát, 2009-ben a Magyar Stroke Társaság IX. kongresszusát. Szerkesztőbizottsági tagja a Magyar Stroke Társaság hivatalos lapjának (Vaszkuláris Neurológia). 61 tudományos közleménye, 3 könyvfejezete jelent meg. Közleményeinek összesített impakt faktora 55,69, összes idézettségének száma 215, független citációk száma 182. Nős, felesége dr. Gaál Valéria (Szemklinika), 4 gyermekük van.

Dr. Vástyán Attila egyetemi docens

1963. augusztus 28-án született Sellyén. A középiskolát a szigetvári Zrinyi Miklós Gimnáziumban végezte kitűnő eredménnyel. 1988-ban szerzett orvosi diplomát a Pécsi Orvostudományi Egyetem Általános Orvostudományi Karán cum laude minősítéssel. Harmadévtől tudományos diákkörösként tevékenykedett az Aneszteziológiai és Intenzív Terápiás Intézetben, munkájáról országos TDK konferencián tartott előadást. Az egyetemet követően Szigetváron, majd a II. sz. Sebészeti Klinikán dolgozott általános sebészként. 1992-ben általános sebészből szakvizsgát tett jeles eredménnyel. A gyermeksebészeti képzést a Pécsi Gyermekklinika Sebészeti Osztályán kezdte meg. 1994-ben a Kísérletes Sebészeti Intézet munkatársaként végzett oktató és kutató munkát, majd 1995-ben a Gyermekkorház Sebészeti Osztályán dolgozott. Rövidebb külföldi tanulmányutak (1991-ben USA, 2 hónap; 1995-ben Egyesült Királyság, 2 hónap) után 1996-ban sikeresen pályázott az Angol Királyi Sebész Társaság Training Programjába, s ennek keretében 1996-98 között a Sheffield-i Gyermekkorházban dolgozott. 1997-ben tett szakvizsgát gyermeksebészből jeles eredménnyel. 1998-ban tért vissza jelenlegi munkahelyére, a Pécsi Gyermekklinika Sebészeti Osztályára, ahol jelenleg egyetemi docensként dolgozik. 1999 óta a Pécsi Ajak- és Szájpadhasadék Munkacsoport koordinátorként tevékenykedik, a munkacsoport tevékenységét segítő alapítvány kuratóriumának elnöke. 2001-ben és 2012-ben amerikai tanulmányutakon több hasadék-munkacsoport eredményeit ismerhette meg és hasznosíthatta a látottakat saját gyakorlatukban. Önkéntes munka keretében rendszeresen végez ajak-szájpadműtéteket Kárpátalján, a Munkácsi Gyermekkorházban. Tagja a magyar, angol és európai gyermeksebész társaságoknak, valamint az Amerikai Archasadék Társaságnak. A Magyar Gyermeksebész Társaság főtitkára. Egyetemi doktori (PhD) fokozatot 2005-ben szerzett, 2011-ben habilitált.

Dr. Ábrahám István egyetemi docens

Születési év: 1967

Családi állapot: nős, két gyermek

Végzettség: Habilitáció, PTE, ÁOK (2012)
PhD fokozat, SOTE (1998)
Általános orvos, POTE ÁOK (1993)

Munkahelyek:

- Egyetemi docens, Pécsi Tudományegyetem, Általános Orvostudományi Kar, Élettani Intézet (2012-)
- Kutatásvezető, egyetemi tanár, Centre for Neuroendocrinology, Dept. of Physiology, Otago University, New Zealand (2007-)
- Az idegtudományi csoportok vezetője, Department of Physiology, University of Otago, (2011-)
- Kutató professzor, Institute for Frontier Medical Sciences, Kyoto University, Japan, (2011/2012)
- Tudományos főmunkatárs MTA-TKI-ELTE Neurobiológiai Kutatócsoport (2003-2007)
- Marie Curie Research Fellow, Laboratory of Neuroendocrinology, Babraham Institute, Cambridge, UK (2000-2002)
- Research Fellow, Dept. of Animal Physiology, University of Groningen, The Netherlands (1992,1993, 1995, 1998)
- 1993-1996 PhD ösztöndíjas, 1996-tól tudományos munkatárs, majd 1998-2000 tudományos főmunkatárs, MTA Kísérleti Orvostudományi Kutatóintézetben,

Ösztöndíjak, tudományos díjak, kutatási pályadíjak:

- International Brain Research Organisation (IBRO) Fellowship (2005)
- Marie Curie Individual Fellowship (2000-2002)
- Bolyai János Kutatási Ösztöndíj kétszer (2002, 2005)
- Akadémiai Ifjúsági Díj (1999)
- Állami Eötvös Ösztöndíj háromszor (1995, 1998, 2004)
- Pro Scientia Aranyérem (1993)
- Demonstrátori Ösztöndíj (1990-1993)
- Köztársasági Ösztöndíj (1990-1993)
- Kiemelt Rektori Pályadíj (1992)
- 2 db OTDK I. díj, 2 db OTDK II. díj (1992, 1993)

Oktatás és tudományos utánpótlás-nevelés

- Course convener, University of Otago, New Zealand
- Egyetemi tanár, University of Otago, New Zealand
- Gyakorlatvezető, University of Groningen, The Netherlands 1996-1997
- Gyakorlatvezető, ELTE TTK 2003-2006
- Demonstrátor, POTE Élettani Intézet 1989-1993
- Posztgraduális képzés: 9 diplomamunka biológus/orvos, 4 végzett PhD hallgató

Szcientometriai adatok:

- Saját, megjelent cikkek száma nemzetközi folyóiratban: 35
- Összes idézetek száma:1232
- Független idézetek száma:1029
- Összegzett impakt faktor:130,47

Fénykép, szobrok, prózai művek és vers emlékeznek és emlékeztetnek ünneppé magasztosult hétköznapiak, sokszor életüket is áldozó, hőseire és magukra maradt, fájdalommal továbbélő hozzátartozóikra. Emlékezzünk rájuk illő tisztelettel!

Kiss Tamás
könyvtáros

Leiningen-Westerburg Károly rövid napi jegyzetei

(részlet)

Július 2. A komáromi csata. Görgey. Hősies erőfeszítése. Kiveri a berontott ellenséget a sáncból. Borzasztó tusa az ácsi erdőben. Klapka tétlensége; nekem meg van kötve a kezem. Hát nincs már bátor férfiú Magyarországon?¹²¹ Végre támadás. Szóny elfoglalása, Benedek, Görgey megsebesülése.¹²² Borzasztó földindulás a hadseregben.

Szomorú napok Komáromban. Viszály és intrikák. Tagok fő nélkül. Ideiglenesen Klapka a főparancsnok,¹²³ elhatározás nélkül. Végre, hogy át-törünk. Csata 11-én. A lovasság nagy tömegét nem használják föl; embereimet az eső és füst zavarba hozza. Ismét heves harc az erdőben. Visszavonulás a sáncok közé.

Július 13. Elindulás a Duna bal partján Vácra. Három borzasztó menet nyomasztó hőségben, rossz étellemezés, Görgey lóháton.

Július 15. Vác. Az oroszok támadása, heves harc után visszaverjük őket. Benyomás.

Július 16. Szemrevételezés, kis zsákmány. Furcsa találkozás egy orosz tiszttel.¹²⁴ Visszavonulás elhatározása.

Július 17. Legszebb napom mint katonának: nyolcórás küzdelmem az oroszokkal, egyedül. Azok csalódása. Görgey elismerése. Bátorlanság. Ellankadás. Nincs mit enni.

Vadkert, Görgey állapota aggasztó. Következő napokban javul. Óriási természete. Szökések. Végre kapnak a csapatok ételmet. Losonc. Az oroszok ajánlata.¹²⁵ Parlamentálás. Lovasság. Zsolca.¹²⁶ Ütközet. Poeltenberg, Gesztely.¹²⁷ Főhadiszállás. Hadikövet. Ütközet. Visszavonulás tokajba, szomorú menet a tiszántúli sikon. Debreceni ütközet,¹²⁸ folytonos menetelés. Gyula. Stanci.¹²⁹

Augusztus 12. Aradon. Ütközet. Te jobb sorsot stb.

Augusztus 13. Menet Világosra. Kapituláció az oroszokkal Életem legszomorúbb napja. Az oroszok lovagiassága. Menetünk Kisjenőre. Óriás, néhány boldog órák. Drygalski, az osztrák tiszt mintaképe. Hammerstein. Ebéd Rüdigernél. Zichy, Forgách.¹³⁰

Gyula, Wenckheim; átadnak az osztrákoknak.¹³¹ Reischach. Elutazás Mácsára. Arad. Bevonulás. Szombat. Inkább tízszeres halál, mintsem hogy ily meggyalázásokat kelljen védtelen eltűrni. Első estém a fogságban.

Augusztus 26. Vasárnap. 2. nap. A fogság valamivel keserűbb.

Augusztus 27. Hétfő. 3. nap. Kihallgatás, mégis valahára közelebb a döntéshez.

Augusztus 28. Kedd. 4. nap. Foglalkozás. Váratlan találkozás. Újságcikk.¹³² Engem, ki e háborúban több osztrákot mentett meg, mint bárki, így megbecsteléníteni. Schlik Erbach¹³³ nyilatkozata a cikk felől. Kenyéren és vízen élni sem rossz, ha a lelkiismeret nyugodt. Szomszédom jobbra. Mulatás az ablaknál (siket), rejtett beszélgetés.

¹²¹ Ennek az emlékeztető mondatnak magyarázatát Rochlitz Kálmán vezérkari százados őrizte meg emlékirataiban: "Az ellenség oly sok tüzéséget állított föl ellenünk, hogy ütegeink, melyek Görgeynek tulajdonképpen szándékát nem is igen tudták – hátrálni kezdetek. De csakhamar egy segédtsízt végtől végig vágatott egy kis papírszelettel, mely címezve volt: valamennyi üteparancsnoknak! – tartalma pedig ezen néhány szó: Miért hátrálni? Miért nem inkább előre? Hát nincsenek többé férfiak, kik meg tudnak halni a hazáért? – Görgey sk. – És nemsokára a császári tüzéségek szerepet cserélt a magyarral ..."

¹²² Az 1849. július 2-i komáromi csatában Leiningen a Magyar balszármányt vezényelte Szónyánál, és Benedek Lajos cs. kir. vezérőrnagy csapataival állt szemben. A centrumban Görgey személyesen vezette az utolsó nagy lovasrohamot, és egy gránátrepesz életveszélyesen megsebesítette. Az osztrákok a lovasroham visszaverésére Szónytól vontak el erőket, és ekkor Leiningen el tudta foglalni a Benedek csapatai által szívósan védett falut.

¹²³ Görgey sebesülése miatt.

¹²⁴ Lucskín ezredes, a 2. doni kozák ezred parancsnoka – egyben az orosz előőrök parancsnoka – orosz huszároknak nézte az előző nap zsákmányolt lőszerkocsik mellett álló Görgeyt és kíséretét, feléjük lovagolt, és majdnem fogságba esett: csak gyors lova mentette meg.

¹²⁵ Az 1849. július 20-áról 21-ére virradó éjszaka két orosz tiszt jelent meg Görgeynél, és fegyverszünetet ajánlott.

¹²⁶ 1849. július 25-én az oroszok Alsószolcánál elsősorban tüzéségükkel a Sajón keresztül megtámadták Poeltenberg és Leiningen hadtestét; a legközelebbre nyomuló orosz üteget azonban Gozon Lajos őrnagy, a 66. honvédszászlóalj parancsnoka ötven honvéddel a folyón átgázolva megtámadja és menekülésre kényszeríti.

¹²⁷ 1849. július 28-án Grabbe orosz altábornagy hadosztálya megpróbálja áttörni Leiningen gesztelyi állását. Leiningen a támadást fényesen visszaveri.

¹²⁸ 1849. augusztus 2-án a sereg oldalának fedezésére kiküldött Nagysándor tábornok az I. hadtest élén meg gondolatlan csatába bocsátkozik az orosz főszereggel, és súlyos vereséget szenved.

¹²⁹ Urbán Gyula, és felesége — Leiningenné húga — Sissány Constance.

¹³⁰ 1849. augusztus 14-én Rüdiger gróf, orosz lovassági tábornok ebédet adott a magyar tábornokok tiszteletére. Ezen az ebéden jelen volt az orosz főhadiszállásra beosztott királyi biztos, Zichy Ferenc gróf (a „muszkavezető”) is, és mind a magyar, mind az orosz tábornokoktól elég sok sértést kellett lenyelnie. Forgách Sándor gróf hadseregbiztos volt, ugyancsak az orosz hadsereg mellé beosztva.

¹³¹ A tábornokokat Kisjenőről Sarkadra, majd Gyulára szállították. Többen a gyulai kastélyban voltak elszállásolva Wenckheim József grófnál, Leiningen azonban a mai Kossuth Lajos u. 1. számú házban lakott. A tábornokokat 1849. augusztus 22-én fegyverezték le az oroszok, és 23-án adták át őket báró Reischach cs. kir. vezérőrnagynak.

¹³² Az Augsburger Allgemeine Zeitung az osztrák Soldatenfreund című lapból átvett egy újságcikket, amely Leiningent — teljesen alaptalanul — azzal vádolta, hogy Budán osztrák foglyokat mérsároltatott le. Ez a vád Leiningen aradi hadbírósi tárgyalása során ismételtelen előkerült, de az ítélet meghozatalánál nem vették figyelembe.

¹³³ Alfred zu Erbach-Fürstenau gróf, osztrák százados, aki korábban magyar fogságban volt, meglátogatta Leiningent az aradi börtönben, és megírta tapasztalatait Leiningen feleségének — többek közt azt is, hogy Leiningen azért nem ír családjának, mert leveleit elolvassák.

- Augusztus 29.* Szerda. 5. nap. Régi parancsnok. Rád gondolok. Erbach látogatása. Schlik engedelmé.
- Augusztus 30.* Csütörtök. 6. nap. Hírek. Balás, szegény Gyula.¹³⁴ A főporkoláb barátságosabb arca. Az arra menő tisztek. Államfogház.
- Augusztus 31.* Péntek. A rákok. Csernovics. Láhner. Nagyobb szigorúság. 20 tiszt... [elmosódott, olvashatatlan szavak] ... Damjanich. Szomorú helyzete.
- Szeptember 1.* Szombat. Poldi. Hír felőled, szegény Liszkám, Bethlen, Podmaniczky közlegények¹³⁵, Dessewffy időtöltése. Vadászat. Damaszkín.
- Szeptember 2.* Vasárnap. Kiss. Séta. Újságok és remények.
- Szeptember 3.* Hétfő. Ítéletvégrehajtás.¹³⁶
- Szeptember 4.* Kedd. Vécsey, Csernovics, Várparancsnok.
- Szeptember 5.* Szerda. Egész nap olvasmány.¹³⁷
- Szeptember 6.* Csütörtök. Én jó Louis-m,¹³⁸ mennyire köszönöm neked. Ő jól ismer. Dessewffy neje.
- Szeptember 7.* Tábornokné. Szivarok. Taszi tiszteltet.
- Szeptember 8.* Szombat. Az én pókjaim.
- Szeptember 9.* Vasárnap. Maltravers. Egészen elég megfigyelni a gyermekek lelkét és azon átkozott hajlandóságunkkal, hogy nem igazat fecsegjenek, mely a gyermekszobának legfőbb betegsége, szembeszállani. Atyák! ne alkalmazzatok több keserűséget, félelmet, élelemmegvonást, becsukást, mint amennyi szükséges! A nyílt gyermek, ki szemedbe néz, igazat mond, és megszegényíti az ördögöt is. Ez az anyag, melyből a becsületes, vitéz, bölcs férfi válik.
- Szeptember 10.* Hétfő. Louis elment; levele. Claire levele. Az én kis angyalom. Egyikünk befejezte pályafutását.
- Szeptember 11.* Kedd. Malachovsky az ablaknál, Dessewffy barátom epikureus. Ítéletvégrehajtás.
- Szeptember 12.* Ha lehetne, hogy én otthon... vagy úgy lenne, hogy boldogabb az asszony, mint bármilyen társaságban házon kívül... [elmosódott, olvashatatlan szavak]...
- Szeptember 13.* Csütörtök. Dessewffy neje, Dessewffy jósága. A magunk szerencsétlensége fogékonyabbá tesz mások fájdalma iránt. Schlik elutazott. Franz Liechtenstein. Vigasztaló biztosítások. Görgey állítólag Stájerországba ment. Isten mentsen, hogy őt többé ne becsülhessem. Lengyel és német szolgálk. Naiv ör. Kinn vihar — mintha érzelmeim volnának.
- Szeptember 14.* Péntek. Görgey — állítólag Stájerországban. Milyen kétségek, de nem, nem! A porkoláb jó éjszakája.
- Szeptember 15.* Szombat. Második kihallgatás. Újságcikk.
- Szeptember 16.* Vasárnap. Beszélgetés a hadbíróval; emberek. Levelek Lizától (nagy a balsorsban, igen, mindent el akarok követni).
- Szeptember 17.* Hétfő. Pótlás a kihallgatáshoz. ¹³⁹ Amit meg lehet változtatni, igaztalanság. Esterházy. Gusztó.¹⁴⁰ A szerelem élesen lát.
- Szeptember 18.* Kedd. Levél Lizának és Claire-nek. Damjanich. Titkos viszontlátás.
- Szeptember 19.* Damjanich. Régi előszeretete irántam.¹⁴¹
- Szeptember 20.* Csütörtök. A Pester Zeitung cikke.
- Szeptember 21.* Péntek. Kiss és Vécsey — haditörvényszék. Az ítéleteket Bécsbe küldik.
- Szeptember 22.* Szombat. Az ördögbe, még egy szót! Megadás ... hogy jót tegyenek, és hogy G. jóindulatú legyen hozzájuk. A gyakorlat magától megjön. Szívesebben látnám, hogy a legénység a legjobb ... mint hogy így a legrosszabb ... Szívesen odaadta, hogy inkább a szeretet, mint a vártól és börtöntől való félelem ... [olvashatatlan, elmosódott szavak]...
- Szeptember 23.* Vasárnap. Lenkey¹⁴² (megtévelyodott). Hír Becse lefoglalásáról. Szegény nóm, szegény gyermekeim. Damjanich, levél.
- Szeptember 24.* Hétfő. Levél Lizának Becse ügyében. Az előbbi élelmézzel fölhagytam. I. azt találta, hogy egyetlen nő sem volt boldog, aki méltatlan szeretőt szeretett mélyen és becsületesen. I. igaznak ítélte La Rochefoucauld azon mélyen megalapozott, de visszatetsző megállapítását, hogy a nő — francia nőről van szó — tud ugyan szerető nélkül élni, de ha egynek odaadta magát, már képtelen egyvalakivel végigjárni az életét. Elveszett: a magányt és a kint nem tudja elviselni. Az üres helyet újabb ideállal tölti be. Már nem tud lehullani az erény magasáról — tehetetlenül csúszik bűnből bűnbe, míg utol nem éri az öregség, és magára nem marad szeretet és megbecsülés nélkül.
- Szeptember 25.* Kedd. Levél Lizától. A folyosón való séta is tilos.
- Szeptember 26.* Szerda. Haditörvényszék. Damjanich benyomása, Poeltenberg, Aulich, Nagysándor, minden régi barát. A hadbíró biztosítása. Poeltenberg még mindig optimista.¹⁴³ Bármily kevésbé tudom áztatni magam az ítélet szigorúsága felől, mégis örvendek, hogy a pör közeledik eldöntéséhez.
- Szeptember 27.* Csütörtök. Claire levele Poldinak, Lizának írok a lépések dolgában. Aggodalmaim a kis Hermann miatt.¹⁴⁴ Istenem! ... [olvashatatlan, elmosódott szavak] ... Claire levele. Válaszom. Rettenetes idő. Dessewffy eltört ablaküvege. Damjanich a folyosón. Hét órákor ablak becsukva és világosság (Seher, hadbíró).¹⁴⁵

¹³⁴ Balás Albert aradi ügyvéd, aki Leiningenné birtokának ügyében próbált intézkedni; Urbán Gyula, akit éppen ekkoriban kirabolnak.

¹³⁵ Haynau "amnesziája", melyet mindazoknak a magyar foglyoknak meghirdetett, akik korábban nem szolgáltak tisztként a cs. kir. hadseregben, azt jelentette, hogy mindnyájukat tizenkét évre besoroztatta közkatónának. Ez volt a sorsa Bethlen József gróf és Podmaniczky Frigyes báró huszárkapitányoknak is. Bethlen József gróf később feleségül vette Leiningen özvegyét.

¹³⁶ Nem lehet tudni, hogy kivégzésről, vagy pl. botbüntetés végrehajtásáról van-e szó.

¹³⁷ Leiningen Thackeray regényét, a *Hiúság vásárát* olvasta. A jegyzetek irodalmi fejtegetései (szeptember 24., 30., október 1., 2.) elsősorban erre a könyvre vonatkoznak.

¹³⁸ Ludwig zu Leiningen-Westerburg-Alt-Leiningen gróf, Leiningen bátyja, aki a fogoly honvédtábornokot felkereste ezekben a napokban.

¹³⁹ Leiningen utólagos írásbeli beadványa a hadbíróasághoz.

¹⁴⁰ Esterházy Sándor gróf és Takácsy Ágost kilépett honvédtisztek, akik Leiningen mellett tanúskodtak.

¹⁴¹ Damjanich ezen a napon egy kis levelet küldött át Leiningennek.

¹⁴² Ettől kezdve (néhány sor kivételével) tintával folytatódnak a jegyzetek.

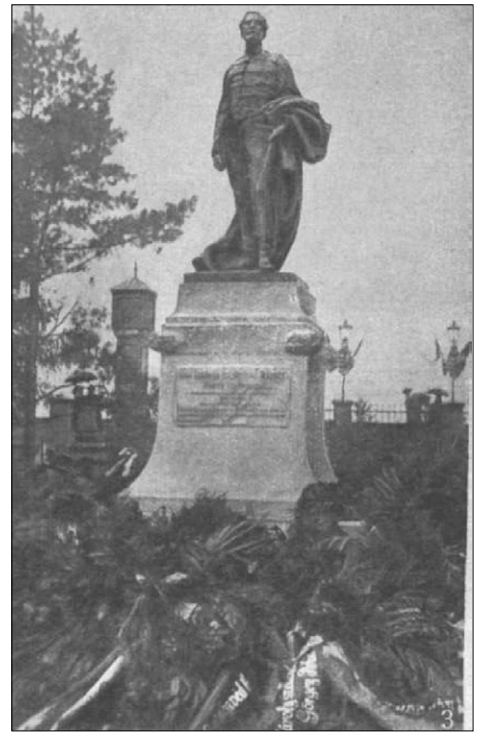
¹⁴³ Poeltenberg ismételtén biztosította fogolytársait, hogy az oroszok szavatolták életben maradásukat.

¹⁴⁴ Leiningen fia ekkor súlyos beteg volt.

¹⁴⁵ Gróf Seher-Thoss Artúr Görgey törzsében szolgált. Mivel korábban nem volt osztrák tiszt, kiengedték a várból, és sikerült Poroszországba szöknie.

Leiningen-Westerburg Károly lánya Erzsébet, Barwell Vilmosné és unokája Barwell Henriett, 1911-ben a törökbecsei szobor felavatásán

Az 1911-ben felavatott Leiningen-szobor, Törökbecse. Felirata: „Gróf Leiningen Westerburg Károly honvéd tábornok, ki Aradon új hazája szabadságának kivívásáért 1849. október 6-án, mint vértanú hősi halált szenvedett, porhüvelyed visszaállt ugyan e föld rögébe, de nemes lelked, annak vitézsége és geniuszod örökké élni fog magyar honunk egén és minden magyar szívében.”

Szeptember 28. Péntek. Hosszú távollétek kioltják a hamis, de nem a valódi fényeket. A lámpák kialudtak, sötétség, mint tegnap. De még ezer meg ezer év múlva is oly fényesen tündökölnek a csillagok, melyekhez ma fölnezzünk. Cédula Lázártól. Radetzky. Komárom, amnesztia. Vajon csak Komáromé-e, vagy általánosról van-e szó, nincs világosan megmondva.

Szeptember 29. Szombat. Vécsey, Moga. Rangjának elvesztése és öt év. Teleki Ádám. Damjanich. Cédula. Pester Zeitung, az első igazságos cikk a magyar hadjárat felől. Zelenski tízévi sáncmunka. (Seher szabadon.) Lázár. Kosztpénz. Porkoláb is vigasztal. Damjanich neje.

Szeptember 30. Vasárnap. Lázár azt állítja, hogy írásbeli híre van, hogy néhány nap alatt megadják az amnesztiát. Liza levele. A nő leglényegesebb tulajdonsága, és ereje: gyöngesége. Olyan lény, akit vigasztalunk és óvnunk kell; milyen kedves dolog ez a férfi büszkeségének! A gögös nő, ki egyedül is megáll és nem szorul a mi támaszunkra, elveszti nemének varázsát.

Október 1. Hétfő. Egy pillanatnak milyen nagy a hatása. Évekre! Egy pillanat — erény, bűn, dicsőség, gyalázat, bánat, gyönyör csak pillanatoktól függenek. A halál is csak egy pillanat, és mégis az örökkévalóság áll mögötte! Liza levele. Annak az asszonynak, aki egy becsületes embert, egy angol gentlemant választ élete társául, sohasem szabad meghallania a férje neve elleni rágalmakat. A férje becsülete az övé is, és ha szájával, melynek rágalmak hallatán vigaszt kellene osztania, csak a hazugságokat terjeszti tovább, bármilyen szépséggel, gazdagsággal, előkelőséggel van is megáldva, a férje mégiscsak a kárhozatot veszi vele karjaiba.

Október 2. Kedd. Ó, mily fájdalmasan sóhajtott a nő, és epedett, hogy ismét a szerelem és gyönyör szemével nézhessen téged, szép világ. De a test betegsége rendszeren a lélek rejtett erejének és bölcsességének megnyilatkozásához vezet, melyekről egészséges napjaiban nem is tud az ember; Isten a maga irgalmában úgy rendezte, a természetnek meglehetősen általános törvényeként, hogy azon arányban, amint a sírhoz közeledünk, lefelé hajló utunk síkabbá és könnyebbé válik reánk nézve, és minden nappal, azon mértékben, amint a por köde eloszlik szemünk elől, veszt valamit kísérteties színéből a halál, és végtére úgy hullunk karjába, mint a fáradt gyermek anyja ölébe. (Gondolatok és hasonlatok helyzetemre való tekintettel.) Este Dessewffy, unokatestvére. Két tiszt. Pester Zeitung. Komárom. Eső után szép este.

Október 3. Szerda. Vécsey. Cédula. Lenkey mindig tébolyodottabb. Ír a várparancsnoknak. Magas személyiség: útlevel, idegen névre szóló; neki négylovas hintó. — Kiss is jó híreket üzen. Dessewffy. Feleségének levele. Komárom valóban amnesztiát nyert. Klapka. Asserman. Félóra Damjanichnál. — Görgey ellen vádák. Megvásárolták undok pénzen; nem bírom és nem akarom hinni, és mégis aggaszt ez a gondolat.

Október 4. Komor hangulat, a Damjanichcsal való tegnapi beszélgetés hatására nem tudok írni. Este cédula Damjanichtól. Mindig Vécsey kapja a *legfurcsább híreket*. Komáromot nem adták át, Schlik fogságban, poroszok Pozsonyban.¹⁴⁶ Liza levele. Porkoláb. Fegyverek.¹⁴⁷ Holnap reggel hétkor hadbírótság elé. Élet vagy halál, Uram, amint parancsolod!

In: Aradi vértanúk naplói (válogatta, bevezetéssel és jegyzetekkel ellátta Katona Tamás. Bukarest: Kriterion, 1991.

¹⁴⁶ Az utolsó – német kéziratban erősen rövidített – szavak Rohonczy Lipót honvédezedes értelmezése szerint. Más értelmezésük is elképzelhető pl.: Szi-lézia elesett, poroszok Prágában.

¹⁴⁷ Mivel a halálos ítéleteket Haynau megerősítette, a törzsporkoláb átkutatta a cellákat, hogy nincs-e rejtett fegyver valamelyik tábornoknál, amellyel az illető öngyilkosságot követhetne el.

AZ ARADI VÉRTANÚK ÖZVEGYEI

(Részlet Hernády Zsolt történésznek a 2011. évi Klauzál Napok Tétényben rendezvényen, április 30-án, a Szent Mihály kápolnában megtartott vetített képes előadásából készített tanulmányból »www.klauzal.hu«)

Leiningen-Westerbug Károly gróf 1845. november 3-án a bécsi belvárosi evangélikus templomban vette feleségül **Sissány Elízt** (1827-1898). A feleség törökbecsei születésű, görögkeleti vallású és 18 éves volt. A 26 éves német származású gróf azzal, hogy elvette egy gazdag család legifjabb lányát, magyar birtokos lett. Ez nemcsak anyagi életét, de érzelmeit, cselekedeteit is befolyásolta, így a szabadságharc kitörésekor a magyar ügy mellett esküdött fel, ellentétben testvéreivel és a Temesvárat védő unokatestvéreivel. Aradi fogságában Leiningen is csak feleségéért és két gyermekükért, Erzsébetért és Árminért aggódott. Búcsúlevele „egyetlen, utolsó leheletemig szeretett Lizám!”-hoz az egyik leggyönyörűbb vallomás. „Még egyszer köszönet hű szerelmedért, mindenért, amit értem tetted.” – írta, és remélte azt is, hogy „egy halni induló imájának és áldásának különleges ereje van”. Leiningenné a férjét utolsó útjára kísérő lelkésztől értesült egy hónappal később részletesen hős ura utolsó perceiről, hiszen ő nem volt Aradon.

Öt évvel később, 1854-ben Elíz újra férjhez ment, mégpedig Leiningen barátjához és bajtársához, gróf Bethlen Józsefhez. A hetvenes évek végén Temesvárott laktak. Miután második férje is elhunyt 1896-ban, a kétszeres özvegy 1898 nyarát még Visegrádon töltötte, ahol Görgei Artúr is élt, aki többször meglátogatta kedvenc tisztje, Leiningen özvegyét. Novemberben érte utol a halál. Egy korabeli újságírók szerint „az öreg úrnőt sokan ismerték a fővárosban, de kevesen tudták, hogy Leiningen özvegye”. Holttestét Kolozsvárra szállították, itt közelebb nyugodott első férjéhez is, aki a borosjenői temető kriptájában volt eltemetve.

Szabó Lőrinc: IMA A JÖVŐÉRT

Magyar szabadságunk visszavívása (melyhez hasonló fordulat talán csak az a régi felszabadulás lehetett, a török hódoltság alól), szülővárosomban, Miskolcon ért, egy irodalmi est után. Délelőtt itt, Budapesten, még láttam szobrát a nagy bálványnak – akivel szemben tárgyilagos ítékezésre bizonyára csak hosszú-hosszú évtizedek múltán lesz képes a háborgó szív és a tiltakozó értelem – és tizenkét órával később, vacsora közben, már ledöntésének hírére hozták az izzó telefontárolókat.

Két napig ott, Miskolcon, mint egy óriási ciklon központi szélcendjében – akkor még zavartalan szélcendjében – éltünk, onnan nézve az örvény köröttünk forgó, fenyegető és omló falait, onnan sóvárogva, majd sietve vissza, mihelyt lehetett, a harcoló Budapestre. Nem akarom elhallgatni, hogy ezt a relatív akkori nyugalmat s a feltámadásnak ott is elemi erővel kitörő jeleit és tetteit a bányavidék magyar munkásságának és három egyesített megye – politikailag tőlem idegen, de – idejekorán felocsúdott magyar vezetésének köszönhettem szülővárosom.

Azóta naponként, óránként haladt felettünk a történelem. Többnyire ingó árnyékát sejtettük csupán. Komor képei és hangjai még a lelkünkben. De Magyarország elérte a hihetlent: felszabadult! Fel a föld és a nép, melynek erejét csak *apáink vérét és véres zászlait* idézve emlegettük nemzeti imánkban! Azt a vért most a fiainkéval együtt kell izlelnünk szabadságszomjú inyünkön; azoknak a zászlóknak a csattogását lelkünkben ezentúl együtt kell hallanunk az elmúlt nyolc nap piros-fehér-zöld repesésével. Magyarország felszabadult. Hadd kérdezzem azonban, magamtól és mindenkitől: igazán felszabadult-e?! Felszabadult-e a további lidércnyomás lehetőségétől, felszabadult-e a megismétlődés veszélyétől? És még valamitől! Amit a magyarság most művelt, azt nyolc napon át lángoló glóriaként csavarta maga körül a földgolyó, glóriaként, melyben soha ki nem hűl a visszanyert tisztelet, a szeretet és a csodálat. Sehoh a szabad világban. Sőt talán még másutt sem. Nem szabad csökkentenünk ezt a fényt, nem szabad ezt a ragyogást. Ész, erő, készenlét és minden szent akarat fogjon most össze és őrizze és emelje végső diadalra benne céljainkat, az igazság, az okosság, az emberiség, a nemes hagyományok és az életképes haladás munkálását abban a – semmi harcnál nem kisebb – másik feladatban, ami most következik, az új, az igazi országépítésben.

Nem minden rossz, amit az elmúlt szerencsétlen tizenkét év akart. Nem csírájában minden - ezt ne felejtsük. De még százszorta, még ezerszerre kevésbé felejtsük a rosszat, amit csinált és amit tervezett. A konok kegyetlenséget, a jog, igazság és a szellem bítang tiprását, az egész poklot, melyet halálos betegséggé próbált az eleven élet gazdagságába beleépíteni az életképtelen teoretizmus. Tanulságképpen se felejtsük a fájdalmat, a fájdalom növelését, mint kormányzati eszközt! Akként is fel kell szabadulnunk, hogy megmentsük magunkat és jövőnket az elmúlt tizenkét év bűneinek ismétlődésétől és ismétlésétől.

Sok jóvátennivaló vár még ránk, sok becsületes igazságtétel, aminek szüksége csak ezután fog kiderülni. S ami nélkül nem nyugodhatnak meg igazán a lelkek.

Magyarországot a fiai, a szenvedése és kétségbeesése szabadították fel. Váltsa meg most a szent munka és valami hasonlata a mennyei igazságnak a földön.

Budapest, 1956. október 31.

Irodalmi Újság, 1956. november 2.

A Szabadság angyala. Gera Katalin alkotása, a felállítás éve 2006. Kaposváron a Berzsényi parkban található. A Magyar Studies of America Inc. adományából jött létre ez az emlékmű. (Forrás: vendegvaro.hu)

Márai Sándor: NAPLÓ 1945-1957

(Részlet)

Október 23. Isten malmai gyorsan örölnék.

November 7. Nyolc óra repülés után, az óceán és a felhők felett, hirtelen robban fel a fény. A gép Nyugatról átbillent Kelet térfogatába. Nem "hajnalodik" – hanem egyszerre vakítóan fénylik a világ. Vastag, gyapjas felhőzet felett repülünk. Az égbolt olyan kék, mint ahogyan még soha nem láttam. Még két órát repülünk így. A gép hirtelen leereszkedik a felhők sűrű, vattás anyagába: minden elsötéteedik, negyedórán át felhőben repülünk. Aztán a mélyben derengeni kezd valamilyen barna, ismerős anyag. Szárazföld, Európa.

Skóciában szállunk le, Glasgow közelében. Fél óra séta a repülőtéren, a rács mögött, ahová egyenruhás nők terelik az utast. Ez a rács már ismerős, európai. Szítál a köd.

Fél óra múltán tovább. A Csatornát néhány perc alatt szeli át a gép. Aztán leszállás nélkül át Belgiumon, Hollandián. Tizenhat óra repülés után sima leszállás Münchenben. Az utcákon félárbocra eresztett zászlók, gyászünnepegy Magyarorszáért, tüntetők.

München, november 10. A menekültek beszélnek. Egyik – mérnök – néhány nap előtt még látta Budapesten öcsémet. Egy másik azt mondja: „Kérem, most már késő. De volt itt néhány nap... október huszonháromtól talán november másodikáig... amikor az országnak olyan kormánya volt, amelyet az egész magyar társadalom elismert és támogatott... a Nagy Imre-kormány... miért nem küldött akkor az Egyesült Nemzetek Szervezete egy megfigyelő bizottságot Budapestre?” Többen beszélnek egyszerre. Ez az ocsúdás pillanata. Van köztük olyan, aki huszonnégy óra előtt még magyar földön volt. Van, aki visszamegy. „Az oroszok éjjel nem mernek kijönni a tankokból, akkor át lehet menni a határon.” Aztán megint, átmenet nélkül: „Volt tíz nap, amikor Nyugat felé nem volt határ, vasfüggöny... Mindenki jött és ment, ahogy akart... November háromig ez így volt, még aztán is két-három napon át... Most már nehezebb. ... De még most is lehet...”

Megint, következetesen: „Nagy Imre látta, hogy baj lesz, az oroszok készülnek valamire, bejelentette, hogy az ország semleges, kilép a Varsói Szerződésből, kérte, helyezték Magyarországot az Egyesült Nemzetek felügyelete alá. Erre néhány napon át mód volt... Az oroszok maguk sem tudták, mit akarnak. A szabadságharc október huszonharmadikán kezdődött, az orosz tankokat szétvertük, visszavonultak, nagy zavarban voltak. Gerő és a kommunista kormány elmenekült.” Megint többen beszélnek egyszerre. Ugyanazt mondják: “Nagy Imre kérte, hogy küldjön az Egyesült Nemzetek megfigyelőket Budapestre. És volt mód reá, hogy ilyen bizottság megérkezzen. ... A repülőterek Nyugat-Magyarországon és Pest körül mind a szabadságharcosok és a magyar honvédek kezén voltak... Az Egyesült Nemzetek főtitkárának és egy bizottságnak módja lett volna azonnal Budapestre utazni, ahogy Nagy Imre kérte... Mind ezt reméltük.” Más hang: “Az első izgalomban mást is reméltünk, fegyveres segítséget, úgynevezett UN rendőri csapatokat... De a józanabbak tudták, hogy ez lehetetlen. Az Egyesült Nemzetek nem kezdhet háborút Magyarország miatt... És mi lett volna a vége? Az ország elpusztul; hadszíntér lesz, ahol az oroszok kipróbálják az atomfegyvereket is.” Egy hórihorgas, aki három nap előtt jött el. Nyugodtan beszél. Mind olyan tárgyilagos, fegyelmezett; egészen másfajta ember, mint ahogy a “szabadságharcost” elképzelik. Ezekből az emberekből az elmúlt évek kilúgoztak minden romantikát. Csak tényekről beszélnek. Ezt mondja: “Ha október huszonhárom és november kettő között az Egyesült Nemzetek főtitkára egy bizottsággal Budapestre jön, az oroszok nem merték volna november negyedikén végrehajtani Budapest ellen a mérszár-lást... Amikor a világszervezet megfigyelői ott vannak...” Ezt

Nagy Gáspár: Magyar abszurd

(1)

Nálunk
– két vállrándítás között –
történelmileg úgy alakult
hogy hóhérok
a vérbírák
a sortűz-vezénylők
a szadista államvédelmiskék
a legfőbb ügynökök
és a megzsarolt kis besúgók
sem tudnak (képtelenek)
megbocsátani
áldozataiknak (FÜGGÖNY)

(2)

Ezért aztán
csak
el-te-met-ni
az áldozatokat
már nagyon kevés
de
né-ven ne-vez-ni
a gyilkosokat
(etcetera)
még mindig túl sok
azoknak
akik... (FÜGGÖNY)

3

Csendes???
Újra csendes!!! (ÚJRA FÜGGÖNY)

Siófok, Könyvek kútja, 1956-os emlékmű

Az 1956-os forradalom 50. évfordulója alkalmából a város önkormányzata és polgárai emlékművet állítottak, melynek ünnepélyes avatása július 8-án volt. Az emlékmű alkotója Varga Tamás szobrászművész, aki Siófokon született, és immár több mű – például a Rózsakertben álló Karinthy Frigyes- vagy a Parlament előtti Nagy Imre-szobor – fémjelzi munkásságát, országos ismertségét. A Könyvek kútja című műalkotás középpontjában egy könnyező nő áll, emlékeztetve arra, hogy a fél évszázaddal ezelőtti tragikus események után tilos volt az erkölcsi megemlékezés, sőt még sírmi sem volt szabad. Az emlékmű a Millennium parkban található. Itt áll a második, és nagyon közel hozzá az első világháború áldozatainak emlékműve is. A könnyező nő szobra alatt egy kis medence található, melyben a víz talán az árvák, az özvegyek, az egyedül maradtok könnyeit jelképezi. A kút felirata: *SUNT LACRIMAE RERUM* - a tárgyainak könnyeik vannak, Vergilius Aeneiséből való idézet, mely tovább így folytatódik: *ET MENTEM MORTALIA TANGUNT* - s a mulandó dolgok a lélekhez érnek. (Forrás: szoborlap.hu)

többen is mondják. „Most már késő, ha akarnak is jönni” – mondja egy öreg ember. – „Most már nem engedik be őket Kádár és az oroszok.”

A valóságról beszélnek, nyugodtan. „Kérem – mondja egy idősebb ember, ügyvéd –, nagyon gyorsan történt minden. Azt hittük, hogy az oroszok beleegyeztek a tényekbe, olyasféle státusunk lesz, mint Ausztriának. Vagy valami hasonló. Október harmincadikán Moszkva elismerte, hogy a szabadságharc jogos volt, bejelentette, hogy kivonják a csapatokat és az ország szabad lesz. Tudtuk mi, hogy a határon ott marad az orosz. Talán a szabad választásokba sem egyezik bele... De reméltük, hogy legalább szabadon kijelölhetjük a személyeket, akiket aztán nem éppen szabad választási módszerrel, de megválasztunk. Ha abban a tíz napban bejön az Egyesült Nemzetek küldöttsége Magyarországra, ahogy Nagy Imre és a primás kérték, az oroszok kénytelenek lettek volna tárgyalni. És akkor minden másképp alakulhatott volna, a szovjetvilágban is. Most késő” – mondja egyszerűen.

In: Ezerkilenszázötvenhat, te csillag. A forradalom és a szabadságharc olvasókönyve (szerk. Medvigy Endre, Pomogáts Béla). (A kéziratok gyűjtésében és szerkesztésében közreműködött Jeney Károly, Obersovszky Gyula.) Budapest, Püski, 1991.

Ünnepi tudományos ülés prof. Róth Erzsébet 70. születésnapja alkalmából

Minden idő eljön egyszer..., még ami oly hihetetlennek tűnik, az is. 2012. június 15-én ünnepi tudományos ülést rendeztünk Róth Erzsébet professzor asszony 70. születésnapja alkalmából a Pécsi Akadémiai Bizottság Székházában. A sikeres és gazdag életmű megünneplésére népes ünneplő közönség töltötte meg a Pécsi Akadémiai Bizottság Székházának pótszékekkel megnövelt befogadóképességű előadótermét. A megjelenteket dr. Jancsó Gábor, a Sebészeti Oktató és Kutató Intézet nemrég kinevezett vezetője üdvözölte, majd az Egyetem vezetése nevében dr. Kovács L. Gábor tudományos- és innovációs ügyekért felelős rektorhelyettes köszöntötte az ünnepeket, és annak a reményének adott hangot, hogy Professzor Asszony a továbbiakban is a tőle megszokott aktivitással vesz részt a fiatal kutatók képzésében és az egyetemi

közéletben. Ezt követően az ÁOK vezetése nevében dr. Ertl Tibor általános, szak- és továbbképzési dékánhelyettes mondott köszöntőt, felelevenítve Professzor Asszonnyal való eredményes együttműködésének nemcsak szakmai, de emberi oldalát is. Dr. Koller Ákos tudományos dékánhelyettes, Ertl professzorhoz hasonlóan, történetekkel színesítve köszöntötte Professzor Asszonyt. Dr. Fischer Emil a Doktori és Habilitációs Tanács elnöke köszöntőjében elsősorban azt a kiemelkedő és szinte egyedülálló eredményességű munkát hangsúlyozta, melyet Professzor Asszony a tudományos utánpótlás nevelésében fejtett ki, hisz témavezetésével napjainkig 36 ösztöndíjas és levelező hallgató védte meg sikeresen téziseit.

Az egyetemi és kari vezetők köszöntője után dr. Lantos János, aki közel 40 éve intézeti munkatársa, számos képpel és dokumentummal színezett bemutatóval foglalta össze dr. Róth Erzsébet gazdag életútját.

Dr. Róth Erzsébet 1942-ben született Pécsen. 1960-ban érettségizett Budapesten a Fazekas Mihály Gyakorló Gimnáziumban, majd a Pécsi Orvostudományi Egyetemet 1966-ban végezte el. Az akkori Sebészeti Műtéttani Intézetbe (ma Sebészeti Oktató és Kutató Intézet) negyedéves hallgatóként jelentkezett, és örömmel vette dr. Török Béla meghívását, hogy orvosként az intézetben kezdje pályáját Professzor Úr kutatócsoportjában. Ezt követően, mint az intézet tagja végig járta az egyetemi ranglétrát. A sebészet oktatásának kevesek által vállalt részével a sebészeti propedeutika és műtéttani alapok gyakorlati és elméleti oktatásával kötelezte el magát. Számos sebész a graduális oktatás alatt innen is merített a később választott szakmájához késztetést.

Kutatási területe kezdetben a különböző műtéteket követő morfológiai elváltozások vizsgálatát ölelte fel (szervmegőrzés, szervtranszplantáció, szívizom iszkémia, revaszkularizáció), melynek során az enzimhisztokémia, a polarizációs és elektronmikroszkópia módszerét vezette be az intézeti gyakorlatba. A 80-as évektől kezdődően érdeklődési köre a szívizom iszkémia-reperfúziós károsodásának kialakulásában szerepet játszó szabadgyökök és az oxidatív stressz kimutatására szolgáló biokémiai módszerek felé fordult. E munkákból megjelent számos cikke nemzetközi érdeklődést váltott ki. Sebészeti és szervkeringési témákból szinte minden évben szervezett hazai kongresszust, vagy szimpóziumot, melyet sokszínűség és nagyszámú részvétel jellemezett. Tanulmányutakon vett részt az Országos Kardiológiai Intézetben, a Semmelweis Orvostudományi Egyetem II.sz. Biokémiai Intézetében, a pozsonyi Kísérletes Sebészeti Intézetben, a Tübingeni Egyetem Gyógyszertani és Élettani Intézetében, valamint

számos alkalommal kapott meghívást a Bolognai Egyetem Biokémiai és Kísérletes Sebészeti Intézetébe.

„Kísérletes vesekonzerválás strukturális és funkcionális következményei” című kandidátusi értekezését 1982-ben, „A szívizom ischémiás-reperfüziós károsodása: az alapkutatástól a klinikai gyakorlatig” című akadémiai doktori értekezését 1994-ben védte meg. A Pécsi Orvostudományi Egyetemen 1995-ben habilitált, majd 1995. július 1.-én nevezték ki egyetemi tanárnak és a Kísérletes Sebészeti Intézet igazgatójának, melynek vezetését 2007-ig sikeresen látta el. Oktató és kutató munkáját 1997-ben Széchenyi Professzori ösztöndíjjal ismerték el. Mindig különös figyelemmel és lelkesen támogatta a hallgatók tevékenységét, akik közül számosan bekapcsolódtak az intézet TDK-munkájába. Számos hallgatója nyert díjakat házi és országos konferenciákon, míg ő maga éveken át zsűritagként vett részt ezeken a hallgatói rendezvényeken. 2003-ban kiváló oktatói munkája elismeréseként Mestertanári kitüntetésben részesült.

A posztgraduális képzés új rendszerének kialakításában is nagy szerepe volt és a 2000-ben bevezetett új rezidensképzésben munkatársaival együtt összeállította a manuális törzsképzés tematikáját, melyet a hazai társintézetek is sikeresen bevezettek. 1996-tól kiemelt szerepet vállalt a laparoszkópia alapjai, illetve a mikrosebészeti tanfolyamok szervezésében nem csak egyetemünkön, hanem országos szinten is.

1995-ben akkreditálták PhD-programját, melyben napjainkig 36 ösztöndíjas és levelező hallgató védte meg sikeresen téziseit. Ezen belül témavezetője volt 16, főként sebészettel és kardiológiával foglalkozó értekezésnek, melynek során a sebész kollégák és egyéb szakterületek klinikusai az ország szinte minden részéből megkeresték, szakmai segítségét kérve dolgozatuk elkészítéséhez.

Dr. Róth Erzsébet a sebészeti és a kardiovaszkuláris kutatás meghatározó képviselőjeként a külföldi kongresszusokon, szimpóziúmon számos meghívott előadást tartva igen eredményesen képviselte hazánkat. Döntően angol nyelven megírt közleményeinek száma 284, kiegészítve 2 könyvrészlettel és 3 jegyzettel. 2001-ben és 2007-ben Pécsen rendezte meg a Kísérletes Sebészeti Kongresszust. 1995-től a Magyar Sebész Társaság vezetőségi tagja, 2001-2003, valamint 2007-2009 között a Kísérletes Sebészeti Szekció elnöke volt. 2007-ben Petri Gábor emlékéremmel tüntették ki, ami a magyar kísérletes sebészet legnagyobb elismerése. Kardiológiai kutatásainak eredményeként 2001-2006 között a Magyar Kardiológus Társaság Experimentális Szekciójának elnöki tisztét látta el.

Dr. Róth Erzsébet kutatói munkájának meghatározó része az ischémiás-reperfüziós károsodások és a szabadgyökök kapcsolata. 1999-től a Magyar Szabadgyök-Kutató Társaság alelnöke, majd 2007 óta elnöke, számos kongresszust és kisebb szimpóziúmot szervezve ezen a területen. Emellett számos hazai és külföldi tudományos társaság tagja, 2003-tól az International Academy of Cardiovascular Sciences fellow-ja. Tagja a Magyar Haemorrhológiai Társaságnak, a European Society for Surgical Research-nek és az International Society of Heart Research-nek. 2003-ban oktatói és kutatói munkájának elismeréseként kapta meg a Charles Simonyi kutatói ösztöndíjat.

A világ élenjáró kardiológus kutatóinak részvételével 1996-ban rendezte meg először Pécsen a szívizom védelméről az „International Symposium of Myocardial Cytoprotection” szimpóziúmsorozatot, mely 2010-ben hatodszor került megrendezésre. Ez alkalomból megkapta az International Academy of Cardiovascular Science életmű díját és a Szlovák Tudományos Akadémia emlékérmét.

2007-ben az egyetem nehéz gazdasági helyzetére való hivatkozással nyugdíjazták, melyet követően emeritus professzorként folytatta PhD-programvezetői munkáját és PhD-hallgatóinak témavezetését, melyhez az anyagi háttérrel sikeres OTKA pályázata biztosította.

Prof. Kovács L. Gábor rektorhelyettes köszönti az ünnepeltet

Tóth Kálmán professzor a Magyar Kardiológusok Társaságának vezetősége nevében kitüntetést ad át

2009-ben a hosszú éveken át végzett bizottsági munkájáért és számos pályázat véleményezésében kifejtett tevékenységéért OTKA Ipolyi Arnold Tudományfejlesztési Díjban részesült. 2009-től a Richter Gedeon Vegyészeti Gyár Nyrt. Talentum Alapítvány Kuratóriumának tagja, mely ösztöndíjakkal segíti az egyetemek PhD hallgatóit. 2009-től megbízott programvezetőként a Szívgyógyászati Klinika PhD hallgatóinak munkáját segíti, melynek eredményeként az elmúlt időszakban 10 sikeres védésre került sor. 2010-ben a Magyar Sebész Társaság 1996-ban alapított életmű-kitüntetését, a Magyar Sebészetért Emlékérmét vehette át.

Az életút ismertetését követően tudományos előadások hangzottak el a Professor Asszony által jellemzően művelt tudományterületekről. Dr. Végh Ágnes a SZTE Farmakológiai és Farmakoterápiai Intézetének egyetemi tanára a kísérletes kardiológiai kutatásokról beszélt „Prekondicionálással az arhythmriák ellen” című előadásában, míg dr. Tretter László, a SE Orvosi Biokémia Intézetének egyetemi tanára a szabadgyökös kutatásokról adott elő „Szabadgyök kutatás - a lipidperoxidációtól a sejtbioológiáig” címmel, mindketten megemlítve az ismertetett téma Professor Asszonnyal való közös vonatkozásait. Dr. Wéber György, a SE Kísérletes és Sebészeti Műtéttani Intézetének igazgatója, aki korábban a Pécsi Sebészeti Oktató és Kutató Intézet igazgatói székében követte Professor Asszonyt, „Laparoszkópos oktatás kezdete és lehetőségei napjainkban” című előadásában hangsúlyozta a Sebészeti Műtéttani Intézetek fontos szerepét a manuális készségek graduális és posztgraduális oktatásában, a sebészi szakmák utánpótlásának nevelésében.

A tudományos előadásokat a szakmai társaságok vezetőinek köszöntője követte. A Magyar Kardiológusok Társaságának vezetősége nevében dr. Tóth Kálmán főtitkár, a Társaság elnökének nevében

Dr. Jancsó Gábor és dr. Takács Ildikó az intézet munkatársainak jókívánságait tolmácsolja

MKT Pro Societate Emléklapot adott át az Experimentális Kardiológiai Szekcióban kifejtett munkájáért. A Magyar Sebész Társaság Kísérletes Sebészeti Szekciója nevében dr. Jakab Ferenc elnök, a Magyar Szabadgyök-Kutató Társaság nevében dr. Blázovics Anna alelnök köszöntötte Professzor Asszonyt. A társintézetek vezetői közül először dr. Mikó Irén, a DEOEC Sebészeti Műtéttani Tanszék vezetője, majd dr. Boros Mihály, a SZTE Sebészeti Műtéttani Intézet igazgatója mondott köszöntőt.

A több évtizedes szakmai együttműködés és az ez alatt kialakult meleg baráti viszonyt is felelevenítve dr. Pellioniszné dr. Paróczai Margit, a Richter Gedeon Vegyészeti Gyár Nyrt. humán erőforrás igazgatója köszöntötte ezt követően Professzor Asszonyt. Az ajándékként átnyújtott arany nyaklánc azért is képvisel különleges érté-

ket, mert ilyenkorábban a Richter Gedeon Vegyészeti Gyár Nyrt. csak saját dolgozóinak adományozott. Ezzel az egyedülálló gesztussal ismerték el azt az eredményes munkát, melyet Professzor Asszony szakmai együttműködése során, és a Richter Gedeon Vegyészeti Gyár Nyrt. Talentum Alapítvány Kuratóriumának tagjaként kifejtett.

Professzor Asszonyt köszöntötte még dr. Szabados Sándor, a PTE Szívgyógyászati Klinika igazgatója, megköszönve azt az éveken át tartó sikeres és lelkiismeretes munkát, mellyel a Szívgyógyászati Klinika PhD programját vezette. Ezután dr. Battyáni István, a Radiológiai Klinika igazgatója, aki elsőként szerzett PhD-fokozatot Professzor Asszony témavezetésével, köszönte meg az eddigi sikeres tudományos együttműködést. A köszöntések sorát dr. Tanya Ravingerova és dr. Ziegelhöffner Attila zárták, akik a pozsonyi Institute for Heart Research képviselőjében emlékeztek a Professzor Asszonnal kialakított több évtizedes tudományos együttműködésre, a nemzetközi kongresszusokon való közös élményekre.

Dr. Róth Erzsébet professzor asszony színes történetekkel megtűzdelt meleg szavakkal köszönte meg az egyetemi és kari vezetés képviselőinek, a kollégáknak, a munkatársaknak és barátoknak a köszöntését. Kifejezte azon örömet, hogy ez az összejövetel ugyan az ő születésnapjának ünneplésére szerveződött, de jó alkalmat biztosított a különböző szakterületen dolgozó kollégák képviselőinek újabb találkozására is. A tudományos ülést követően tanítványok hosszú sora köszöntötte virággal és ajándékkal Professzor Asszonyt, melyhez ezúton is csatlakozva, ismételten, tisztelettel és szeretettel kívánunk még sok aktív évet jó erőben, egészségben és boldogságban Professzor Asszonnak!

Dr. Lantos János

Egy iskolateremtés 20 éve

A PTE KK Sebészeti Klinika 2012. június 30-án Tudományos Ülés keretében köszöntötte dr. Horváth Örs Péter egyetemi tanárt 20 éves tanszékvezetői kinevezése alkalmából. A Zsolnay negyed Malatinszky Palota színházterme zsúfolásig megtelt hallgatókkal, közöttük az ország vezető sebészeivel és a Professzor Úr külföldön sikereket elért tanítványaival. A résztvevőket dr. Bódis József az egyetem rektora köszöntötte és bevezető előadása után dr. Kollár Lajos a Klinikai Központ főigazgatója tartotta meg előadását az interdiszciplináris együttműködésről. Ezután az ország vezető sebészei idézték fel emlékeiket dr. Horváth Örs Péter professzor munkásságáról.

A 20 éve érkezett fiatal szegedi professzor sorra beváltotta ígéretét és a pécsi Sebészeti Klinikát az ország vezető intézetévé fejlesztette. Itt működik a legtöbb sebészi profil, az egyes szakterületek vezetői nemzetközileg elismert sebészek. Szívós akarattal és meggyőződéssel fakadó kitartással valósította meg céljait; megszervezte a transzplantációs osztályt. Hazánkban elsőként ezen az osztályon végeztek hasnyálmirigy transzplantációt. Létrehozta a régóta nélkülözött mellkasebészeti osztályt. Új tartalmat adott a gasztroenterológiai profil-

nak. Kezdetől fogva nagy súlyt kapott a nyelőcső jó- és rosszindulatú betegségeinek kezelése. Új műtéti technikák, varróanyagok és technikai eszközök bevezetésével a gyógyulási eredmények látványosan javultak és a szövődmények száma drasztikusan csökkent. Nemzetközi visszhangot kiváltó műtéti módszereket vezetett be a laparoszkópiába és a nyelőcsőpótlásba. Nagy gondot fordított a szakrendelések színvonalának fejlesztésére is; korszerű proktológiai és endoszkópos szakrendelések formájában. Bevezette a számítógépes adatrögzítést és dokumentációt mielőtt még azt az egyetemi adminisztráció megkövetelte volna. A számítógépes rendszer segítségével

a demonstráció és a medikusoktatás színvonalát úttörő módon emelte. Új szakorvosképzés és akkreditáció alapjait teremtette meg. Kidolgozta a sebész szakképzés curriculumát sebészeti protokollok, betegség ismertetők, klinikai irányelvek, szakkönyvek és tankönyvek kidolgozásában vett részt. A sebészeti grémium vezetője. Megyei sebész szakfőorvos.

Vezetése alatt működik az egyetlen hazai sebészeti PhD program. Az ország különböző részeiről érkező hallgatók szereztek meg PhD fokozatukat, illetve habilitációjukat. Számos továbbképző kurzus, konferencia, hazai és nemzetközi kongresszus elnöke, szervezője. Több hazai és nemzetközi társaság tagja, illetve vezetője éveken keresztül. Az egyetemi életben aktívan részt vett. Több éven keresztül az OEC elnökhelyettese, a Klinikai Bizottság elnöke.

A Magyar Sebész és Gasztroenterológus Társaság legmagasabb kitüntetései birtokosa.

Külön odafigyelt, hogy kollégái a tudományos munkában is aktívan részt vegyenek, ezáltal előmenetelük biztosítva legyen. A fiatal kollégákat nagy türelemmel oktatta a műtéti fortélyok elsajátítására és biztosította részvételüket a kísérletes munkákban is.

A szakdolgozók szakmai előmenetelét segítette, odafigyelt beosztottjaira, tanácsaival nagyban hozzájárult a jó munkahelyi légkör kialakulásához, nyitott egyéniségével mindenki tiszteletét kívívta. Vigyázott arra, hogy a jó csapatmunka eredménye vigye tovább a klinika jó hírnevét.

Nagy empátiával viselkedik az egyéni problémák iránt. A betegekhez való viszonya sok fiatal számára követendő példa.

Eddigi szakmai, tudományos és közéleti tevékenysége a hazai sebészet kiemelkedő alakjává, nemzetközileg főként a nyelvcső-gyomor sebészet elismert szaktekintélyévé emelte.

A Jubileumi Ülés alkalmat adott mindezek felidézésére, majd az azt követő állófogadáson a baráti beszélgetésekre. Reméljük, hogy Professzor Úr értékes tapasztalatait, még évekig kamatoztathatjuk a klinika és a betegek javára.

Dr. Vereczkei András

Aki rátette Pécsset a gyermeksebészet világtérképére

Stemler Miklós interjúja Pintér András emeritusz professzorral

Sikerese asztaliteniszező lehetett volna, ehelyett nemzetközileg is elismert gyermeksebész, az Európai Gyermeksebész Társulat elnöke lett Pintér András professzor, miután 1957 elején „befurakodott” a Pécsi Orvostudományi Egyetemre. Az immár fél évszázada gyógyító professzor ma is igen aktív, és többek között a magyar gyermeksebészeti rendszer megújításán dolgozik.

SM: *Nem volt egyszerű találkozásunkra időpontot egyeztetni, hiszen szinte egész hónapban külföldön volt, ezen a héten pedig néhány műtét és egyéb munkák sora vár Önre...*

Dr. Pintér András: Ez a hónap talán az átlagosnál is sűrűbb volt. Három külföldi utam volt, ezen felül még végzek néhány műtétet, ezeket pedig erre a hétre időzítettem. Diákkörös tagoknak is tartok orvostársaimmal előadást, hogy népszerűsítsük a szakterületünket és a tudományos diákköri tevékenységet, jövő héten pedig egy nemzetközi tanfolyamot tartunk Pécsen, amelyre 15 országból érkeznek a résztvevők, ennek az egyik előadója és egyben szervezője is vagyok. De ez a jó, én ennek örülök. A fordítottja lenne a rossz, ha nem lenne mit csinálnom.

Talán úgy is fogalmazhatnánk, hogy ez a nyüzsgés tartja Önt fiatalon.

Közhely amit mondok, de szentül hiszem, hogy fizikálisan és mentálisan egyensúlyra kell törekedni ahhoz, hogy a dolgok jól menjenek. Ismert jelenség, hogy miután valaki 30-35 munkával töltött év után megpihenhet és megszűnik a mindennapi stressz, amire egész

addig panaszkodott, ennek hatására élete olyan drasztikusan megváltozik, hogy esetleg el is távozik az élők sorából. Amíg számítanak bizonyos mértékig a munkámra, amíg képes vagyok elvégezni azt, addig a fizikumot és a szellemet igyekszem karban tartani. Fiatal koromban magas szinten asztaliteniszeztem, de ezt orvosként fel kellett adnom. 1980-ban viszont, amikor először jártam az Egyesült Államokban, szembesültem az akkor csúcán lévő kocogási mániával. Ez engem annyira megfogott, hogy azóta rendszeresen futok, bárhova is utazom. A futócipő mindig nálam van és lehetőség szerint kocogok hét-nyolc kilométert. Emellett, ha módom és időm van, úszom, a híradó nézése közben pedig ellipszis tréneren “dolgozom”.

Másrészt nagyon fontos szerintem fiatalok körében maradni. Nem akarom bántani kortársaimat, de azt vettem észre, hogy amikor együtt vagyunk, akkor akarva-akaratlanul bajainkról kezdünk el beszélni: milyen betegségeink vannak, mink fáj, miközben ez a másikat nem is igazán érdekli. Több példaképem is volt, az egyikük, Mestyán Gyula professzor, aki a “soha nem elég” belső nyugtalanságát adta nekem. Ez egy egészséges nyugtalanság, ami azt mondja, hogy jó, tétlén válni, de a társadalom és a környezetem még többet vár tőled, és ez hajtson előre.

Hogyan lett egy ígéretes asztaliteniszezőből nemzetközi hírű gyermeksebész?

Volt egy biológia tanárunk, a most 90 fölött járó Sávay Laci bácsi, aki több orvosgenerációt indított el a pályán, orvosprofesszorok, akadémikusok sorát köszönhetjük neki. Velem is ő szerettette meg a bio-

lógját. Én annak idején nem orvos akartam lenni, hanem ping-pongozó. Amikor érettségiztem – nem is merem mondani, 1956-ban – akkor két fakultás volt a pécsi egyetemen, a jogi és az orvosi. Kizárás alapon ezek közül az orvosi mellett döntöttem, amire édesanyám is rásegített azzal, hogy ő mindig is orvos szeretett volna lenni, és ha már neki nem volt rá lehetősége, legalább a fia legyen az. Így közepes szülői ráhatással az orvosira jelentkeztem. Nagyszüleimnek azonban volt korábban öt hold gyümölcsöse, amit már évekkel az egyetemi felvételi előtt odaadtunk az államnak, nehogy kuláknak minősítsenek minket. Ez azonban mégis bent maradt az életrajzomban és '56 nyarán nem vettem fel. Az én osztályomból egyébként 18-an mentek orvosira. A forradalom idején azonban olyan sokáig nem volt oktatás, majd '57 elejére olyan sokan disszidáltak, hogy pótfelvételeit tartottak, és ahogy mondani szoktam, februárban „befurakodtam” az egyetemre.

Önben annak idején nem merült fel, hogy elhagyja az országot?

Dehogynem. Talán nem voltam akkor elég bátor, amikor pedig már szakorvos lettem, és több helyre is hívtak, akkor már két kisgyerekem volt, és a családom nem kapott volna engedélyt, nem is mehettünk volna ki együtt. Egy időben azt mérlegeltem, miután már Jugoszláviába ki lehetett menni, hogy oda elmegyünk szabadságra, onnan pedig már viszonylag könnyen át lehetett volna menni a jugoszláv-olasz határon. Lehet, hogy ez gyávaság volt részemről, de nem akartam idős édesanyámat itt hagyni. Végül nem disszidáltam, és minden nehézség ellenére jól érzem magam Magyarországon. Ahova pedig akkor nem mehettem el, oda most elmehtek, igaz csak rövid időkre. Ráadásul eltölthettem egy évet Londonban Mestyán Gyula professzor nemzetközi kapcsolatainak köszönhetően, pedig akkor még le voltak zárva a határok, családomat „zálogként” kellett hagynom Pécsen. Azután pedig a szerencse, jó kapcsolatépítő képességeim és talán szakmai tudásom alapján is bekerültem a nemzetközi gyermeksebészeti életbe. Abban a megtiszteltetésben is részem lehetett, hogy 2 évig az Európai Gyereksebészeti Társaság elnöke is voltam.

50 éve végzett az orvoskaron, azóta folyamatosan gyógyít, kutat és oktat. Ez nagy idő, az orvostudományok területén is; mennyiben változott meg az Ön munkája?

Ez a kérdés egyszerre túl bonyolult és túl szimpla. A technika természetesen óriásit változott, fejlődött, elég csak a képkalkoló eljárásokra gondolni, avagy a laboratóriumi berendezésekre. Lehet, hogy többet tudunk az egyes betegségekről és számos más dologban, mint a most végzetek, ugyanakkor ők más területeken sokkal modernebb szemléletűek, hiszen mi rengeteg dolgot nem is tanulhattunk ezek közül. Idősebb korban lényegesen nehezebben megy az új dolgok befogadása. Mi a korábbi tudásunkra és a tapasztalatainkra tudunk építeni – ahogy a mondás tartja, a tapasztalat az, amikor elkövetünk egy hibát, tudjuk, hogy azt már korábban is elkövettük. A betegségek persze ugyanazok maradtak, csak többet tudunk róluk.

Számon tartja valamilyen formában, hogy hány műtétet végzett el eddig? Egyáltalán lehet ezt számolni?

Még csak elképzelésem sincsen, nem írtam memoárokat. Engem mindig a holnap érdekel, nem a tegnap és a ma. Életfilozófiám szerint háromféle tervének kell lennie az embernek. Ma vagy holnap például találkozom a tudományos diákköri tagokkal, elvégzek egy műtétet és megnézem a tévéhíradót és veszek egy pár zoknit. Ezek reális rövidtávú célkitűzések. A középtávú tervek már nehezebben teljesíthetők: az angliai gyermeksebész kongresszuson való részvétel, ahol már 1-2 éve nem voltam, segítik a fiatal kollé-

gáimnak, hogy jól sikerüljön PhD-jük vagy habilitációs védésük, hogyan bővítsük osztályunk felszereltségét. Ezek szintén reális tervek. Aztán kell egy olyan terv is, ahol elég abba az irányba haladni, és nem keseredem el, ha nem sikerül. Jó lenne például úgy átalakítani a magyar gyereksebészetet, hogy a nehéz eseteket kevesebb központban lássák el, ez ugyanis nem csak költséghatékonyabb lenne, hanem a „nehéz” eseteket nagyobb tapasztalatú orvosok jobban felszerelt intézetekben tudnak ellátni. Emellett jó lenne csökkenteni azt a szakmai különbséget, ami most fennáll egy kelet-európai és egy nyugat-európai gyereksebészeti intézet között. Erre sokan mondják, hogy ez csupán pénzkérdés, de én be szeretném bizonyítani, hogy nemcsak anyagi ráfordítással lehet eredményeket elérni. A lényeg az, hogy az irány jó legyen, és az energiánkat ne fecséreljük el irreális célkitűzések megvalósítására.

Ezzel együtt rengeteg műtétet hajtott végre, sok régebbi páciense már maga is jó ideje felnőtt. Milyen kapcsolatok alakultak ki volt betegeivel? Vannak olyanok, akikkel tartja a kapcsolatot, érik ezzel kapcsolatban élmények?

Egyik kedvenc területem az orvos-beteg viszony, amelyet sajnos nemhogy csak nem tanítanak, de gyakran mi sem mutatunk jó példát azon a téren, hogy hogyan kell bánni a gyerekkel és a hozzátartozókkal. Megkopott szó az empátia, de például mihozzánk a kisgyerekek és szüleik három-négy megyéből, avagy egyes esetekben az egész országból érkeznek. Olyan egyszerű, de fontos kérdéseket kell feltennünk a szülőknek, mint hogy nem kell-e kimenniük WC-re, avagy nem kell-e megmelegíteniük az ételt a kisgyerekeknek, mikor megy a vonatuk, eléri-e? Ezek nagyon fontos dolgok. Én csak egy-egy napot fekvüdtem klinikán, és bár úgy mond „kiemelt” ellátást kaptam, ennek ellenére megérezttem, hogy milyen lehet az a betegnek, amikor teljesen egyedül van idegenek között, betegen. A túlterhelt orvosok, nővérek nem érnek rá beszélgetni velük, problémáikat megkérdezni, orvosolni. Ilyen értelemben nagyon együtt érzek a betegekkel.

A kérdés második része az volt, hogy kialakultak-e máig élő kapcsolatai volt betegeivel.

Nagyon rossz az arc- és a névmemóriám, sokszor a műtéti metszésből jobban megismerem a régi betegeimet, mint névről. Másrészt mivel nagyon hosszú ideje dolgozom, sokszor köszönnek rám, akik közül sokakat már csak azért sem ismerek meg, mert a műtét idején mondjuk a térdemig értek, most pedig egy fejjel magasabbak nálam. Természetesen vannak emlékezetes esetek, mint amilyenek a pécsi sziámi ikrek voltak 25 évvel ezelőtt, ők fiatalemberek már.

Említette korábban, hogy a fiatalok körében szeret inkább lenni, a hivatalos oktatáson túl is foglalkozik orvostanhallgatókkal. Az újabb generációknak épp ellenkező a gondjuk, mint Önöknek volt: nem hogy nem mehetnek külföldre, hanem sokuk úgy látja, hogy egyáltalán nincs esélyük a tisztas megélhetésre Magyarországon. Mit tud mondani Ön nekik?

Nem csaphatom be őket. Én nem csak azért óvom őket a külföldre meneteltől, hogy a magyar egészségügyet védjem, hanem azért is, mert megszedíti őket a kaland lehetősége és persze a jobb anyagi körülmények. A mi munkánk, tudásunk olyan, hogy az könnyen végezhető bárhol. A legtöbbjük azonban valójában "rabszolganak" kell arra, hogy ügyeljenek, beteget vegyenek fel. Az ottani egészségügyi vezetésnek nem elsődleges célja, hogy a vendégorvosok szakképesítést szerezzenek, hanem az, hogy hétvégén ne kelljen nekik dolgozni, ügyelni. Összejöhet ugyan a lakás, meg az autó, de a szakorvosképzésig már kevesen jutnak el, ez pedig nagyon fontos része szakmai karrierjüknek. Ha pedig vissza akarnak jönni, úgy már nehezen tudnak beilleszkedni a hazai negyed-, félfeudális magyar egészségügybe. Nagyon bonyolult a kérdés, több kormány hibázott abban, hogy nem figyeltek fel arra, hogy ezen a területen mások a kereslet-kínálat törvényei, mint az élet egyéb területén, több orvosra van szükség, mint amennyi van. Hosszú évekkal ezelőtt el kellett volna már indítani egy bérfelzárkóztatási programot. Én is érzem, hogy most nem lehet egyik napról a másikra megduplázni a béreket, bár ezek így is igen szerények lennének a nyugati fizetésekhez képest.

Mint kiderült, rengeteg célja és terve van még. Nem is azt kérdezném, hogy mikor akarja abbahagyni az aktív munkát, hanem azt, hogy abba lehet-e ezt hagyni egyáltalán?

Legutoljára mi magunk vesszük észre, hogy már feleslegesek vagyunk. Ez az emelet (a Gyermekklinika második emelete – szerk.), ahol ülünk, nem egyetemi pénzből épült, munkatársaimmal szedtük rá össze a sok tízmillió forintot. Az osztályunk kiterjedt nemzetközi kapcsolatrendszerének megteremtésében is van némi érdemem. Húsz éve létezik egy olyan alapítványunk, amely évente tízmillió nagyságrendben gyűjti a pénzt a további fejlesztésekre, és arra, hogy kollégáim rendszeresen részt vehessenek külföldi tanulmányutakon, konferenciákon. Amíg ezekben aktívan tudok segíteni, és míg ezt kollégáim is elismerik – ahogy mondani szokták, duracellt dugtak belém – addig dolgozom. Talán van bennem annyi problémameglátó képesség, hogy csak olyan területeken segítek, ahol tényleg tenni tudok valamit, például a külföldi kapcsolatok és az oktatás terén. Külföldi barátaim szokták azt mondani, hogy rátettem Pécsset a gyermeksebészet világtérképére.

Hogy látja, van utánpótlás?

Pécsset vagy Magyarországon? Osztályunkon nincs üres állás, minket még nem ért el az orvos-elvándorlás. Többen jönnének hozzánk, mint ahány orvosi állásunk van. Sajnos ez a szakdolgozókra nem vonatkozik.

Prof. Bajnóczky István köszöntése

Dr. Bajnóczky István emeritus professzort 2012. június 18-án, 70. születésnapja alkalmából köszöntötte az egyetemi vezetés nevében *prof. Ertl Tibor* dékányhelyettes, a PTE ÁOK Igazságügyi Orvostani Intézet nevében *dr. Könczöl Franciska* intézetvezető, a tanítványok nevében *dr. Tóth Zsuzsanna* főorvos, az Igazságügyi Szakértői Intézet Győri Intézete vezetője. Az ünnepségen megjelentek munkatársai, tanítványai, barátai.

A közös ajándék élő operazene volt, hiszen köztudottan professzor úr nemcsak operarajongó, de kiváló zeneértő is (énekelt Rózsa Bernadett és Csajághy Szabolcs, zongorán kísért Balatoni Sándor).

Bajnóczky professzor 1994-től 2007-ig volt a pécsi Igazságügyi Orvostani Intézet igazgatója, jelenleg emeritus professzorként is aktívan oktat magyar és német nyelven, végez szakértői tevékenységet, szervez továbbképzéseket.

További hosszú, tevékeny, boldog életet, jó egészséget kívánunk Professzor Úr!

Jegesy Andrea

Pécsi Kórháziskola Alapítvány – A gyógyító pedagógia

A pécsi Gyermekklinikán 12 éve működik a Kórháziskola program. Létrehozásakor elsődleges kérdésként merült fel, hogy a hosszú betegséget elszenvedő gyermekeket ki segíti a tanulásban? Mire is van szüksége valójában a súlyosan beteg gyermekeknek? Lehet-e a tanulás örömteli, gyógyító tevékenység? Igen lehet! Azonban a Gyermekonkológiai Osztályon a tanulás mellett szükség van a játék- és kézműves foglalkozásokra, a meghitt, támogató beszélgetésekre és művészetterápiás eljárásokra is. Mindezek a komplex mentálhigiénés programunk eszközei, hogy a beteg gyermek a lehető legegészségesebb lélekkel tudja átélni a betegség nehéz időszakát.

Munkánk során elsősorban a gyermekek mentális támogatását tekintjük fő feladatunknak. A tanulás, játék, kézművesség, s a különböző élmény- és művészetterápiás foglalkozások eszközök a lelki egészség megtartására, valamint a betegség, a kórházi tartózkodás és a kezelések traumatizáló élményeivel való hatékony megküzdésre.

Foglalkozásaink mindenkor igazodnak a kezelések, vizsgálatok rendjéhez, valamint a gyermek aktuális fizikai és mentális állapotához. Fontosnak tartjuk, hogy a gyermek minél több életterületen élhesse meg az életkorilag adekvát teljességet. Hisszük, hogy a pozitív emocionális állapot pozitív élettani folyamatokat indít el. Igyekszünk az egészséges kortársakhoz minél inkább hasonlító életvitelt kialakítani a kórházi körülmények között. Tematikánkban követjük az évszakok váltakozását, kapcsolódunk az ünnepek ritmusságához. Segítünk a napirend kialakításában.

A tanulás főként a délelőtti és koradélutáni órákban zajlik, amikor a gyerekek élettanilag is aktívabbak. A délelőtti órákban főként egyéni, ágy melletti foglalkozásokat tartunk, többek között azért, hogy ne zavarjuk a gyógyító szakemberek munkáját. Délelőtti zajlik a vizsgálatok túlnyomó része. A foglalkozások célja ilyenkor, a pedagógiai célokon túl, a figyelemelterelés, feszültségoldás, valamint a kellemetlen, fájdalmas, félelmet keltő beavatkozások utáni élmények megszelídítése, feldolgozása.

2004-től váltak rendszeressé a délutáni élmény- és művészetterápiás foglalkozásaink az osztályon, melynek aktív szervezői és lebonyolítói vagyunk. Zeneterápiás programunkhoz külső zeneterapeuta alkalmazunk. A csoportok egy részét kizárólag gyermekeknek tervezzük, másik része szülők bevonásával történik. A szülő-gyermek alkotódélutánok részei lettek a kórházi hétköznapiaknak is. A sokféle kézműves és képzőművészeti technika alkalmazásán túl, nagyszerű közösségi alkalom nyílik a beszélgetésekre, kapcsolódásra. Gyermekek esetében mindig életkoruknak megfelelő, differenciált lehetőségeket biztosítunk. Az alkotó aktivitás – szemben az inaktivitással. A gyermek aktív cselekvővé válik, az „én csinálom” és a „képes vagyok rá!” élménye szintén ÉN-ERŐ-t növel.

A csoportos foglalkozások esetében kiemelném a társak szorongáscsökkentő hatását, a csoportdinamikai hatások pozitív erejét: a közös tevékenységek idején egymás kölcsönös támogatását, az őszinte visszajelzéseket, s hogy sorstársként egymástól megkapják a vágyott megértést. Szülő és gyermek megélheti azt, hogy nem önmagára maradtan örül, vagy szomorú. „A megosztott öröm kétszer akkora, a megosztott bánat fele akkora”, tartja a régi svéd mondás is. Az egyéni belső élmény csoportossá válhat, a közösségi élmény növeli az én-biztonságot.

Szeretnénk elérni, hogy minden gyermek olyan készségek és képességek birtokában maradjon/legyen, amely később megkönynyíti integrálását a korábbi környezetébe. Néhányat kiemelek ezek

közül.

Maradjon meg a jó alkalmazkodó képesség, tanulják meg a környezet nehézségeinek kezelését (kanülök a kézben, infúziós állvány, szájmaszk), hogy ezekkel együtt is lehet tevékeny, tartalmas életet élni a kórházban is. Ez bizonyos rugalmasság meglétét feltételezi. Sikereit és esetleges kudarcait mindig önmagához, körülményeihez viszonyítsa. Az öröm képességének megléte mindig egyfajta életigenlés is. Az ellazulásra való képesség megléte nagyon fontos, hiszen vannak feszült időszakok, amiket úgy lehet átvészelni, ha van miből töltekezni. Kompetens interperszonális viselkedés csak úgy maradhat meg, ha a gyermek rendszeresen részt tud venni a közösségi tevékenységben. Képes segítséget adni és kapni. Képes bízni másokban.

Érzelmi és motivációs kontroll fenntartása, a szorongással való bánni tudás, a stresszel szembeni ellenálló képesség megfelelő énterő feltételez. Empátiás képesség megtartása azt jelenti, hogy tud másokra is odafigyelni, nem csak önmagára, belső testi folyamataira. Nem merül el a betegszerepben.

A produktivitás és alkotó képesség megőrzése céljából előnyös, ha a gyermek a beszűkült élethelyzetben talál olyan tevékenységi formákat, melyekben kellemesen érzi magát, sikerek érik. Saját kreativitásának kibontakoztatása által fejlődik a gyermek, sikerélménnyel tölti fel. A motiváltság mindig egyfajta életösztönt is jelent, erősíti a megküzdési mechanizmust. A kedvező én-kép kialakításának feltétele, hogy elfogadja önmagát, hiányosságait és erősségeit, bízzék saját magában, problémamegoldásában, elégedett legyen eredményeivel. Maga az alkotó folyamat is öröm, és a kész alkotás is. Ajándékok készítése apának, testvéreknek, nagyszülők-

nek, barátoknak, tanároknak, kapcsolódást jelent a „kinti világhoz”, fontos lépés a szociális kapcsolatok „életben tartására”.

Kézműves technikák elsajátítása szülők számára is fontos, mert a későbbiekben is változatosabbá tudják tenni ezek alkalmazásával a kórházi tartózkodás és az otthoni gyógyulás hosszú heteit, hónapjait. A játékos, tanuló, alkotó gyermek fontos, pozitív hatás a szülő számára, azt közvetíti a szülőnek, hogy a beteg viszonylag jól van. Betegsége belső testi folyamatairól – ha ideiglenesen is – képes megfélemlkezni, gyermekként élni. Ez erőt ad a szülőnek. A lelkileg megerősödött szülő hatékonyabban tudja támogatni gyermekét. Egyébként a szülők nehezen tudnak részt venni bármiféle rekreációs tevékenységben a gyermekeiktől távol, mert nem mernek elmenni a gyermekeik mellől. A betegség során kapcsolatuk gyermekükkel szimbiotikussá válik, s az erős szeparációs szorongás miatt nem érzik a jogosultságot arra, hogy jól érezzék magukat. Itt kicsit más-képp lehetnek együtt, és felszabadulhatnak a lelki terhük alól.

A pedagógusok legfontosabb feladata a kórházi tanítás és foglalkozások során, hogy a gyerekeket betegségük börtönéből, a tartáskeresőket mozgósító motivált tevékenység felé orientálják. Az egyensúly megtalálása sokszor igen nehéz feladat. A kívánt és a ren-

delkezésre álló segítségnek összhangban kell lennie. Súlyos hiba a gyermektől olyan tevékenységet elvárni, amire nem kellően motivált. Ilyenkor konfrontálódik az erőinek korlátaival, és megküzdő képessége is károsulhat.

A munkánk kórházpedagógia olvasatban valóban „gyógyító” pedagógia, mely a pedagógus részéről nagy szakmai tudást és flexibilitást igényel. A gyermeki személyiség egészét kívánja támogatni a holisztikus szemlélet jegyében, a gyógyulás érdekében.

Kocsis Krisztina
kórházpedagógus

Hatvan éves az Urológiai Klinika!

Urológiai tevékenység egyetemünk indulásától folyt a Sebészeti Klinika keretein belül. A növekvő betegforgalom, a szakosodásra való törekvés, a gyorsan fejlődő szakma követése az 50-es évek elejére szükségessé tette egy önálló klinika kialakítását. Az Egészségügyi Minisztérium 1952. január 1-jével engedélyezte az 50 ágyas Urológiai Klinika létesítését. A klinika 20 ágygal, 7 orvossal és 20 szakdolgozóval kezdte meg működését. Az intézet igazgatója az urológiai részleg addigi vezetője, *Huth Tivadar* lett. A klinika kezdetben továbbra is a sebészeti klinika épületében működött, és csak 1953 augusztusában költözött jelenlegi helyére, a belváros szívébe. A Munkácsy és a Fürdő utca által határolt neoreneszánsz stílusú saroképület 1888-ban épült Igazságügyi Palota céljaira, 1950-ig itt működött a polgári és büntető törvényszék.

Huth Tivadart 1956-ban egyetemi tanárrá nevezték ki, 1957-től négy évig a POTE rektora volt, 1958-tól országgyűlési képviselő. Rektori működése idején – 1960. június 15-én – helyezték el a 400 ágyas klinikai tömb alapkövét, amely 1964. augusztus 20-ra készült el.

Huth professzor haláláig, 1962. június 16-ig vezette a klinikát, mely ekkorra nagy hatósugarú intézetté vált, megteremtve a dél-dunántúli régió urológiai ellátásának alapjait. Utódja *Balogh Ferenc*, a Budapesti Klinika docense lett, 1963. április 18-án vette át a tanszéket. Működését a modern klinikum és kutatás megteremtése fémjelzi. 1964-ben indult a művese osztály, mely a klinika keretein belül működött 1994 tavaszáig. Balogh professzort 1974-ben a Budapesti Orvostudományi Egyetem Urológiai Klinikájának igazgatójává nevezték ki.

1975 márciusában a budapesti Babics iskola újabb jeles képviselője, *Frang Dezső* foglalta el az igazgatói széket. 1976-tól két cikluson át a POTE klinikai rektorhelyettese volt. Működése alatt számos új műtéti eljárás került bevezetésre. Szorgalmazta a klinika rekonstrukcióját, ennek jegyében történt többek közt a műtraktus átalakítása (1975), a röntgenrészleg felújítása (1979), művese kórtérmegek kialakítása (1980-81). 1986-ban Frang professzort a SOTE Urológiai Klinika élére nevezték ki. Vezetése alatt minden tekintetben regionális centrum szerepét betöltő klinika jött létre.

Ezt követően *Götz Frigyes* került a klinika élére, aki 1959-től, a

diploma megszerzése óta az Urológiai Klinikán dolgozott rövid dunajvárosi főorvosi kitérővel. 1987-ben nevezték ki egyetemi tanárrá és a klinika igazgatójává. Vezetése alatt az endoszkópia látványos fejlődése következett be. 1987-től kezdte meg működését a percutanműtő. Az endoszkópos kőeltávolító módszerek térhódítása és az 1993-ban bevezetett ESWL gyökeresen megváltoztatták a vesekövek kezelését, azóta nyílt kőműtét alig fordul elő. Az alsó húgyúti endoszkópiában jelentős előrelépés volt a video-TUR bevezetése. A műtéti szám megduplázódott. A korszerű operatív működés biztosításához független aneszteziológus státuszokat hozott létre. 1995-ben az időközben elköltözött művese részleg helyén jól felszerelt, posztoperatív szubintenzív osztályt alakított ki. Ezt 1999-ben az ambulancia korszerűsítése követte. 1999-ben Götz professzor nyugdíjba vonult, de nem vált meg a klinikától. Ma is dolgozik, tapasztalatával, bölcsességével segíti munkánkat.

1999 óta *Farkas László* vezeti a klinikát. 1975 májusában lépett be az akkor Frang professzor vezetése alatt álló Urológiai Klinikára. 1980-tól nevéhez fűződik a heredaganatos betegek centralizált ellátásának megszervezése. 1996-ban védte meg az *„Alacsony stádiumú heredaganatos betegek kezelési stratégiája”* című kandidátusi disszertációját. 2000-ben habilitált, 2002-ben nevezték ki egyetemi tanárrá. 2006-2009 között a Magyar Urológus Társaság elnöke. Farkas professzor vezetése alatt a klinika egyre nehezedő finanszírozási feltételek és romló gazdasági helyzet közepette is képes volt

Farkas László professzor

tovább fejlődni. Radikális műtéteink száma és fajsúlya jelentősen növekedett. Nagy számban végzünk laparoszkópos onkológiai és rekonstrukciós műtéteket. Az endoszkópiában általánossá vált a lézer használata. A vizelettartási panaszok kivizsgálására urodinamiás vizsgálati háttérrel rendelkező inkontinencia szakambulancia jött létre, bevezetésre kerültek a TVT, TOT és laparoscopos colposuspensiós műtétet. 2011-től – hosszas harcok után – lehetőségünk nyílt műsphincter beültetésére férfi inkontinencia esetében.

Emellett több beruházásra is sor került, 2000-ben műtőfelújítás zajlott, 2004-től folyamatosan a zsúfolt, vizesblokk nélküli kórtermeinket modern 2-4 ágyas, légkondicionált, fürdőszobás egységekké alakítottuk. Jelenleg zajlik a percutanműtő teljes felújítása, új műtőasztal és képerősítő beépítése.

Klinikánk a mintegy 360000 lakosú Pécs város és Baranya megye elsődleges urológiai ellátását végzi. A megyében más urológiai fekvőbeteg osztály nincs. Emellett a dél-dunántúli régió progresszív ellátását végezzük, de az ország minden részéről érkeznek betegek speciális beavatkozásokra. A klinika ágylétszáma jelenleg 70 (+3 szubintenzív) ágy. Három műtő üzemel. A munkát 14 aktív orvos, 30 osztályos, 8 ambuláns, 9 műtői szakdolgozó, 3 röntgenasszisztens, 7 adminisztratív és 8 kisegítő alkalmazott látja el.

Az Urológiai Klinika fennállásának 60. évfordulóját ünneplő jubileumi tudományos ülésre 2012. június 8-án került sor, mely egyben a Magyar Urológus Társaság Dunántúli Szekciója éves kongresszusának is helyt adott. A rendezvényt dr. Götz Frigyes előadása nyitotta „A hírmondó gondolatai” címmel. Ezt követően klinikánk igazgatója, dr. Farkas László „Hat évtized a heredaganatok gyógyításában” című előadása következett. A továbbiakban dr. Szántó Árpád főorvos „A hólyagdaganat betegség és életminőség”, dr. Pytel

Ákos adjunktus „A férfi inkontinencia”, dr. Székely József főorvos „Vesekő eltávolítás technikai kérdései ma Magyarországon”, dr. Pusztai Csaba főorvos „Laparoszkópia szerepe az urológiai dagagnatos betegek ellátásában” címmel tartott előadást. A délutáni szekciót dr. Fábos Zoltán főorvos „A BPH sebészi kezelése” című előadása nyitotta, ezután dr. Tornai Zoltán főorvos „Egy csapatban játszunk! Anesztézia”, dr. Beöthe Tamás tanársegéd „Molekuláris biológiai kutatások az uro-onkológiában”, dr. Jávornázy András tanársegéd „Vesedaganatok műtéti kezelése klinikánkon”, dr. Damásdi

Miklós tanársegéd „Külső nemi szervek urológiai sebészete klinikánkon”, dr. Bányai Dániel tanársegéd „Laparoszkópos rekonstrukciós műtétek” című előadását hallhattuk, végül dr. Benkő Tamás klinikai orvos „3 Teslan végzett multiparametrikus endorectalis prosztata MRI vizsgálatok: első tapasztalataink” című előadása következett. Az ezzel párhuzamosan zajló szakdolgozói szekcióban klinikánkról Bódis Jánosné „XXI. század német járványa, a paraffin granuloma” és „Urosztómás betegek ápolása, gondozása”, Pikóné Kőszegi Szilvia „Röntgenvizsgálatok fejlődése 60 év alatt az urológiában”, Vucseta Márta „Laparoszkópos vesetumor reszekció a műtősnő szemszögéből”, Kissné Török Anikó „Tiszta intermittáló önkátérezés” címmel tartott előadást, ezenkívül a kaposvári Kaposi Mór Oktató Kórházból Horváthné Für Zsuzsanna „Ápolási feladatok prosztata adenokarcinómás betegek brachyterápiája kapcsán” című előadása hangzott el.

Az Aulában rendezett esti fogadást dr. Farkas László klinika igazgató, dr. Miseta Attila dékán és dr. Pajor László, a szegedi Urológiai Klinika igazgatója, egyben a Magyar Urológus Társaság elnökének ünnepi köszöntője nyitotta. Ezt követően dr. Villányi Kinga főorvosnő „A Pécsi Urológiai Klinika 60 éves története” című, képekkel gazdagon illusztrált jubileumi előadása következett. Az kiváló hangulatú est folyamán a vendégeket Aranyosi Péter humorista „stand up” műsora szórakoztatta, a zenét a Cocktail zenekar szolgáltatta.

A rendezvény másnap az immár hagyományos Transdanubia Urológus Labdarúgó Tornával folytatódott. A férfiak versenyében első helyen a Szombathelyi Markusovszky Kórház Urológiai Osztályának csapata, második helyen a házigazda PTE Urológiai Klinika, harmadik helyen a győri ill. a veszprémi kórház közös csapata végzett. A nőknél az első helyet szintén Szombathely szerezte meg, második klinikánk csapata, harmadik helyezett Nagykanizsa csapata lett.

A rendezvény mellett, hogy méltó módon megemlékezett a jeles évfordulóról, egyúttal tovább erősítette a dunántúli urológiai osztályok dolgozói közötti baráti kapcsolatot és kiváló együttműködést.

Dr. Jávornázy András

Világbajnok magyar orvosok

Ismét aranyérmet szerzett a magyar orvos labdarúgó válogatott Malmöben az Orvos Labdarúgó Világbajnokságon, ezzel 9. aranyérmet szerzte meg magyar csapat.

„A negyedöntőben a Litvánokat vertük meg 1:0-ra, míg az elődöntőben a Brazilokat 2:0-ra, és végül a világbajnoki döntőt a Svéd csapattal vívtuk meg, melyet szoros küzdelem után 5:1-re nyertünk. Az ellenfél 60 percig 1:0-ra vezetett. Nagy élmény volt a torna, a kissé foghíjas magyar csapat szívvel, lélekkel harcolva elérte a nagy sikert.” – mondta el Józsa Gergely, a magyar csapat egyik pécsi tagja. A magyar csapat 13 fővel utazott Malmöbe, ebből négyen képviselték a Pécsi Egyetemet, akik részvételét az Orvoskar is támogatta.

A hatnapos bajnokság első mérkőzésén a nemzeti színű mezben pályára lépő orvosok rögtön a házigazda svédeket verték meg 3:1-re, őket követték az osztrákok 6:1 arányban, majd a brazilok elleni döntetlen. A kieséses szakaszban a litván válogatottat és a brazil csapatot is legyőzte orvosi tizenegyük, a döntőben pedig ismét a házigazda svédekkel találkoztak, és 5:1 arányban felülkerekedtek. A magyar orvosok 2011-ben is jól szerepeltek Angliában, és a torna végén akkor is dobogóra állhattak. A magyar orvosok a világbajnokságon rendre fő esélyesként indulnak. Jövőre hazai pályán kell megvédeniük bajnoki címüket, amikor is Magyarország ad majd otthont a világbajnokságnak.

SzG.

Beszámoló az Egészségügyi Szakdolgozók XLIII. Kongresszusáról

2012. augusztus 23-25. között Szolnokon, a Szolnoki Főiskolán került megrendezésre az Egészségügyi Szakdolgozók XLIII. Kongresszusa, amely tudományos programot, asszisztensi és ápolói továbbképzést, és nem utolsósorban kiváló társasági eseményeket is magában foglalt.

A kongresszus fővédnöke Balog Zoltán miniszter volt, az Emberi Erőforrások Minisztériumából. A kongresszus védnökei dr. Szócska Miklós egészségügyért felelős államtitkár, dr. Török Katalin a GYEMSZI főigazgatója, dr. Bene Ildikó a Jász-Nagykun-Szolnok Megyei Hetényi Géza Kórház-Rendelőintézet főigazgatója, és dr. Balogh Zoltán a Magyar Egészségügyi Szakdolgozói Kamara elnöke voltak.

Nagy öröm, hogy a gazdaság, illetve azon belül az egészségügy válsága idején is lehetőség nyílt arra, hogy a szakdolgozói réteg megmutassa, hogy a napi betegellátásban mennyire komoly, és felelősségteljes munkát, valamint a kutatásban-fejlesztésben is élenjáró tevékenységet végez.

A kongresszuson szerepet kaptak különböző cégek és forgalmazók, akik egyébként fokozott figyelemmel kísérik és támogatják a hazai, jelenleg sokszor nagyon nehéz helyzetben lévő egészségügy mindennapi működését is.

A kongresszus szakmai színvonalát emelte a plenáris ülésen elhangzott hat meghívott előadó előadása. Részletesen hallhattunk dr. Cserhádi Péter egészségpolitikáért felelős helyettes államtitkártól „Az egészségügy aktualitásáról”, Rauh Edit a GYEMSZI-ETI főigazgató-helyettesétől az ápolásszakmát érintő kérdésekről, az új OKJ-s képzésekről, dr. Balogh Zoltán elnöktől a béremelés-bérendezés kérdéséről, dr. Betlehem József docenstól a szakdolgozókat foglalkoztató tudományos témákról. Cserhádi helyettes államtitkártól ígéretet kaptunk arra, hogy az idej bérendezéséből kimaradt szakmacsoportok, valamint a főiskolát és az egyetemet végzett „egyéb nem orvos diplomások” bérét is rendezik. Az eredetileg tervezett bruttó 31.400 Ft-os béremelés 2013 évben megtörténik, amire már most megvan az 51 milliárd forint anyagi fedezet.

Az ünnepélyes megnyitón átadásra került a MESZK Szakmai Díj, melyet Baranya megyéből Pálfiné dr. Szabó Ilona, címzetes

egyetemi docens kapott, akinek a több évtizedes, betegágy melletti munkája és a PTE ETK-n végzett oktatói tevékenysége példaértékű az egészségügyi pályán. Munkáját alaposág, szakmai igényesség jellemezte, és a mai napig is így végzi vállalt feladatait. Folyamatosan képezte magát, a PhD-fokozatának megszerzésére méltán vagyunk büszkéek, amellyel bebizonyította, hogy képesek vagyunk a kitűzött célunkat elérni. Szívvel gratulálunk Icaának!

Két napon át, két szekcióban összesen 44 előadást hallhattunk.

Az előadások kivétel nélkül magas színvonalú, a napi munkánkat érintő előadások voltak, melyekből tapasztalatokat gyűjtöttünk, és tanulni is tudtunk.

Megyenket 28 fővel képviseltük a kongresszuson, részben kamarai, részben különféle alapítványi és egyesületi anyagi támogatás segítségével.

Összességében megállapíthatjuk, hogy a kongresszus mindannyiunk számára hasznos volt, szellemileg felfrissülve, tudásunkat megújítva térhettünk haza Szolnokról.

Nagyon reméljük, hogy a 2013 évben, Egerben megrendezésre kerülő XLIV. Szakdolgozói Kongresszuson is részt vehetünk.

Könyvesné Sarkadi Margit

MESZK Baranya Megyei Területi Szervezet
általános alelnök

Új lehetőségek a képalkotásban Pécsen

A Science Building projekt keretében számos olyan berendezés érkezett a közelmúltban Pécsre, amelyek nagymértékben segíthetik az előttünk álló évek kutatásait. Az általuk kínált lehetőségek megismerése feltétele lesz a hatékony kihasználásuknak, ezért úgy gondoltuk, érdemes róluk néhány sort írni.

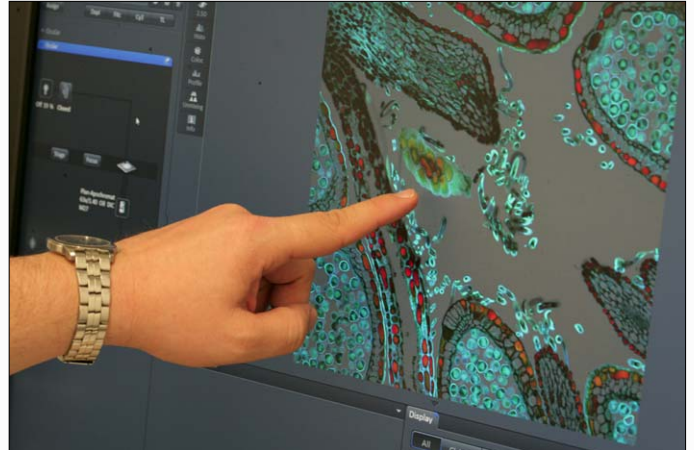
A projekt keretei között került beszerzésre az ország második szuperfelbontású mikroszkópja, amellyel új lehetőségek nyílnak meg az orvosi és biológiai vizsgálatok területén. A szuperfelbontású mikroszkópok csak néhány éve jelentek meg a kutatásokban, segítségükkel lehetőség nyílik arra, hogy a mikroszkópok által felvett képek felbontása sokkal jobb legyen annál, mint amit a klasszikus optikai törvényei lehetővé tesznek. Az optika törvényszerűségei szerint ugyanis a hagyományos mikroszkópok segítségével a legjobb felbontás, vagyis az a távolság, amelynél még két pont különállónak látszik, megközelítőleg az alkalmazott hullámhossz fele (ez az ún. diffrakciós határ). Ez az érték a látható fény tartományát (400-700 nm) figyelembe véve nem kisebb, mint 200 nm. Az elmúlt tíz évben három-négy olyan mikroszkópiai módszer jelent meg, amelynek segítségével –, speciális eljárásokra építve –, ennél jobb felbontású képeket lehet készíteni. Az egyik ilyen módszer a „Photoactivated Localization Microscopy” (PALM), ahol a szuperfelbontást olyan módon érik el, hogy tetszés szerint ki és be „kapcsolják” a használt fluoreszcens festéket, vagyis a gerjesztett fluoreszcens állapotot megszüntetik, majd újra létrehozzák. Ez a ki-be kapcsolás alkalmas fluorofórok segítségével lehetővé teszi – a megfelelő matematikai kiértékelés alkalmazásával – a fluorofórok helyének nagyon pontos meghatározását. Ezekben az esetekben az elért felbontás mintegy 20-30 nm (ilyen típusú készülék található az MTA Kísérletes Orvostudományi Kutatóintézetében). A módszer hátránya, hogy speciális fluoreszcens markerekkel működik, ahol ez a ki-és bekapcsolás könnyen megvalósítható. Egyik ilyen használható „festék” egy GFP-hez hasonló korallból izolált fotoaktiválható fluoreszcens fehérje, a Dronpa. A fehérje fluoreszcens állapota kék fény (~ 400 nm) alkalmazásával „kapcsolható” be, 490 nm-es megvilágítással érhető el a nem fluoreszcens, vagyis a sötét állapot. Tekintettel arra, hogy fehérjéről van szó, tehát viszonylag könnyen expresszálható a megfelelő helyen, a Dronpa a PALM alkalmazások egyik „sztárja”.

Egy másik módszer, amellyel a szuper felbontás elérhető, az úgynevezett „Structured Illumination Microscopy” (SIM). A SIM alkalmazása során a lézertény egy optikai rácson keresztül éri el a mintát. A felvétel készítése közben a rácst a készülék elforgatja, aminek köszönhetően megjelenik az úgynevezett Moiré-mintázat, amit sokszor a tévében is láthatunk, ha egy vékony csikozott mintára (pl. rosszul megválasztott zakóra) esik a fény. A Moiré-gyűrűket korábban is használták nagy pontosságú távolságmérésekre, vagy például a repülőgépszárnyak deformációjának meghatározására. A SIM is a Moiré-jelenséget leíró matematikát alkalmazza, aminek köszönhetően a mikroszkóp mintegy 100 nanométeres felbontásra képes. A PALM/STORM technológiával összevetve az így elért felbontás rosszabb, ugyanakkor nincs szükség speciális markerekre, az összes konvencionális fluorofór, amely alkalmas volt a konvencionális vagy konfokális mikroszkópiára, jól használható a SIM esetében is.

A Szentágotthai János Kutatóközpontban (SZKK) működő szuperfelbontású eszköz egy Zeiss Elyra típusú mikroszkóp, amelynek felbontása 100 nm körül van. Ez mintegy kétszer jobb, mint a már

említett elméleti határérték. Érdemes azt is megjegyezni, hogy ez a rendszer a megfelelő kiegészítéseket követően ugyancsak alkalmas lehet a fent már leírt PALM módszer használatára is.

Tekintettel arra, hogy számos esetben nincs szükség szuper felbontásra, hanem „csak” például egy nagyon jó minőségű konfokális felvételre, az SZKK laboratóriumában rendelkezésre áll egy Zeiss LSM 710 konfokális mikroszkóp is. A SIM és a konfokális külön vázon került elhelyezésre, amely lehetőséget nyújt a két mikroszkóp egyidejű használatára.

Az SZKK modern mikroszkópiai parkjához tartozik még több más, különböző működési elveket követő mikroszkópiai rendszer is. Ezek közül az egyik különlegesség a konfokális Raman mikroszkóp (Thermo Science DXR Raman Microscope), amely a régészettől kezdve a patológiáig élénk érdeklődésre tarthat számot. Ennek a mikroszkóptechnológiának az egyik fontos tulajdonsága az, hogy alkalmazása nem igényel előzetes festést, jelölést a mintákban. A módszer másik különlegessége az, hogy a felvétel készítése során nem csak egy kép áll rendelkezésünkre, hanem akár egy kémiai térkép is. A mikroszkóp ugyanis a pásztázás során a minden egyes pixelen felvesz egy Raman-spektrumot, a kapott kép ezeknek a spektrumoknak az összességéből áll össze. Tekintettel arra, hogy a Raman-spektrum rendkívül érzékeny a kémiai összetételre, bármilyen ilyen jellegű változás rögtön látszik a felvett Raman képen (térképen) is.

Reméljük, hogy rövid írásunk felkeltette a vonatkozó területeken dolgozó kollégák figyelmét, és ezzel hozzájárult ahhoz, hogy a jövőben ezek a rendszerek is hatékonyan támogassák kutatásainkat.

Lukács András
Nyitrai Miklós
PTE ÁOK Biofizikai Intézet

Fotó: Kalmár Lajos

Research experience in Research Center for Genomic Medicine

The exchange program between Saitama Medical University (SMU) and Medical School, University of Pécs (UP) has been existing for several years serving doctors on both sides to broaden their knowledge and experience something unforgettable in a different country far away from homeland. In the year of 2012 I had the great opportunity to visit SMU during summer.

My situation seemed to be slightly different from the others' prior to me joining the program: although I graduated as a medical doctor, I don't work with patients but work in research and education teaching molecular cell biology for medical students at UP. Until the present year no researcher had taken part in the exchange program and I guess, just like me, both of the partner universities were full with questions concerning the exchange of a researcher. I applied for the scholarship in March aiming to participate in the currently running research projects of Professor Kurokawa, Research Center for Genomic Medicine, SMU. Professor Kurokawa and his team has been working on the characterization of long non-coding RNA-associated regulation of transcription, which field of research is related to my PhD project at UP.

The beginning of June came, I arrived in Moroyama and I experienced hospitable atmosphere. I met the team of Professor Kurokawa and the work started.

Professor Kurokawa and his team were more than helpful and welcoming from the very first moment. They provided everything (help, knowledge, materials and patience) to quickly get involved into their research. I am really thankful for him and his coworkers for the techniques they taught me and for the introduction of the approach how they solve molecular biological problems widening my knowledge.

Beside the research activity I had the joyful opportunity to meet undergraduate students and have a great time with them thanks to the English Café and its organizer, Mr. Chad Godfrey. I will suggest to my University for sure to organize such an activity which is very useful for all the foreign students studying abroad. In addition I was lucky to be here during the summer and to have the possibility to meet the foreign and Japanese exchange program students.

I have profited a lot during my scholarship. I learned new laboratory techniques which I haven't used before, had the possibility to work in an inspiring and hard-working scientific community and to meet great people in a breath-taking country. I learned a lot about Japan and Japanese people improving my educational work and helping in teaching Japanese students at UP.

I have to thank Prof. Matsumoto and Prof. Okazaki for the welcoming atmosphere and supporting my scholarship. I am really grateful that I had the opportunity to work with Professor Kurokawa and Kenta Fujimoto and for all of the help they provided. Last but not least I would like to thank Ms. Masako Saito and Mr. Chad Godfrey for the good accompany and for the efforts making myself feeling home in Japan. Beside of the workers of SMU I would like to thank Anett Tomózer and Prof. Gábor Menyhei on behalf of the International Relations Committee for supporting and helping my scholarship.

This experience verified one thing at least: despite of the cultural differences, we speak the same language of science and humanity.

Balogh András

Kongresszusi beszámoló

Kétévente rendezik meg Bombay-ban az International Academy for Advances in Ophthalmology (Eye Advance) kongresszust, melyre idén a kilencedik alkalommal került sor augusztus 3-5 között. Idén első ízben a Bombay-i Szemész Társaság (Bombay Ophthalmologists' Association) XX. éves kongresszusát is egyidőben rendezték, így az idei nagyszabású kongresszuson több mint 2500 résztvevő volt – köztük harminc külföldi előadó. A PTE ÁOK Szemészeti Klinikáról dr. Biró Zsolt meghívott előadónaként vett részt. A kongresszust az ITC Maratha Sheraton, a Hyatt Regency és a Hilton szállodákban rendezték, melyek egymás mellett találhatók Bombay belvárosában.

Az első napon "élő sebészet" keretében bemutató műtétekre került sor, a nagyszámú érdeklődő előtt Biró Zsolt is sikeres szürkehályog ellenes műtétet végzett. A háromnapos kongresszuson összesen tizenhét szekcióban, így katarakta, refraktív sebészet, retina, glaukóma, kornea, gyermekszemészet, uvea, plasztikai sebészet, általános szemészet szekciókban került sor előadásokra. Videofilm fesztivál is színesítette a programot.

Az Európai Katarakta és Refraktív Sebészeti Társaság (ESCRS) egy külön szekcióban vitafórumot tartott, melyen több témában pro és kontra érvek hangzottak el, ebben a szekcióban dr. Biró Zsolt az afákiás állapot létjogosultságáról vitázott partnerével az olasz dr. Roberto Beluccival.

Dr. Biró Zsolt összesen öt felkért előadást is tartott, és két szekcióban üléselelnöki feladatot is ellátott.

A kongresszus második napján délután ünnepi ceremóniára és díjátadásra került sor, ahol Maharashtra Állam kormányzója, Shri. K. Shankaranarayanan, az állam egészségügyi minisztere, Shri Vijay Kumar Gavitt és más állami és egészségügyi vezetők vettek részt.

Dr. Biró Zsolt Maharashtra állam kormányzójától személyesen vehette át a Bombay-i Szemész Társaság aranyérmét díszes diploma kíséretében. Az ünnepséget állófogadás követte.

A kongresszus után lehetőség volt rövid indiai utazásra és néhány fontos nevezetesség megtekintésére, így Agrában a Taj Mahalt, Bombay és Új-Delhi nevezetességeit, a Khajuharo-i faragott templomokat is meglátogatta, de talán legnagyobb élményt a Ganges meglátogatása jelentette Varanasinál.

Dr. Biró Zsolt
egyetemi tanár

Érettségire felkészítő, intenzív tábor középiskolás diákok részére 2012/2013-as tanév

Kedves érettségire készülő Diákok!

Ezúton értesítünk, hogy a PTE ÁOK Tehetségért Mozgalom szervezete a 2012/2013-as tanévben is szervez érettségire felkészítő, konzultációs táborokat középiskolás tanulók számára. Korlátozás nélkül bármilyen korú diáktól (akár már nem diáktól is) elfogadjuk jelentkezést. Felkészítő táborainkat a mai magyar felvételi rendszerhez próbáljuk igazítani. A táborban az emelt szintű érettségire készülőknek több, nehezebb és izgalmasabb feladatot is ismertetünk.

Az őszi felkészítő tábor időpontja: 2012. október 27-október 30.

A tavaszi felkészítő tábor időpontja 2013. március 27-30.

Tábor helyszíne: PTE ÁOK Elméleti tömb oktatótermei (7624 Pécs, Szigeti út 12.)

Amennyiben igazolás szükséges az iskola felé a részvételről a hiányzás igazolására, azt az utolsó részvételi napon kiállítjuk.

A tábort hagyományosan a kar egy neves professzorának előadásával nyitjuk meg. A tábor folyamán biológia, kémia és fizika órákat tartunk, ezen kívül az egyetem kutatóintézetébe is szervezünk látogatásokat. Az őszi táborban is nagy hangsúlyt fektetünk a szabadidős programokra! Minden este közösségi programokon vehetsz részt, ahol felsőbb éves hallgatóinkkal is találkozhattok, beszélgethettek.

A tábori oktatás költsége 13 000 forint. Ezen összeget az online jelentkezés után, a tábor előtt néhány héttel postázott sárga csekken kell befizetni.

A jelentkezés során 20 % kedvezményt biztosítunk azon jelentkezők számára, akik részt vettek korábbi TM táborainkban, illetve akik egyidejűleg csoportosan (öt fő vagy annál többen) jelentkeznek.

Igény esetén kollégiumi szállásról is gondoskodunk. A táborozókat egy közeli középiskolai kollégiumban tudjuk elszállásolni a tábor idejére, 2800 Ft/éj áron, amit a tábori regisztrációnál kell rendezni. A messzebről érkezők a tábor kezdete előtti napon már beköltözhetnek, ezt az igényt kérjük e-mailben jelezni a tm@aok.pte.hu címen!

A jelentkezéshez az on-line jelentkezési lapot kell kitölteni (a www.felvi.aok.pte.hu oldalon) vagy a tm@aok.pte.hu e-mail címen jelezni a részvételi szándékot.

Jelentkezés határideje: 2012. október 21.

Tavaszi felkészítő tábor: 2013. március 21.

Bővebb felvilágosítás, részletes információ a www.felvi.aok.pte.hu oldalon található.

Beszámoló a Nemzetközi Bioreológiai Társaság és a Nemzetközi Klinikai Hemoreológiai Társaság közös isztambuli kongresszusáról

2012. július 4. és 7. között került megrendezésre a Nemzetközi Bioreológiai Társaság (ISB) és a Nemzetközi Klinikai Hemoreológiai Társaság (ISCH) közös konferenciája (14th International Congress of Biorheology and 7th International Conference of Clinical Hemorheology) Isztambulban, a Koç Egyetemen. A konferencia helyszínét biztosító magánegyetem Isztambultól mintegy 20 km-re fekszik északra, egy Fekete-tenger közeli dombon, egy gyönyörű erdőben. A létesítmény önálló városként működik saját bankjával, éttermeivel, biztonsági szolgálatával és napi huszonnégy órában ott állomásozó tűzoltóságával és minden egyéb kiszolgáló létesítményével.

A Magyar Haemorheológiai Társaság (MHT) jelentős, tíz fős delegációval képviselte országunkat. Nyolc fő a PTE KK I. sz. Belgyógyászati Klinikáról, egy fő a PTE KK Aneszteziológiai és Intenzív Terápiás Intézetből és további egy fő a DE OEC ÁOK Sebészeti Intézet, Sebészeti Műtéttan Tanszékről érkezett. Társaságunk két önálló szimpóziumot szervezett, melyek keretein belül bemutathatuk az elmúlt években született eredményeinket. Első alkalommal július 4-én "The role of hemorheological measurements in clinical pharmacological research", majd másnap "Hemorheological bridge connecting basic and clinical sciences" címmel tartottunk szimpóziumokat. Az első szimpóziumon (elnökök: dr. Tóth Kálmán és dr. Herbert J. Meiselman, USC, Los Angeles, USA) dr. Papp Judit "In vitro and in vivo comparison of platelet aggregation inhibitory effect of acetylsalicylic acid, metamazole and their combination", dr. Sándor Barbara "Capsaicin does not influence the inhibitory effect of acetylsalicylic acid on platelet aggregation – a human clinical phase I study", dr. Rábai Miklós "Ethanol-induced in vitro hemorheological alterations" és dr. Tóth András "Red wine and hemorheology: complex results of in vitro and in vivo studies in healthy volunteers" címmel tartottak előadást jelentős számú külföldi szaktekintély jelenlétében. A második szimpóziumon (elnökök: dr. Bogár Lajos és dr. Németh Norbert) dr. Késmárky Gábor "Raynaud's disease: hemorheological characteristics" és dr. Kenyeres Péter "Prognostic value of hematocrit to blood viscosity ratio in acute coronary syndrome patients", dr. Bogár Lajos "Flow cytometric study on heavy and light leukocytes" és a debreceni Sebészeti Intézetből dr. Németh Norbert "Microcirculation and hemorheology in ischemia-reperfusion experimental models: alterations, influencing factors and open questions" címmel tartottak előadást.

Munkacsoportunk vezetője, dr. Tóth Kálmán július 4-én délután tartotta meg felkért plenáris előadását "The role of hemorheological factors in cardiovascular medicine" címmel. Az előadás munkacsoportunk eddigi, több mint húsz éves munkásságát foglalta össze, valamint néhány szó erejéig előrevetítette az Európai Hemoreológiai és Mikrocirkulációs Társaság (European Society of Clinical Hemorheology and Microcirculation, ESCHM) jövő évben, Pécsen rendezendő kongresszusát.

A konferencia első napjának estjén szervezett állófogadáson a fiataloknak lehetősége nyílt más, nemzetközi kutatócsoportokkal való megismerkedésre. A következő napon a rendezők boszporuszi hajókirándulást szerveztek. A hajókirándulás végén Isztambul belvárosában megtekinthették a város leghíresebb nevezetességeit: az Hagia Sophia-t, a Kék mecsetet, a Topkapi Szerájt, a Nagy Bazárt és a bi-

Az egyetemi campus.

Prof. Tóth Kálmán plenáris előadása

Az állófogadás

zánci stílusú Bazilika ciszternát. A napot a hajón felszolgált vacsorával zártuk.

A négy napos konferenciát szakmai szempontból sikeresnek értékeltük. Az előadások mellett fontos volt számunkra, hogy a jövő évi pécsi Európai Klinikai Hemoreológiai és Mikrocirkulációs Társaság konferenciájára a Nemzetközi Bioreológiai Társaság és a Nemzetközi Klinikai Hemoreológiai Társaság tagjait személyesen invitáljuk meg városunkba, ahol reményeink szerint kiváló nemzetközi kongresszus elé nézünk. Sok szeretettel várunk minden érdeklődőt, hemoreológiával és mikrocirkulációval foglalkozó kutatót. További információkat a kongresszussal kapcsolatban a címen találhatnak.

Dr. Sándor Barbara
Dr. Tóth András

A Kék mecset

XIV. Magyar Növényanatómiai Szimpózium Pécsen

APTE ÁOK Farmakognózi Tanszék és a Növényanatómia Fejlesztéséért Alapítvány közös szervezésében **2012. szeptember 28-29-én** került megrendezésre Pécsen, a PTE ÁOK Dékáni Tanácstermében a **XIV. Magyar Növényanatómiai Szimpózium**. A rendezvényen a szakma 45 képviselője között oktatók és hallgatók vettek részt szerzőként Pécsről, Sopronból, Debrecenből, Budapestről, Szegedről, Keszthelyről, Szombathelyről, Sárvárról, Gödöllőről, Nagyváradról (Románia) és Genéből (USA).

A szimpózium első napját *dr. Miseta Attila*, a PTE ÁOK dékánja nyitotta meg, majd *dr. Molnár Péter* (PTE ÁOK Farmakognózi Tanszék vezetője) és *dr. Szőke Éva* (SOTE GYTK Farmakognózi Intézet) köszöntője következett.

Köszöntők: dr. Miseta Attila

A tanácskozás 10 tudományos előadása, 3 fiatal kutatói versenyelekedése és 14 poszterprezentációja egy közel 80 oldalas absztraktkötetben került bemutatásra. Az egyes szekciók elnöki szerepét *dr. Szőke Éva*, *dr. Mihalik Erzsébet* (SZTE TTK Növénytan Tanszék és Fűvészkert) és *dr. Böddi Béla* (ELTE TTK Növényfiziológiai Tanszék) vállalták.

A **tudományos előadások** a következők voltak:

DÁNOS BÉLA, BOLDIZSÁR IMRE: Az igazi édesgyökér levelének váladéktartói és az exudátum kémiai összetétele;

dr. Molnár Péter; dr. Szőke Éva

Megnyitó

VITÁNYI BEÁTA, KAKUSZI ANDREA, KÓSA ANNAMÁRIA, SOLYMOSI KATALIN, BÖDDI BÉLA: Etioláltsági tünetek természetes fényen fejlődött növényekben: Plasztisz-differenciáció és klorofill előanyagok az epikotil és a hipokotil talajfelszín alatti régióban;

MÁTHÉ CSABA, DEMETER ZITA, VASAS GÁBOR, SIMON ÁDÁM, SURÁNYI GYULA, SZÉKELY VIKTÓRIA: A növényregenerálás szövettana a *Crocus* fajok *in vitro* tenyésztésében;

ÖRDÖGH MÁTÉ, JEVCSÁK MELINDA, JÁMBORNÉ BENCZÚR ERZSÉBET: Táptalaj kiegészítők anatómiai hatása *in vitro* nevelt *Eustoma grandiflorum* 'Echo White' növények levélfelszínére;

PREININGER ÉVA, SIMON JANKA, KÓSA ANNAMÁRIA, LŐRINCZ ZSANETT, VÁGI PÁL, NYITRAI, PÉTER, SARKADI LIVIA, GYURJÁN ISTVÁN: Mesterséges zuzmó típusú szimbiózisok létrehozása és vizsgálata;

DARÓK JUDIT, DREMEL LÁSZLÓ: Mikrohisztológiai határozókulcs muflon tápláléknövényeinek meghatározásához;

KOCSIS MARIANNA, LANCE CADLE-DAVIDSON, BRUCE I. REISCH: Szőlő ellenálló képességének mikroszkópos értékelése lisztharmattal (*Erysiphe necator*);

KRISTÓF ZOLTÁN, LANTOS CSABA, PAUK JÁNOS, GÉMESNÉ JUHÁSZ ANIKÓ, VÁGI PÁL: Differenciáció és organizáció paprika mikrosporából történő növényregeneráció során;

VÁGI PÁL, ZSÉLI GYÖRGYI, KRISTÓF ZOLTÁN: Gametofitikus sejtek DNS mennyiségének mérése konfokális lézer pásztázó mikroszkóppal;

H. BARACSI ÉVA, MARÁCSI KATA, KUTASY BARBARA, FARKAS ÁGNES: Lomhullató és örökzöld *Viburnum* fajok levélanatómiai vizsgálata.

A fiatal kutatók előadói versenyén, melyek dolgozatait a jelentkezők az Alapítvány Kuratóriumi Bizottságának előzetesen bírálatra beküldték, a következő előadások hangzottak el:

JÁMBOR ILONA, M. HAMVAS MÁRTA, MATUS GÁBOR: Két közel rokon *Juncus* faj egyes anatómiai eltéréseinek alkalmazása herbáriumi anyag revíziójában és vegetatív egyedek határozásában;

VARGA DÁNIEL, ERŐS-HONTI ZSOLT: Kalcium-oxalát kristályok a nemes alma (*Malus domestica* BORKH.) vegetatív és generatív szerveiben;

RESETÁR ANNA, DEMETER ZITA, MÁTHÉ CSABA, FICSOR EMESE, BALÁZS ANDREA: *Galanthus nivalis* (kikeleti hóvirág) *in vitro* szövettanészeti előállítás és a morfogenezis vizsgálata.

A délelőtti szekció után bőséges ebéd következett a Paulus étteremben, majd a Növényanatómia Fejlesztéséért Alapítvány Kuratóriumi Bizottsága eredményt hirdetett a fiatal előadói verseny munkáiról: *Resetár Anna* és *Varga Dániel* megosztott I. helyezést ért el, *Jámbor Ilona* oklevélben részesült. A Kuratórium Bizottsága továbbá ünnepélyes keretek között Greguss Pál emlékéremet adományozott *dr. Simon Tiborné* részére.

Greguss Pál emlékérem átadása *dr. Simon Tiborné* részére

Poszterszekció

A PTE ÁOK Dékáni Hivatal támogatásával a fiatal versenyzők és az előadók PTE ajándéktárgyakat kaptak. Emellett a szekcióelnökök és minden előadó megkapta *Oroszné Kovács Zsuzsa: Az alma virágbiológiája* című kötetét.

A délutáni szekciót 14 poszter bemutatója követte, melyen kiemelkedő és színvonalas munkákat tekinthettek meg a résztvevők, hasznos tanácskozással egybekötve.

Végül a rendezvény zárásaként a szekcióelnökök értékelték a rendezvényt, kiemelve a módszertani szempontból rendkívül sokszínű prezentációk kutatástörténeti és tudományos jelentőségét. *Dr. Böddi Béla* bejelentette, hogy a következő, XV. Növényanatómiai Szimpózium szervezését az ELTE TTK Növény-szervezettani Tanszék vállalja magára.

Zárzó (*dr. Molnár Péter, dr. Szóke Éva, dr. Böddi Béla*)

A szimpózium második napján néhány jelentkezővel egy rövid mecseki gyógynövénytúrát tettünk a TV-toronytól a Rotary-sétányon át a Kis-Tubesig. A túrán *dr. Dános Béla* (ELTE Növény-szervezettani Tanszék, Budakalászi Gyógynövénykutató Intézet) és *dr. Papp Nóra* ismertette a fellelhető növényfajokat és társulásokat. A ragyogó őszi kirándulói időben a Kis-Tubes kilátójából a résztvevők megcsodálhatták a városra nyíló ragyogó kilátást.

A rendezvény szervezésében, melyről számos lelkes, hálás és pozitív visszajelzést kaptunk, támogatást és segítséget nyújtott a Növényanatómia Fejlesztéséért Alapítvány, a PTE ÁOK Farmakognózi Tanszék, a PTE ÁOK Dékáni Hivatal és Nyomda, Duga Zsófia, valamint a Mecsek Drog Kft. Segítségüket mégegyszer köszönjük!

Dr. Papp Nóra

PTE ÁOK Farmakognózi Tanszék

Mecseki gyógynövénytura: prof. Dános Béla mesél

Kilátó a Kis-Tubesen

Projektzáró a BIOTECHEDU Orvosi Biotechnológia határon átnyúló horvát-magyar oktatásfejlesztési projektben

BIOTECHEDU

Újabb sikeres pályázat zárult le a Pécsi Tudományegyetem angol képzési nyelvű Orvosi Biotechnológus Mesterképzési Szak fejlesztése érdekében.

A Magyarország-Horvátország IPA Határon Átnyúló Együttműködési Program keretében Európai Unió társfinanszírozással valósult meg a Pécsi Tudományegyetem Orvosi Biotechnológus Szak és az északi Josip Juraj Strossmayer Egyetem Orvostudományi Kar Orvosbiológiai Laboratóriumi Technológus Alapképzéssel történő harmonizációját segítő pályázati projekt.

A projekt sajtótájékoztatóval egybekötött záró konferenciája 2012. augusztus 30-án Pécsen, 2012. augusztus 31-én pedig Eszéken volt.

Az összesen 12 hónap futamidejű, HUHR/1001/2.2.1/0010 számú pályázati projekt megvalósulása során a genetika, a sejtbiológia, a biofizika, a biokémia, az élettan és a bioinformatika tantárgyak tananyagfejlesztői több mint 700 oldal elektronikus tananyagot készítettek el. Annak ellenére, hogy a fejlesztés elsődleges célcsoportját az Orvosbiológiai Laboratóriumi Technológus BSc és az Orvosi Biotechnológus MSc hallgatók csoportja képezi, az elkészült tananyagok mind az orvostanhallgatók, mind az egyetemi oktatók és kutatók munkáját is segíthetik a két egyetemen. Az elkészült angol nyelvű tananyagok a www.med-biotech.com/biotechedu honlapon, interneten is elérhetőek. Így széleskörű felhasználása még valószínűbbé válik.

A projekt további eredményességét növeli, hogy időtartama alatt Erasmus szerződés aláírására is sor került a finn Turku Egyetemmel. Mindemellett északi és pécsi PhD-hallgatók vehettek részt diákcerén Pécsen valamint Eszéken, hogy megismerhessék egymás kutatásait és egyetemi városait, amely a két egyetem közötti kapcsolat mélyítését és fenntartását teszi lehetővé.

A projekt koordinátora dr. Pongrácz Judit, az Orvosi Biotechnológia Szak vezetője és dr. Bognár Rita projektmenedzser e helyen is szeretné megköszönni a projektben dolgozók kitartó munkáját és lelkesedését, valamint az egyetem és az irányító hatóság támogatását.

Dr. Bognár Rita
projektmenedzser

A projekt a Magyarország-Horvátország IPA Határon Átnyúló Együttműködési Programban, az Európai Unió társfinanszírozásával valósul meg.

Prof. Darko Černe látogatása a Laboratóriumi Medicina Intézetben

A PTE KK Laboratóriumi Medicina Intézete a CIII-HR-0611-01-1112 számú, horvátországi koordinálású Ceepus hálózat egyetemi szakmai koordinátora és partner intézete. A program keretében Intézetünk vendég oktatóként fogadta dr. Darko Černe professzort Szlovéniából (Faculty of Pharmacy, University of Ljubljana) aki július-augusztusban másfél hónapot töltött el Pécsen. Fő kutatási területe a hiperlipidémiák és az atherosclerosis kialakulásának, mechanizmusának vizsgálata biokémiai és molekuláris biológiai módszerekkel, mely felöleli az oxidatív stressz és a plazmában keringő szabad nukleinsavak analizisét is. Emellett a nem-kissejtes tüdőrák esetekből a tumoros betegség lefolyásának ígéretes markereként a lipoprotein lipáz enzim expresszióját és aktivitását is kutatja.

Tizenegy éven keresztül vezette a Ljubljana Egyetem sürgősségi laboratóriumát, majd 2005 – 2007 között a gyógyszerészeti fakultás dékán helyettese volt. 2008 – 2011 közt a plazma mRNS diagnosztikus jelentőségének vizsgálatával foglalkozó kutatócsoport vezetőjeként működött. Munkája során folyamatosan részt vesz új laboratóriumi módszerek fejlesztésében és értékelésében. Oktatóként a Clinical Biochemistry and Laboratory Medicine területen működik. Itt megjegyzendő, hogy Szlovéniában és a környező országokban (Horvátország, Szerbia, stb.) a laboratóriumi szakma hagyományosan nem a graduális orvospérezésre, hanem a gyógyszerészképzésre épül. Dr. Darko Černe a tananyag fejlesztésében is aktívan közreműködik.

A szlovén kolléga intézetünkben augusztus 22-én előadást tartott, melyben legfontosabb kutatási eredményeit ismertette: „Cell-free nucleic acids in statin pleiotropy” és „Lipoprotein lipase in NSCLC” címmel. A látogatás alkalmat adott a két intézet oktatási és kutatási területének, módszertanának megismerésére és közös kutatási program kidolgozására.

Pécs, 2012. október 1.

Dr. Kószegi Tamás

Ceepus szakmai koordinátor

Vadászat – Kultúra – Természetvédelem

Örömmel teszek eleget az Orvostudományi Hírmondó Szerkesztőbizottsága felkérésének, hogy írjak a vadásatról és annak megítéléséről néhány gondolatot az egyetem messze többségében nem-vadászó tagjai számára. Annál is inkább örömmel teszem ezt, mert a vadászat életem egyik passzióját, hobbját, vagy, ahogy ma divatos mondani, a szabadidőszektorát képezi immáron közel 60 éve.

A közelmúltban volt alkalmam a PAB Tudós Klubja vezetőségének felkérésére „A vadászat múltja és szerepe a XXI. században” címmel egy jó másfél órás előadást tartani. Az akkori, kissé hosszabb bevezetőmből szeretnék itt néhány gondolatot kiragadni, az írás címének megfelelően.

Mindenekelőtt annyit el kell mondanunk, hogy az utóbbi, 1-2 évtizedben a vadászatot számos heves, igaztalan, nemtelen támadás érte, főleg a szélsőséges, úgynevezett „természetvédő” körök részéről. Ezek a vádak nem érdemesek arra, hogy velük vitába szálljunk. Legyen szabad itt csak annyit megjegyezni, hogy az emberiség legjobbjai között is számos szenvedélyes vadászt találunk. Az írók-költők közül Shakespeare, a Nobel-díjas Hemingway, a „Bánk bán” szerzője, Katona József, vagy a közelmúltból Wass Albert is ebbe a körbe tartozott. Hadd jegyezzem itt meg, hogy a híres állatmesék szerzője, a francia La Fontaine, ugyanúgy, mint Wass Albert is, élete egy szakaszában főfoglalkozású vadászati felügyelő is volt. De számos orvos (a pécsiak közül csak a nagy gyermekgyógyászt, Kerpel-Fronius professzort, vagy a híres kutatót, Ernst

professzort említeném), vagy sok híres színészünk, Salamon Béla, Hofi Géza, Bodrogi Gyula, Bánffy György, stb. is a szenvedélyes vadászok közé tartozott(-ik). Egyikükről sem feltételezhető, hogy torz lelkiületű szadisták lettek volna. Egyébként a népmesékben is a vadász legtöbbször segítőkész, jószívű ember, mint a Piroska és a farkas, vagy a Hófehérke vadásza. Az ilyenfajta argumentálás helyett nézzük inkább, mit köszönhet az emberi kultúra a vadászatnak? Bár merészen hangzik, mégis meg merem kockáztatni a kijelentést „A vadászat egyik első és jelentős ihletője volt a művészeteknek”. A legelső fennmaradt képzőművészeti alkotások, az úgynevezett „barlangrajzok” (Altamirai barlang) többségében vadászjeleneteket ábrázolnak. Az egyiptomi Királyok Völgye fáraósírhajának falfestményei közt is sok vadászjelenet található, mint az isteni fáraó bátorságának, nagyságának igazolása. A görög-római kultúrában az Aphrodité és Diana szobrok, vagy időben nagyot ugorva, a barokk festészet (főleg a flamandok) számos vadászjelenetet, vagy vad- csendéletet ábrázoló képei mind-mind arra utalnak, hogy a vadászat, végig az emberiség történetén, a képzőművészetek egyik fontos ihletője volt. De még az egyházi művészetben is feltűnik egy-egy vadászmotívum (pl. Szt. Hubertusz legenda).

Ha egy pillantást vetünk a zeneművészetre, lehetetlen nem észre venni, hogy a vadászat a zenei életet is jelentősen befolyásolta. A szimfonikus zenekarok egyik közismert rézfúvós hangszere nevében is viseli eredetét: „vadászkürt”, ami eredetileg a vadászaton az egymásközi kommunikáció eszköze volt (kürtszignálók).

Később nem kisebb zeneszerző, mint Beethoven több versenyművet is írt erre a hangszerre (kürtversenyek). Egyébként is, se szeri, se száma a legkiválóbb zeneszerzők „vadászat” című kompozícióinak (operák, szimfónia tételek, vonósnégyesek, etűdök, vagy akár klasszikus tánczenék Webertől, Haydntól, Mozarttól, Lisztől, Strausstól, stb.). Sokáig lehetne tovább sorolni a vadászati téma ihlette szebbnél-szebb zeneműveket. De azt hiszem, itt igazán érvényes a bölcs latin közmondás: „Sapienti sat”, a bölcsnek ennyi is elég!

Vadászó írókról, költőkről volt már szó a bevezetőben. Nézzük most már meg, hogy a vadászat, mint téma hogyan jelenik meg az irodalomban-költészetben? Vörösmarty Szép Ilonkájától kezdve Wass Albert, Funtinelli boszorkányáig számos remekmű cselekményében jelentős szerep jut a vadászatnak, mint témának. Nem is beszélve arról, hogy generációk nőttek fel és tanulták meg a természet szeretetét Bárony István, Fekete István, Széchenyi Zsigmond vagy Kittenberger Kálmán „vadászkönyveiből”. Ezekon kívül is nagyon sok regényben jelent meg a vadászat mellék- vagy epizódtémaként is. Nem vagyok szakavatott irodalmár, de magam is több oldalon át tudnám sorolni az erre vonatkozó irodalmi példákat.

Nézzük meg most a legtöbbet és leghevesebben vitatott kérdést, a vadászatnak a természet megőrzésében, a természetvédelemhez való viszonyát. Itt is meg merek kockáztatni egy merész kijelentést: „A mai civilizált körülmények között (agrotechnika, erdőgazdálkodás stb.) az élő természet megőrzésének, az ökológiai egyensúly fenntartásának igen fontos, nélkülözhetetlen tényezője, eszköze a vadászat.” Szerencsére Afrikába kell mennünk az extrém, elrettentő példáért, mit eredményez a vadászat hirtelen radikális betiltása. (Szerencsére, Európa egyetlen országában sem követték el ezt a képtelen örültséget!) A vadászat hiányában egyes területeken az elefántok úgy elszaporodtak, hogy letarolták a teljes növényzetet, tönkretették más fajok (kisebb patások, antilop fajták), és egyben saját maguk élőhelyét is. Az antilopok, mint prédaállatok kritikus csökkenésével a nagyragadozók (első sorban az oroszlánok) száma is jelentősen lecsökkent. Ezért hivatásos vadőrökkel „irtatták”, most már válogatás nélkül az elefántokat. Ezt a mai magyar viszonyokra lefordítva úgy látjuk, hogy a vad-disznóállomány az ország nagy részén, de főleg a Dunántúlon oly mértékben túlszorodott, hogy az már súlyosan veszélyezteti a mezőgazdaságot, de összeszedi, kitérja a disznó a földön fészkelő madárfajok (főleg a fácán, fogoly, fűj, pacsirta) tojásait, szaporulatát is. Sőt a minap hallottam egy vadórtól, hogy még az újszülött özgidát is felfalja. Főleg gabonaérés és kukoricavetés és érés idején – a mezőgazdasági károshívás céljából – a vadászok a veszélyeztetett területekre minden éjszakára maguk közt őrésget szerveznek kilőve és elriasztva a károsító disznókat. A vadászok és vadászat nélkül az effajta mezőgazdasági kár ma már elviselhetetlen lenne! Egy másik vadfaj, a hazánkba nemrég visszatelepült és rohamos szaporodásnak indult ragadozó, az aranysakál, (Arany Toldijában a „nádi farkas”) főleg az őzállomány szaporulatában okoz érzékeny károkat. Ezt a folyamatot is csak a vadászat tudja féken tartani. Ezekből a példákból kiindulva világos, hogy a mai körülmények között a természet ökológiai egyensúlyának fenntartásában fontos szerep jut a vadászatnak. De nemcsak ez a szerepe a vadászatnak az élővilág számára! Az Alföldön az őszi betakarítás után a több száz hektáros kopár szántáson (én „kultúrsvatagnak” szoktam nevezni), vagy akár az erdőben magas, kérges hóban, a vad jó része éhen pusztulna, ha a vadászok nem etetnének rendszeresen. Most még nem is beszéltünk a természeti csapások (pl.: árvizek) kapcsán a vadászok emberpróbáló, vadmentő tevékenységéről. A vadászat sok más természetvédő szerepéről még csak címszavakban sem tudunk ilyen rövid írás keretei közt megemlékezni. (A sérült,

Fácán-nyom

gyenge vagy genetikailag rosszképességű egyedek kilövése, vadföldek, vadlegelők létesítése, aszály idején víz biztosítása, és – sajnos nem utolsósorban – az emberi kártevők, (orvvadászok, hurkolók) elleni védekezés. Joggal kérdezhetné ezek után valaki, hol marad a vadászatnak a legnyilvánvalóbb, a nem vadászok körében legfontosabbnak, sőt néha egyetlennek tartott célja, a zsákmányszerzés? A kérdés teljesen jogos! Nem akarom sem én, sem senki a vadászok között, álszent módon letagadni ezt a fontos tényezőt. Vitathatatlan, hogy a zsákmányszerzés, ezzel kapcsolatban pl. a trófeagyűjtés, a vadászat egyik lényeges eleme, mondhatnám indító rugója. Erről azonban indirekt módon, az ökológiai egyensúly fenntartása, az állomány szabályozás és a nemkívánatos egyedek „selejtezése” kapcsán már volt szó. A vadászat az idők folyamán átalakult az ősember élelemszerző kényszeréből élményszerzés forrásává (sikerélmény). Tehát a zsákmányszerzés ma is igen fontos eleme a vadászatnak, csak jelentősen módosult motivációval és formában! Elfogadom, hogy a mai gazdasági körülmények között társadalmi (üzemi) szinten, pl. erdőgazdaságoknál vagy vadásztársaságoknál az anyagi haszonyszerzés („gazdaságosság”) elkerülhetetlen, de a vadászok motivációi közt messze nem ez áll az első helyen!

Ha már ezt a részt egy merész kijelentéssel kezdtem, hadd fejezzem be egy még merészebbel: „A vadászat a legjobb természetvédő.” Bár nem szerepel itt a címben, néhány szót kell még ejtenünk a vadászat társadalmi szerepéről is. Én azt szoktam mondani (ismét egy merész kijelentés!) „A vadászat a legdemokratikusabb sport!”, vagy legalábbis annak kellene lennie (míg a múltban a politikai hatalmaságok, ma a pénzimádat bele nem szólt). Egy vadásztársaságban mindenki mindenkit ismer, barátjának tekinti, mindenkinek egyenlőek a jogai foglalkozástól, társadalmi rangtól, kortól, világnézettől függetlenül. A kezdő vadászokat szakmai tapasztalatokkal, tanácsokkal, az időseket fizikailag segítik a vadászatokon. Jó eszköz a vadászat a fizikai tűrőképesség, a kitarás és akaratérő fejlesztéséhez éppúgy, mint a önfegyelem és a közösségi érzés gyakorlásához, nem utolsósorban pedig a természet jobb megismeréséhez, és annak szeretetéhez és védelméhez vezet. Ez utóbbit főleg a városi aszfalton nevelkedett ifjúság számára tartom fontosnak.

Dr. Mess Béla
egyetemi tanár

Fotó: Barthó Loránd

Bronzba öntött emlékezet: Szentágothai professzor érmeken

Szentágothai János (*Budapest, 1912. október 31. – †Budapest, 1994. szeptember 8.) anatómus, egyetemi tanár, a Magyar Tudományos Akadémia elnöke. 1930-ban érettségizett, majd a budapesti Pázmány Péter Tudományegyetem Orvosi Karán folytatta tanulmányait, ahol 1936-ban avatták orvosdoktorrá. Már egyetemista korában az anatómia tanszék munkatársa volt, melyet akkor a híres Lenhossék Mihály professzor vezetett. 1946-ban magántanárként nevezték ki a Pécsi Tudományegyetem Anatómiai Intézetének igazgatójává, majd 1947-ben lett egyetemi tanár. 1963-ban tért vissza Budapestre, ahol az Orvostudományi Egyetem I. sz. Anatómiai Intézetét vezette 1977-ig. Iskolát teremtett, volt idő, amikor az ország összes anatómiai tanszékét az ő tanítványai igazgatták. 1948-ban választották a Magyar Tudományos Akadémia (MTA) levelező-, majd 1967-ben a rendes tagjává. 1977-től 1985-ig az MTA elnöke volt. Pályafutása során 18 külföldi akadémia választotta a tagjai közé!

Születésének centenáriumán tudományos munkásságát minden bizonnyal az arra hivatottak fogják részletesen méltatni, így itt csak annyit említünk, hogy vizsgálódásainak tárgyát a központi idegrendszer különböző területei képezték. Agykutatási eredményei alapozták meg világhírét. Nagy jelentőségű kutatási eredményein túl, még feltétlenül említésre méltó, hogy a Kiss Ferencsel együtt alkotott és először 1946-ban megjelent, három kötetes anatómiai atlaszukat a Pécs Lexikon [1] szerint 32 nyelvre fordították le, és 82 kiadást ért meg! (Más adatok szerint „csak” 15 nyelven, de összesen 85 kiadásban látott napvilágot az atlasz.) Szakmai sikereit nem csak a tudományos életben, hanem hivatalosan is elismerték. Egyebek mellett 1950-ben Kossuth-díjjal, 1970-ben az Állami Díj I. fokozatával, 1985-ben Akadémiai Aranyéremmel tüntették ki, míg 1992-ben a Magyar Köztársasági Érdemrend középkeresztjét vehette át. A Pécsi Orvostudományi Egyetem 1980-ban avatta díszdoktorává.

Szentágothai János nem csak anatómus, agykutató tudós volt, hanem polihisztor is. Jól rajzolt és festett, nagy irodalmi, képzőművészeti és zenei műveltséggel rendelkezett, de a botanikához is értett. Kitűnő előadó volt, a hallgatóság mindig zsúfolásig megtöltötte a tantermet egyetemi órái alkalmából.

Az utódok megbecsülését mutatja – egyebek mellett – az is, hogy 2002-ben a felújított pécsi városfal alagút melletti részét Szentágothai János sétánynak nevezték el. Az UNESCO (az ENSZ Nevelésügyi, Tudományos és Kulturális Szervezete) a tudós születésének 100. évfordulója alkalmából 2012-t Szentágothai emlékévként nyilvánította, Pécsen pedig az új, három hatalmas épületből álló tudományos kutatási központ az ő nevét viseli.

Mi most a róla készült érmek bemutatásával adózunk emlékének. Az első alkotást Rétfalvi Sándor pécsi szobrászművész

1. ábra

2. ábra

4. ábra

3. ábra

jegyzí, aki nem megrendelésre, hanem tiszteletből mintázta meg 1977-ben a tudóst. A 94 mm nagyságú, öntött bronzérem előlapján szembeéző portré, alul RS mesterjegy látható, míg a hátlapon a professzor szakterületét a gerincvelő és a nyúltvelő zárt részének harántmetszeti ábrázolásával jelezte a művész. (1., 2. ábra) A hátlapi éremkép „ihletője” az a fotográfia volt, melyet e sorok írója 1958-ban, pécsi orvostanhallgató korában egy anatómia előadáson készített, ahol Szentágothai professzor éppen a fentebb említett anatómiai képleteket rajzolja a táblára. (3. ábra)

A következő két érem története is érdekes. Nowotarski István pécsi autodidakta alkotó „önszorgalomból” sok neves embert örökített meg, így 1977-ben Szentágothai

Jánosról is készített egy 135 mm nagyságú, egyoldalas öntött bronz medált, melyen a profil arcmás balra néz, köriratában pedig nem csak az ábrázolt nevé és rangját olvashatjuk, hanem egyetemi tanári kinevezésének évszámát, intézetigazgatói tiszttségének befejező évét és a kettő között eltelt évek tartamát: 1947 – 30 – 1977. (4. ábra) Az érmet megmutatták a professzornak, aki némi változtatások iránt fejezte ki óhaját. Így született meg a következő változat: a nagyság 120 mm-re redukálódott, az előlapon látható, ugyancsak balra néző profil portrén egészen csekély változás észlelhető, a köriratban pedig csak a név szerepel. (5. ábra) A karriert jelző helységnevek és évszámok a hátlapra kerültek: PÉCS / 1946-1963 / BUDAPEST / 1963-. Ezt az érmet a professzor – a Dunántúli Napló 1977. december 31-i számában is megjelent – levélben köszönte meg. Ezeket írta: „Kedves Mester! Nagyon köszönöm, hogy vette magának a fáradságot, megmintázni nem könnyen megfogható, mert túl változó és túlzó gri-

5. ábra

6. ábra

7. ábra

8. ábra

9. ábra

10. ábra

maszokkal telített képmásomat. Úgy érzem, most sikerült. Híve, Szentágothai János.”

A negyedik érem kettős jubileumra született: 1982-ben születésének 70. és egyetemi tanári működésének 35. évfordulójára tanítványai emlékéremet készítettek Csíkszentmihályi Róberttel. A szobrászművész a portrét három változatban mintázta meg. Az elfogadott változat 78 mm nagyságú öntött bronzérem latin nyelvű köriratán az ünnepelt nevét és római számokkal a jubileum évét olvashatjuk, a portré balra néz. (6. ábra) A hátlapi latin szöveg tíz vízszintes sorban található: PRAESES / ACADEMIAE / SCIENTIARUM / HUNGARICAE / PROFESSOR / ANATOMIAE / AB ANNO / MCMXLVII / ANNO AETATIS / SEPTUAGESIMO, a CSR mesterjegy baloldalt lent, mélyített oválisban látható. (A szöveg magyarul: A Magyar Tudományos Akadémia elnöke, 1947 óta az anatómia professzora 70 éves) A fentebb már említett portré változatokat is bronzba öntötték. A Csoma katalógus [2] szerint az egyik (598. sz.) a Semmelweis Múzeum éremtárában (7. ábra), míg a másik (599. sz.) a művész tulajdonában van (8. ábra). Különlegessége az éremnek, hogy az ünnepelt 183 g súlyú, öntött ezüst példányt kapott, melyet a korabeli meghívó szerint 1982. augusztus 29-én a Pécsi Orvostudományi Egyetem aulájában rendezett tudományos ülés keretében adtak át. Talán nem érdektelen az az adat sem, hogy előzetes jelentkezés alapján a bronz öntvény megvásárolható volt 350 Ft-os áron. (Harminc év multával ez az összeg akár hihetetlennek, vagy viccesnek is mondható.)

A bemutatandó ötödik érem történetéről röviden annyit, hogy a Magyar Természettudományi Társulat (MTT) 1992-ben korábbi elnökei tiszteletére Bugát Pál – Szentágothai János Emlékéremet alapított, mellyel azokat jutalmazza, akik jeleskednek a tu-

dományos ismeretterjesztés területén. Évente 2-3 érmet adnak át, melyhez díszes oklevél is tartozik. A 87 mm átmérőjű, kétoldalas öntött bronz medál előlapján a két névadó orvos neve köriratban, balra néző profil arcuk „időrendi” elrendezésben (háttul Bugát, előtte Szentágothai), bal oldalt, lent a nyak előtt pedig az alkotó, Szöllőssy Enikő mesterjegye látható. (9. ábra) A hátlap alsó felén az • ÚJJÁALKULÁS 1990 • körirat tudatja, hogy 37 évi kényszerszünet után a MTT ismét működik. Fölötte egy érem látható, amely a MTT emblémáját jelenti meg. Körirata: MAGYAR TERMÉSZETTUDOMÁNYI TÁRSULAT 1841. Alul kör alakú magyar címer, fölötte múmia szerű nőalak, aki a jobb kezében napkorongot, baljában holdsarlót tart, mögötte pedig keresztben balra néző szfinx látható. Ezek az ó-egyiptomi ihletésű motívumok a megismerést, a tudást és a tudományokat szimbolizálják. (10. ábra) A MTT-ről és erről az éremről bővebben a Pécsi Dénárban olvashatunk [3].

Irodalom:

1. Pécs Lexikon II. köt. 256 old. Pécs Lexikon Kulturális Nonprofit Kft. Pécs, 2010.
2. Csoma Mária: Medicina in nummis 1974-1994 Magyar orvosi érmek katalógusa. Magyar Orvostörténeti Múzeum, Könyvtár és Levéltár. Budapest, 2000.
3. Süle Tamás: Újabb pécsi orvosi érmek IX. Szöllőssy Enikő: Bugát Pál – Szentágothai János Emlékérem. Pécsi Dénár 2010, X/3, 104. szám. (www.pecsidenar.hu)

Köszönetnyilvánítás: A 7. és 8. ábrán látható érmek fotóinak átengedését a budapesti Semmelweis Orvostörténeti Múzeum munkatársának, Nagy Anitának köszöni a szerző!

Süle Tamás

Arc- és pályaképek a pécsi orvoslás múltjából

Néhány éve felkérésre részt vettem a Pécs Lexikon szerzői munkájában, többek közt orvosok szócikének megírásában. Az ezekhez szükséges kutatómunka közben elgondolkoztattott az a tény, hogy a lexikon jellegű száraz adatfel-sorolás mennyire nem tudja láttatni a sok kitűnő embert s az életútjukat alakító körülményeket.

Elhatároztam, megkísérlek portrét felvázolni néhány általam személyesen vagy legalább közvetve, hallomásból ismert jeles személyről, akik életükkel, munkájukkal sokak szeretetét és megbecsülését kiérdemelték. Mint 42 éven át tevékeny gyógyító, a saját világomból, a betegekkel közvetlenül foglalkozó pécsi orvosok köréből merítettem. Azoknak kívántam emléket állítani, akiknek annyian mondták hálálkodva: Isten áldja, doktor úr!

Sokan voltak ilyenek, jó néhány kötetre való a számuk. Választani közülük csak személyes érzésekkel tudtam, kényszerítő tényezőt olykor csak az jelentett, hogy kikről sikerült elegendő forrásanyagot összegyűjtenem egy nagyjából kerek egészet képező minél tárgyilagosabb arc- és pályaképhez. Most egyetlen könyvet megtöltő húsz fejezet állt össze. Biztos lesznek – remélem –, akik idővel talán sorozattá bővítik az itt közrebocsajtott életrajzgyűjteményt.

Alap gondolatom az volt, hogy ne csak az orvosi egyetem kiemelkedő, nemzetközi hírvű professzorai kapjanak helyet ebben a munkában. Azokról is írni akartam, akik nem álltak reflektorfényben, akik leginkább csak csendben vívták a hétköznapi harcokat az emberéletekért. Az ő szürkébb, egyszerűbb sorsuknak is kijár a tisztelgő emlékezés, amiért hivatásuk szerint szolgálták az arra rászorultakat.

Húsz fejezetben, húsz személy arca, életpályája rajzolódik ki előttünk. Gyógyítottak, tanítottak, kutattak, felfedezéseket tettek. Emellett mindannyiuknál a szorgalom, az elszántság, az akaraterő és az egyéniség számos egyéb vonása hívja fel magára a figyelmet. Külön ezeket akartam megragadni és a sorokba beleszólni. Mert az orvosnak a személyisége határozza meg minden lépését. Attól lesz, jó esetben – ahogy mondják – maga is gyógyszer. Fontos persze a széleskörű szaktudás, de a személyiség adja a többletet, amiből kibomlik az embertársaknak, a társadalomnak, sőt áttételesen az egész teremtett világnak szóló teljesítmény. A személyiség nőhet igazán mintává, példaképpé. Példaképekre pedig az egy-

re inkább műszerközpontú orvoslás és a globálisan elanyagiasodó emberi gondolkodás korában a gyógyításhoz nélkülözhetetlen – már-már kiveszőben lévő – klasszikus orvosi szemlélet kialakításához a ma nemzedékének nagyon is szüksége van.

Egy-egy hivatását híven teljesítő orvos élete, kimondott vagy csak mások által ellesett hitvallása mindig hat. Akkor is, ha olykor hibázik. Gyarlók vagyunk. Mindenki követhet el botlásokat, eltévedhet divatok, eszmék, politikai áramlatok között, de ami jót és hasznosat tett másoknak – s ahogyan –, az elismerést érdemel, azt minden esetben becsülni, őrizni kell, hogy az utódoknak hosszú távon iránytűnek fennmaradjon.

Fontos és szép dolog a múltidézés. Munkámban igyekeztem összegyűjteni a fellelhető adatokat és az itt-ott már korábban papírra vetett visszaemlékezéseket, méltatásokat. Ezeket egészítettem ki újabb, fiókok mélyéről frissen előkerült iratok, feljegyzések, levelek tényanyagával. Az arcokat pedig az egyes személyek rokonainak, leszármazottainak vagy egykori munkatársainak, ismerőseinek – nyilván egyedi látásmódot is tükröző – elbeszéléseiből próbáltam kerekre rajzolni. Az így összeállt kép persze csak az adott korszakba beleágyazva lehet teljes. Jó mindezt együtt az utókor számára megmenteni. Minthogy mindenki portréja önálló fejezet, az életpályák történelmi közegének felvillantott részleteiben néhol elkerülhetetlen átfedések vannak. Ezekből azonban összességében egy kis korrajz is összeállt, ami segít az eligazodásban. Szándékom az volt, hogy a holt betűk megőrizzék a szellemi értékeknek a gyarlóságok fölé emelkedését majd kisugárzását.

A megjelenés előtt álló könyv nem csak orvosoknak szól, hanem mindenkinek, aki az igaz értéket keresi: a szív és a munka diadalát!

A betegekért élni, őket szeretettel szolgálni, értük dolgozni a legszebb, legnemesebb emberi hivatás. Szemészt, gyermekorvost, szülész, belgyógyászt, tisztiorvost, sebészt, sportorvost, családorvost, nemzetközi rangú tudós orvost és otthon rendelő, vagy kis táskájával házról házra továbbsiető, bandukoló doktort zár magába ez a portrékötet. Mi a közös bennük? Az emberség, a szeretet, a hit, a szolgálat, a szenvedély. E tulajdonságok csíráit otthonról – akár csiszolt el-

SCHMIDT PÁL

Szeretet

Szolgálat

Szenvedély

ARCKÉPEK A PÉCSI ORVOSLÁS MÚLTJÁBÓL

Ángyán János • Bakay Lajos • Berde Károly • Boros Béla
Erreth Lajos • Hal József • Heim Pál • Imre József
Kerpel-Fronius Ödön • Konkoly-Thege Aladár
Környey István • Lajos László • Melцер Miklós
Mihályi István • Neuber Ernő • Reuter Camillo
Schmidt Lajos • Scipiadés Elemér
Szilárd Zoltán • Zsolt Zsigmond

méjú, akár egyszerűbb szülők gyermekeiként, fényesebb vagy szerényebb családi fészkek melegében – örökölt s útravalóul kapták. Azután nem a hímév utáni vágy hajtották őket, hanem csak hasznosak akartak lenni, s minél nagyobb tudással gyógyítani, értéket teremteni. Ennek nyomán lett érték valamely tudományos felismerés, és ugyan-csak érték minden jó tanács vagy orvosi kezelés eredményeképpen egészségben megmaradt vagy bajából meggyógyult ember. Ezek a gyógyítók jótetteiktől lettek ismertek, azok hozták számukra elismerést, elsőként betegeiktől, s utána – bár nem mindig – a hivatalosságoktól. A műveltség, a tudás továbbadása, az alázat, a munkaszeretet, a szülőhazához való feltétlen ragaszkodás és a felnevelő, éltető föld nyelvének megbecsülése határozta meg életüket.

És nem hallgathattam el, hogy úgyszólván mindegyiküknél háborúk, katonai szolgálatok a tűzvonalban vagy a háterszágban, diktatúrák embertelenségei, a politika kegyetlen játéka adták a történelmi háttér ahhoz az életpályájukhoz, amely az ember-szeretetre épült. Koruk akadályai közt ügyeskedve, olykor kötél-táncosként egyensúlyozva, de megmaradtak embernek, küzdöttek, alkottak és gyógyítottak. Köszönet érte!

Schmidt Pál dr.

INTÉZETI, KLINIKAI HÍREK, INFORMÁCIÓK

Az Anatómiai Intézetből

■ A PTE-MTA PACAP „Lendület” munkacsoport az „Anyatej világnapja” és „Szoptatás világhete” alkalmából rendezvényt szervezett „Természetesen az anyatejjel” címmel. Ez év szeptemberében már harmadik alkalommal gyűltek össze a PACAP laktációban betöltött szerepét kutató szakemberek, védőnők és azok a kismamák, akik segítenek a kutatásban vizsgált tejminták gyűjtésében. A rendezvényen Csizi Péter alpolgármester köszöntötte a résztvevőket, majd dr. Tamás Andrea és dr. Csanáky Katalin mutatták be a legfrissebb kutatási eredményeket.

Az I. sz. Belgyógyászati Klinikáról

■ A „Hetényi Géza” Endokrinológiai és Anyagcsere Osztály részéről a szeptember 21–22-én Keszthelyen megrendezett Pannon Endokrin Club Hétvége továbbképző tanfolyamon Rucz Károly főorvos „Mérsékelt csökken/emelkedett PTH értékek – majdnem hypo/hyperparathyreosis”, Mezősi Emese „Placentáris hormonok rendelkezési, a magzatra és az anya szervezetére kifejtett hatások, intrauterin androgén excessus”, Bajnok László pedig „Hormonális változások elhízottakon” címmel tartott előadást.

A II. sz. Belgyógyászati Klinika és Nephrológiai Centrumból

■ Júniusban dr. Mohás Márton sikeresen megvédte „Kockázati és aktivitási tényezők diabétesz mellituszban és proteinuriában” című PhD-tézisét.

Egyetemünk vendége volt prof. Maik Gollasch, a berlini Experimental and Clinical Research Center (ECRC) and Max-Delbrück Center for Molecular Medicine-ből, akivel klinikánk hosszú ideje szakmai kapcsolatot ápol. Gollasch professzor a szakosztály szeptember 10-i ülésén „Vasodilator signals from perivascular adipose tissue” címmel tartott előadást.

■ 2012. szeptember 21-én dr. Nagy Gábor sikeresen megvédte „Az endogén ouabain szintje összefügg a hipertóniás betegek kardiovaszkuláris állapotával” című PhD-értekezését.

A Családorvostani Intézet és

Hospice-Palliatív Tanszékről

■ 2012. szeptember 11-13-ig a PTE ÁOK, majd a Pécs-Baranyai Hospice Alapítvány vendégeként, az USA-ból hazánkba látogatott Mary Callaway, az Open Society Foundations Közép-Kelet Európai palliatív ellátás fejlesztésének programigazgatója. A 2012. szeptember 12-én megtartott szakmai értekezleten dr. Miseta Attila, a PTE ÁOK dékánja, dr. Decsi Tamás, a PTE KK főigazgatója, dr. Endrei Dóra, a PTE KK általános főigazgató-helyettese, Zemplényi Antal, a PTE KK gazdasági igazgatója, dr. Nagy Lajos, a PTE Családorvostani Intézet intézetvezetője, dr. Mangel László, az Onkoterápiás Intézet intézetigazgatója, dr. Csikós Ágnes, a Családorvostani Intézet Hospice-Palliatív Tanszék mb. tanszékvezetője, dr. Dózsa Csaba egészségügyi közgazdász, a META elnöke vettek részt. A megbeszélésen a palliatív orvoslás klinikai és oktatási programjainak fejlesztési lehetőségeit vitatták meg a szakemberek.

Az Élettani Intézetből

■ Az Élettani Intézet kutatói nagy számban vettek részt a Barcelonában július 14-18-ig megrendezett VIII. FENS Forum of Neuroscience konferencián. Munkatársaink a következő poszterekkel képviselték intézetünket: R. Gálósi, Cs. Szalay, M. Aradi, et al.: Application of manganese-enhanced magnetic resonance imaging for mapping of brain structures involved in thirst motivated operant responses in rats; A. Kovács, N. Bencze, K. László, et al.: Intraamygdaloid RFRP-1 microinjections results in food intake decrease in rats; K. László, A. Madarassy-Szűcs, P. Kupó, et al.: The role of neurotensin and dopamine interaction in spatial learning mechanisms; B. Nagy, G. Takács, I. Szabó, et al.: Taste reactivity deficit after streptozotocin microinjection into the mediodorsal prefrontal cortex; T. Ollmann, Á. Szabó, E. Berente, et al.: Neurotensin injected into the ventral pallidum results in conditioned place preference; Z. Petykó, A. Tóth, R. Gálósi, et al.: Reward predicting neurons in the rat medial prefrontal cortex; L. Péczely, Á. Szabó, Á. Gubik, et al.: D2 dopamine receptors of the basal forebrain are involved in passive avoidance learning mechanisms; I. Szabó, B. Nagy, G. Takács, et al.: Endogenous and exogenous chemi-

cal sensitivity of glucose-monitoring and glutamate sensitive neurons in the nucleus accumbens; A. Tóth, Z. Petykó, V. Kállai, et al.: Local field potential analysis of auditory sensory gating in medial prefrontal cortex in freely moving rats.

A Farmakognózi Tanszékről

■ Dr. Molnár Péter társszerzőként szerepelt a „34th Department of Energy (DOE) Solar Photochemistry Research Conference” nevű rendezvényen (Annapolis, Maryland, USA, 3-6 June, 2012) bemutatott „The possible role of radicals of the carotenoid astaxanthin and its esters in photoprotection” című poszterben. Szerzők: L. D. Kispert, A. L. Focsan, Á. Magyar, N. E. Polyakov, P. Molnár.

■ Dr. Farkas Ágnes adjunktus 2012. szeptember 19-én a Pécs TV stúdiójában „Az egészség kapujában” c. magazinműsor vendégeként interjút adott „Mérgező dísznövényeink” témában.

■ Tanszékünk munkatársainak szervezésében rendeztük meg a XIV. Magyar Növényanatómiai Szimpóziumot 2012. szeptember 28-án és 29-én. A rendezvény helyszíne a PTE ÁOK Dékáni Tanácssterme volt, ahol a résztvevők 13 előadás (ebből 3 előadás fiatal kutatók versenyelőadása volt) keretében és 14 poszter bemutatásával számoltak be növényanatómiai kutatásaik eredményeiről. Tanszékünk munkatársa, dr. Farkas Ágnes részvételével a következő előadás hangzott el: „Lombhullató és örökzöld *Viburnum* fajok levélanatómiai vizsgálata”; szerzők: H. Baracsi Éva, Maráczki Kata, Kutasy Barbara, Farkas Ágnes. Tanszékünk munkatársainak részvételével a következő poszterek kerültek bemutatásra: Bagosi Éva Brigitta, Papp Nóra, Németh Tibor: A *Coffea folium* hisztológiai vizsgálata; Békésiné Kallenberger Heléna, Bencsik Tímea, Farkas Ágnes, Balogh Lajos, Papp Nóra: A *Fallopia sachalinensis* és *F. x bohémica* fajok összehasonlító szövettani vizsgálata; Filep Rita, Farkas Ágnes, Pál Róbert, Czako-Vér Klára: A vadcsicsóka (*Helianthus tuberosus* s. l.) mikorrhiza kapcsolatának vizsgálata dél-dunántúli vízfolyások mentén; Medzihradsky Zsófia, Gyergyák Kinga, Farkas Ágnes: Magyar eredetű levendulamézek pollenanalízise; Dani Magdolna, Farkas Ágnes, Cseke Klára, Gacs Alexandra, Kovács J. Attila: Réti csenkesz fajcsoport populációinak

anatómiai és genetikai diverzitása; *Nagy Tiborné Déri Helga, Farkas Ágnes*: Naspolyafajták nektárium-szerkezetének és nektártermelésének összefüggései; *Farkas Ágnes, Filep Rita, Bencsik Tímea, Scheidné Nagy Tóth Erika*: Összehasonlító szövettani vizsgálatok *Cotoneaster* taxonok nektáriumstruktúrájára vonatkozóan; *Schmidt Kilián, Farkas Ágnes*: *Rubus* taxonok nektáriumstruktúrája.

■ A szeptember 28-ai tudományos programot szeptember 29-én mecseki gyógynevelésnyitóra követte. A szimpóziumról lapszámbunkban részletes tudósítás is olvasható.

A Fül-, Orr-, Gégészeti és Fej-Nyaksebészeti Klinikáról

■ *Dr. Burián András* 2012. szeptember 18-29-ig 2 hetes szakmai tanulmányúton vett részt a hollandiai Gröningenben, ahol a korszerű fej-nyaksebészeti műtéti technikát és a szövethiányok megoldására alkalmazott rekonstrukciós technikákat tanulmányozta.

■ *Dr. Révész Péter* kétéhetes szakmai tanulmányúton vett részt a németországi Freiburgban, *prof. Laszig* meghívására. A freiburgi klinika az egyik legjelentősebb európai cochlear- és implantációs centrum, ahol *Révész Péter* az intézet fülsebészeti tevékenységét tanulmányozta.

■ *Dr. Harmat Kinga* részt vett 2012. augusztus 31-szeptember 1. között az olaszországi Carpiban megrendezett, CoverMed Academy szédüléssel és agyi öregedéssel foglalkozó továbbképző kurzusán.

■ *Dr. Bakó Péter* 2012. szeptember 1-től 2 éves PhD-ösztöndíjas időszakát kezdte meg a németországi Tübingenben *prof. Hans-Peter Zenner* irányítása mellett. A PhD-ösztöndíj témaköre a korszerű implantációs technológiákat foglalja magába.

A Gyermekgyógyászati Klinikáról

■ 11th Danube Symposium Paediatric Surgery and 2nd Congress of Serbian Association of Paediatric Surgery rendezvényen *dr. Pintér András* emeritus professzor meghívott előadóként vett részt (2012. szeptember 12-16., Novi Sad – Szerbia).

■ A Magyar Kézsebész Társaság 19. Kongresszusa és Fialat Kézsebészek Fórumán előadást tartott: *Józsa Gergő, Farkas András, Várhidy László*: „Flexorín-sérülések ellátása gyermekkorban” címmel. Az előadás a Fialat Orvosok Fórumán II. helyezést ért el. Résztvevők: *dr. Pintér András, dr. Józsa Gergő*, 2012. szeptem-

ber 13-14., Hajdúszoboszló.

■ A Magyar Gyermekorvosok Társasága Dél-Dunántúli Területi Szervezetének Kongresszusán a klinika munkatársai az alábbi előadásokkal vettek részt: *Molnár D.*: „Pleuropneumonia, pleualis folyadékgyülemek modern ellátása”; *Péterfia Cs, Lohmer Sz, Decsi T.*: „A bizonyítékokon alapuló orvoslás módszereinek alkalmazása a többszörösen telítetlen zsírsavak asztmában betöltött szerepének vizsgálatára”; *Kajtár P.*: „A gyermekonkológiai ellátás megszervezésének tanulságai Dél-Dunántúlon”; *Józsa G, Oberritter Z, Ottóffy G, Farkas A.*: „Egy ritka tumor megjelenése gyermekkorban”; *Péterfia Cs, Rózsai B, Török K, Adonyi M, Stankovics J.*: „Légzési elégtelenség: vascularis, anatómiai vagy genetikai ok?”; *Faludi J, Rózsai B, Weber B, Stankovics J.*: „Retteggett kórokozó, szokatlan lokalizációban”; *Adamovich K.*: „Neonatalis lélegeztetés. CPAP-tól CPAP-ig”; *Laki István*: „Inhalációs mukolízis: pulmonológiai, immunológiai és infektológiai szempontok”; *Hollódy K.*: „Korai fejlődési zavarok”; *Lauffer Zs., Masszi Gy., Szász M., Adamovich K.*: „Újszülöttek szállítása a PTE Gyermekgyógyászati klinikájára”; *Fogarasi A, Nyul Z.*: „Álarc mögé bújó gyógyszerallergia, avagy Tegretol indukálta hyperszenzitív reakció”; *Laki I.*: „Morfológiai vizsgálatok a gyermektüdőgyógyászatban.”; *Decsi T.*: „Csecsemőtáplálás napjainkban Magyarországon” címmel. Ülésléni feladatot látott el: *dr. Molnár Dénes, dr. Laki István, dr. Kajtár Pál, dr. Hollódy Katalin, dr. Adamovich Károly, dr. Decsi Tamás* (2012. szeptember 21-22., Tengelic).

■ Az MPT XI. Kongresszusán klinikánk az alábbi előadással képviseltette magát: *Szász, M. Benke, M. Hudák, I.*: „Vena galeni aneurysma újszülöttkorban” (2012. szeptember 21-22., Szombathely).

■ A Magyar Gyermeknephrológiai Egyesület 2012. évi kongresszusán a klinika munkatársai az alábbi előadásokkal vettek részt: *Szilágyi Á, Kiss N, Varga L, Bereczki Cs, Tálosi Gy, Rácz K, Túri S, Györke Zs, Simon E, Horváth E, Kelen K, Reusz Gy, Szabó A.J, Tulassay T, Prohászka Z.*: „Az invazív *Streptococcus* fertőzéshez kapcsolódó haemolyticus uraemiás szindróma patogenezisének áttekintése 5 beteg kapcsán”; *Szilágyi Á, Kiss N, Varga L, Bereczki Cs, Tálosi Gy, Rácz K, Túri S, Györke Zs, Simon E, Horváth E, Kelen K, Reusz Gy, Szabó A.J, Tulassay T, Prohászka Z.*: „A komplementrendszer klasszikus és alternatív reakcióútjainak diszregulációja az invazív *Streptococcus*

fertőzéshez kapcsolódó haemolyticus uraemiás szindróma patogenezisében”; *Bokor Sz, Nyikuly K, Mohai G, Farkas A, Tornóczky T, Andits M, Györke Zs.*: „Akut anuria és veseelégtelenség ritka oka gyermekkorban” (2012. szeptember 21-22., Szeged).

Infektológiai, Katasztrófaorvostani és Oxiológiai Intézet

■ 2012. szeptember 10-én és 11-én tanszékünk munkatársai részt vettek az *IPA Cross-border Co-operation Programme* (magyar-horvát regionális határokon átnyúló együttműködési program) keretein belül megrendezésre került Health Management Workshop-on, a horvátországi Eszéken. A workshop alkalmával a projekt során tervezett 6-modulos posztgraduális ‘**Health management**’ képzés modulfejlesztő munkatársai (*dr. Szilárd István, dr. Tibold Antal, dr. Kia Golesorkhi és dr. Baráth Árpád*) bemutatták a képzés tananyagát, amelyet a két intézmény Akkreditációs Bizottsága egyhangúan elfogadott. Az Akkreditációs Bizottságban karunkat *dr. Németh Péter, dr. Ternák Gábor* és *dr. Bogár Lajos* professzorok képviselték.

■ 2012. szeptember 14-én tanszékünk munkatársai – *prof. Szilárd István, dr. Fekete Szabolcs, dr. Katz Zoltán és Freund Zsófia* – az Open Society Institute-Budapest (OSI) fővárosi irodájában tartottak beszámolót az Open Society Foundations – Roma Health Project keretében megvalósuló programról, amely egy internet-alapú szakértői platform kialakítására irányult. A találkozón bemutatásra került az intézetünk munkatársai által létrehozott és RomaHealthNetwork névre keresztelt online hálózat. A www.romahealthnet.org címen elérhető honlap számos funkció ötvöztetésével igyekszik új távlatokat nyitni a témában érdekelt kutatók, oktatók, egészség-politikai döntéshozók és minden, e területen tevékenykedő szakember előtt. A weblap igyekszik az adatbázisok és a közösségi oldalak főbb funkcióit egyesíteni, valamint lehetőséget biztosítani a témához kapcsolódó események nyomon követésére, továbbá moderált fórumokon történő kapcsolatteremtésre.

A találkozón megegyezés született a két intézmény további együttműködéséről, amelyet mindkét fél fontosnak és hasznosnak tart a román egészségügyi és szociális állapotának fejlesztése, javítása terén. Ugyanakkor kollégáink megegyeztek az alapítvány munkatársaival a kialakított

RomaHealthNetwork közös továbbfejlesztéséről is.

A Kórleletani és Gerontológiai Intézetből

■ *Dr. Garami András*, a Kórleletani és Gerontológiai Intézet adjunktusa elnyerte az Amerikai Élettani Társaság külföldi élettani kutatók számára alapított Perkins Emlékdíját. (Perkins Memorial Award). *Dr. Garami András* több éves, igen eredményes külföldi tanulmányutakat követően ez év nyarán is vendégkutatóként dolgozott *Andrej A. Romanovsky* Szisztémás Gyulladás Kutató Laboratóriumában a St. Joseph's Hospital and Medical Center-ben (Phoenix, Arizona). A díj az USA-ban legalább három hónapig dolgozó vendégkutatók családjának kiegészítő támogatását szolgálja. *The Physiologist* 55(4): 151.

A Magatartástudományi Intézetből

■ *Dr. Tiringer István* és *Faubl Nóra* augusztus végén részt vettek a 12th International Congress of Behavioral Medicine konferencián, Budapesten, ahol a Magatartástudományi Intézet képviselőiben három posztert mutattak be: *I. Tiringer, A. Simon, G. Veress, J. Kállai*: Modeling predictors of health related quality of life after acute coronary events – a follow-up investigation of patients treated in residential cardiac rehabilitation; *Zs. Kerekes, I. Tiringer, E. Kiss, M. Tiszberger, P. Bors, M. Tóth, E. Mezősi*: Psychological immunocompetence as coping, personality factors and depression in psoriasis, IBD and thyroidism; *Faubl N., Zuhorn, F., Füzesi, Zs.*: Immersion in foreign culture – Intercultural communication at the University Medical School of Pécs, Hungary.

A Mozgásszervi Sebészeti Intézet Ortopédiai Tanszékről

■ Az Ortopédiai Klinikán dolgozó gerinc team is új ismeretanyagokkal gazdagodhatott, a *2nd Bologna-Budapest Spine Meeting on Tumors & Osteoporosis Kongresszuson*, amely szeptember 6-8. között került megrendezésre fővárosunkban. Klinikánkról *dr. Tunyogi-Csapó Miklós* és *dr. Bogyó Csaba* vett részt a tudományos alkalmon. A nívós rendezvényen neves külföldi és hazai előadók egyaránt beszámoltak a legfrissebb eredményekről, a primer és metastasis sebészet, a tumorkezelés és az osteoporosis területéről.

Az Orvosi Mikrobiológiai és Immunitástani Intézetből

■ Intézetünk munkatársai 2012. szeptember 5-8-ig Bécsben poszter-előadásokkal vettek részt a „54th Symposium of the Society for Histochemistry, Imagine Development Tracking Cell in Order and Disorder” elnevezésű rendezvényen: *J. Kovács, Á. Dorn, Gy. Schneider, L. Emődy, J. Molnár and J. Makovitzky*: Analysis of the cell surface of *Campylobacter* spp. and *Helicobacter pylori* by charge transfer reactions; *Á. Dorn, J. Kovács, Gy. Schneider, L. Emődy, J. Molnár and J. Makovitzky*: Topo-optical investigation of the cell wall structures of *Helicobacter pylori* and *Campylobacter jejuni*.

A Pszichiátriai és Pszichoterápiás Klinikáról

■ 2012. október 4. és 6. között rendezték meg a Magyar Pszichofarmakológiai Társaság 15. Konferenciáját Tihanyban, ahol *Halmi Tamás* PhD-hallgató tartott felkért előadást, *dr. Tényi Tamás* üléslétnöki feladatokat látott el.

A Radiológiai Klinikáról

■ A Radiológiai Klinika 2012. szeptember 3-6. között radiológus szakorvosok számára kötelező szintentartó tanfolyamot rendezett meg. Az előadások egy részét a klinika orvosai tartották meg: *dr. Battyáni István* (Diffúz májbetegségek képalkotó diagnosztikája); *Újdonságok az intervenció onkoradiológiában*; *A mellkasi fájdalom differenciáldiagnosztikája*; *dr. Dérczy Katalin* (Hasi sérülések radiológiai vizsgálata); *dr. Harmat Zoltán* (Myoma embolisatio); *dr. Járny Ákos* (Amit az UH kontrasztanyagokról tudni kell; UH kontrasztanyag vizsgálatok szerepe a differenciál diagnosztikában); *dr. Kiss Andrea* (Hagyományos röntgenvizsgálatok a sürgősségi diagnosztikában); *dr. Mohay Gabriella* (Gyermekekradiológiai képalkotó diagnosztika update); *dr. Rostás Tamás* (Vascularis intervenció radiológia újdonságai); *dr. Szalai Gábor* (Emlő diagnosztika); *dr. Várady Edit* (A szív multislice CT vizsgálata); *dr. Weninger Csaba* (Vékonybélbetegségek képalkotó vizsgálata). További, karunkhoz és a klinikai központhoz kötődő előadók: *dr. Kálmán Endre* (Patológiai Intézet; A radiológia és kórszövettan/citológia együttműködése); *prof. Zambó Katalin* (NMI, Hibrid módszerek a nukleáris medicinában PET/CT,

SPECT/CT); *dr. Kövér Ferenc* (Idegsebészeti Klinika, Pécsi Diagnosztikai Központ; Agyi érbetegségek radiológiai vizsgálata); *dr. Bogner Péter* (Pécsi Diagnosztikai Központ; Koponyaűri daganatok); *dr. Barsi Péter* (Idegsebészeti Klinika Neuroradiológiai Tanszék, Fehérállomány betegségek, gyulladás).

■ Harmadik alkalommal, első ízben Budapesten bonyolították le a 3. Középeurópai Noninvasív Cardiovascularis Konferenciát, melynek magyar szervezője *dr. Battyáni István* volt, aki üléslétnöki teendőt is ellátott, valamint tüdőembólia tárgyban előadást is tartott (CT for the diagnosis of pulmonary embolism: current approach). A konferenciát záró esetbemutatókat egyikét *dr. Várady Edit* ismertette (Unexpected reason of pulmonary hypertension in young adult). A klinikáról további kollégák vettek részt a rendezvényen: *dr. Boros Szilvia, dr. Demeter Nóra, prof. Horváth László, dr. Szikuts Sándor*.

A Sebészeti Oktató és Kutató Intézetből

■ *Dr. Róth Erzsébet* egyetemi tanár, *Gasz B., Kovács V., Lantos J., Jancsó G., Marczin N., Balatonyi B.* társszerzőkkel „The role of inhibition of glutathione S-transferase in the protective mechanisms of ischemic postconditioning” címmel meghívott előadást tartott a Conference and Advanced Research Workshop, Sudden Cardiac Death & Cardioprotection konferencián (Timisoara, Romania, 6-9 September, 2012.).

■ A Magyar Sebész Társaság 61. kongresszusán (Szeged, 2012. szeptember 13-15.) az alábbi előadások hangzottak el intézetünkben: *Jávor Sz., Kovács V., Borsiczky B., Róth E., Weber Gy.*: Pneumoperitoneum káros hatásainak csökkentése laparoscopos prekondicionálással; *Veres Gy. T., Jávor Sz., Weber Gy.*: Az alacsony nyomáson történő prekondicionálás csökkenti a pneumoperitoneum okozta szisztémás, káros oxidatív hatásokat; *Ferencz A., Weber Gy., Sándor J., Szabó Gy., Csukás D., Czóbel M., Reglődi D., Jancsó G., Németh J., Nedvig K.*: A vékonybél hideg konzerválása PACAP-38 tartalmú oldatban. Posztert mutattak be: *Balatonyi B., Kovács V., Gasz B., Lantos J., Jancsó G., Marczin N., Róth E.*: A GST gátlás hatása a szívizomsejtek életképességére és a MAPK jelátviteli utakra iszkémiás poszt-kondicionálás során; *Kovács V., Balatonyi B., Borsiczky B., Gasz B., Lantos J.,*

Jancsó G., Marczin N., Róth E.: A glutathion-S-transferase P1 gén polimorfizmusának lehetséges szerepe szívmiténen átesett betegeknel; Nagy T., Jancsó G., Kovács V., Hardi P., Sinay L., Arató E., Menyhei G., Róth E.: Alsó végtagi iszkémiát követő reperfüziós károsodások csökkentésének lehetősége kontrollált reperfüzióval.

A Szülészeti és Nőgyógyászati Klinikáról

■ 2012. szeptember 21-22-én Szombathelyen tartották a Magyar Perinatológiai Társaság XI. Kongresszusát, melyen a Szülészeti és Nőgyógyászati Klinika Neonatológia Tanszékéről négy előadás szerepelt: *Vida G., Lévai T., Gyarmati J., Ertl T.*: Calprotectin újszülöttkorban; *Gyarmati J., Szabadfi K., Gábori R., Kiss P., Regldi D., Kvárik T., Mammel B., Ertl T.*: Hyperglycaemia és inzulin indukálta retinális változások újszülött patkányban; *Sár-*

A Klinikai Központból

Az „Egészségügy öt dimenzióban” Önkormányzati Egészségügyi Napok XVI. Kongresszusát Budapesten rendezték 2012. augusztus 30-án. Az egész napos tanácskozás vezető elnökei *dr. Baráth Lajos*, az Egészségügyi Gazdasági Vezetők Egyesületének elnöke és *dr. Endrei Dóra*, a Pécsi Tudományegyetem Klinikai Központja általános főigazgató-helyettese voltak.

Dr. Boncz Imre a Kerekasztal-beszélgetés vendégeként, *prof. Kollár Lajos*, a Klinikai Központ főigazgatója pedig felkért előadóként vett részt a rendezvényen (előadásának címe: A mozgáster és jövőkép a hierarchia csúcán: Minőség, fenntarthatóság az egészségügyi ellátásban – elméletben és gyakorlatban. Várólistákról, szabad kapacitásokról, kényszer szülte döntésekről, a működés korlátairól, a „szükségesség törvényéről”). *prof. Decsi Tamás* az Egyetemet rektori biztostként képviselte.

kány I., Vida G., Funke S., Gyarmati J., Till Á., Gaál V., Márton S., Ertl T.: Transfer nélküli szemészeti műtét tapasztalatai; *Fekete Zs., Ertl T., Rauth E.*: Multirezisztens kórokozók a PTE Szülészeti Klinika NIC Osztályon.

■ A Magyar Gyermeorvosok Társasága

2012. szeptember 6-8. között tartotta évi országos kongresszusát. Ezen a Neonatológiai Tanszék az alábbi poszterrel vett részt: *Szűcs E., Turai R., Gyarmati J., Vida G., Ertl T.*: Transcutan bilirubinméréssel szerzett első tapasztalataink koraszülöttek körében.

Kiterjedt oktatókórházi rendszer javítja a gyakorlati orvosoktatást Pécsen

A kutatások összehangolása a cél a pécsi orvoskaron és Klinikai Központban

Nyolc egészségügyi intézménnyel kötött az elmúlt időszakban oktatókórházi megállapodást a pécsi orvoskar (PTE ÁOK), amely révén a kar vezetése szerint már pár éves időtávon belül jelentősen javulhat a gyakorlati képzés színvonala. Eközben a Klinikai Központ esetében az oktatás-gyógyítás mellett a kutatás magas szintű összehangolása a cél.

A pécsi orvoskar hagyományos dél-dunántúli vonzáskörzeten túl többek között veszprémi, győri és budapesti kórházakkal kötött oktatókórházi megállapodást a PTE ÁOK a közelmúltban, míg a kar német hallgatói ezentúl a németországi Bielefeldi Kórházban végezhetik el év közbeni és nyári szakmai gyakorlatukat. Az átfogó oktatókórházi hálózat mellett a pécsi klinikumon az oktatás és a gyógyítás-kutatás harmonizálására törekednek a következő időszakban.

Mint ahogy az köztudott, az orvosképzésben az erős elméleti alapok mellett legalább annyira fontos a gyakorlati tudnivalók elsajátítása, amely révén a képzésből kikerülő fiatal orvosok szó szerint életveszélyes helyzetekben is képesek megállni a helyüket, ehhez pedig valódi kórházban valódi betegeken kell elsajátítaniuk a gyógyító munkát. A régi oktatókórházi kapcsolatok újjáélesztésére és a hálózat bővítésére a Pécsen tanuló magyar és külföldi orvostanhallgatók számának dinamikus növekedése miatt is szükség volt, hiszen az elmúlt két évben mintegy százzal többen kezdtek meg orvostudományi tanulmányaikat Pécsen. A budapesti Szent Imre kórház bevonása az oktatókórházak körébe a PTE ÁOK fővárosi hallgatói számára nyújt lehetőséget a gyakorlat „otthoni” elvégzésére, hiszen a hagyományos dél-dunántúli vonzáskörzet mellett a legtöbben Budapestről járnak a pécsi orvoskarra.

Az aktualizált megállapodások fontos része, hogy a pécsi orvoskar konkrét feltételeket támaszt az oktatókórházakkal szemben, hiszen a lényeg azon van, hogy a hallgatók minél több szakmai tudást szerezzenek gyakorlataik során. Ennek érdekében az oktatókórházak gyakorlatvezetőinek megfelelő végzettséggel kell rendelkezniük, a kórház eszközparkjának megfelelő színvonalúnak kell lennie, és figyelemmel kell kísérni a hallgatók visszajelzéseit is.

A külföldi szereplővel is rendelkező oktatókórházi hálózat mellett Pécsen a klinikai munka és az egészségügyi oktatás-kutatás összehangolására törekednek, hiszen azzal együtt, hogy az orvoskar és a PTE Klinikai Központja gazdaságilag különálló egységek, egymás természetes partnerei és szövetségesei mind az oktatás, mind a gyógyítás-kutatás terén. Ahogy Decsi Tamás, a Klinikai

Központ szeptember közepén hivatalba lépő új főigazgatója mondja, mindez azt jelenti, hogy amikor egy beteg vizsgálata során egy orvostanhallgató is jelen van, onnantól nem csupán gyógyító, hanem oktatómunka is zajlik, így közös érdek, hogy a klinikákon a munka a lehető legjobb körülmények között folyjon.

A nemsokára hivatalba lépő főigazgató emellett a stratégiai fejlesztések összehangolására törekszik, miután véleménye szerint így aknázhatóak ki teljes egészében az orvoskarban és a Klinikai Központban rejlő kutatási potenciálok. Mindez a gyakorlatban Decsi Tamás elmondása szerint azt jelenti, hogy közösen érdemes meghatározni a kutatási célokat, hiszen amennyiben az alaputatásra és a klinikai alkalmazott kutatásokra szolgáló forrásokat egy helyre koncentrálják, úgy lényegesen hatékonyabban és egyben nagyobb eredményekkel használhatóak fel ezek.

Miután az oktatókórházi szerződések az elmúlt hónapok során kerültek megkötésre és az érdemi munka most kezdődik, egyelőre korai lenne az eredményekről beszélni, mondja Miseta Attila, a PTE

Nem csak a pécsi orvoskarnak, hanem a kórházaknak is hasznos

A pécsi orvoskar, illetve annak hallgatói mellett a programban résztvevő kórházak is profitálhatnak az együttműködésből, hiszen az az orvostanpótlás terén is hasznos lehet. A felsőbb éves medikusok a lakhelyükhöz legközelebbi kórházba kérhetik a gyakorlatukat, és így közelebről is megismerhetik a kórházban folyó gyógyító tevékenységet és az ott dolgozó orvosokat. Ez a kórház számára is előnyt jelenthet, hiszen az így megismert medikusok közül esetleg ki tudja választani a későbbi orvosait.

ÁOK dékánja, aki szerint az együttműködés sikeressége pár éven belül válik lemérhetővé. A pécsi orvoskar kezdeményezése ebben a formában egyébként egyedülállónak számít Magyarországon.

Oktató kórház: Kaposi-tudás az orvosképzésben

Megújította az oktatókórházi együttműködést szerdán Kaposváron a Kaposi Mór Oktató Kórház és a Pécsi Tudományegyetem (PTE). A megállapodást Bódis József rektor és Repa Imre főigazgató írta alá. A pécsiek réztáblája előkelő helyre került.

Miseta Attila dékán átadja a réztáblát Repa Imre főigazgatónak.

Megsárgult az egykori dokumentum, és megkopott a kapcsolat tartalma is, ezért a PTE Általános Orvostudományi Kar (ÁOK) annak megújítása, hatékonyabbá tétele mellett döntött, és fogadókészségre talált erre a Kaposi Mórban. Ez derült ki a kaposvári eseményen, ahová a régióban elsőként látogatott a pécsi egyetemvezetés. Ez a gesztus a magas kvalitásokat felmutató kórháznak is szólt, melynek sebészetén az egyébként csurgói születésű pécsi rektor töltötte a gyakorlatát, de benne volt az is, hogy az orvostanhallgatók között a mai napig sok a somogyi.

Bódis József arról is beszélt, hogy nem sok felsőoktatási képzés kecsegtet sikerrel, az orvosképzés ezek közé tartozik. A pécsi-kaposvári együttműködés az elmúlt időszakban nem volt problémamentes, hektikussá vált, amit mindkét fél érdekében összehangoltabbá tesznek, mondta. Miseta Attila, az ÁOK dékánja szerint hányattatott sorú ágazatban működnek, ezért sokat várnak attól, hogy az egyetemük második orvos-rektorával az orvostudományi oktatás és a betegellátás gondjaira is válaszokat lehet találni. A rendszerváltást követően elsorvadott oktatókórházi együttműködések életre keltése egy lehet ezek közül. Az élettudományok oktatása, tette hozzá, minden

más szakterületnél jobban igényli a mester-tanítvány viszonyt. Mert a gyógyítótudás nagy részét nem lehet szakkönyvekből elsajátítani. A magyar orvostanpótlás biztosítása a cél, és egy olyan időszakban, hangsúlyozta Miseta Attila, amikor az egészségügy válságspirálba

Bódis József rektor és Repa Imre főigazgató aláírják a szerződést.

került, az orvosszakma leértékelődött. Lokális probléma, hogy méltatlanul kevés kutatási-fejlesztési forrás érkezik a régióba, ezért a politikának, a szakmának van mit ledolgoznia.

Alkalmasak vagyunk a feladatra – mondta köszöntőjében Oláh Tibor kaposvári orvos-igazgató a szerdai ünnepségen az oktatókórházi minősítésről. A 13 milliárdos tömbkórházi beruházás helyszínén utalt arra is, hogy a durván a felénél járó teljes építkezéssel bárhol a világban megállná a helyét a létesítmény. Szakmailag is, mondta, sorolva a számokat: az 1260 ágyas, benne 812 aktív ágyas kórház 28 osztályon 40 profilban, és 136 rendelésen gyógyít. Az 1105 szakdolgozó mellett 140 nondoktor, vagyis felsőfokú egészségügyi diplomás áll alkalmazásukban. A 371 orvost 22 rezidens és 48 szakorvos-jelölt segíti, ami az utánpótlásra nézve pozitív adat. A 36 tudományos fokozat mellett 13 PhD-hallgatóval és 12 professzori címmel büszkélkedhetnek. Az idegen nyelvű tudományos és szerzői munka is elismerésre méltó. Mindezzel nem versenytársai Pécsnek, hanem a jelen „fúrca szervezési és finanszírozási körülményei között”: segítségei.

Balassa Tamás

Forrás: www.pecsiujsag.hu

A fővárosi Szent Imre Kórház a PTE oktató kórháza lett

A Pécsi Tudományegyetem szerdán ünnepélyes keretek között hivatalos szerződést kötött a fővárosi Szent Imre Kórházzal, ennek keretében az intézmény megkapta az oktató kórház címet.

Miseta Attila, a Pécsi Tudományegyetem dékánja a Budapesten tartott rendezvényen azt mondta: a fővárosi kórházak közül elsőként a Szent Imre Kórház nyerte el az elismerést, amelyet kiváló oktatói, gyógyítói gárdájának köszönhet. Mint mondta: a cím lényege, hogy a közkórházakban legyen több oktatótevékenység, ugyanis mint kiemelte: az egészségügyi ellátás színvonala emelésének elengedhetetlen feltétele a jó klinikai, gyakorló orvosi képzés.

Bedros J. Róbert, az intézmény főigazgatója az MTI-nek úgy nyilatkozott: nagy megtiszteltetés számukra a cím elnyerése,

Bedros J. Róbert és Miseta Attila aláírják a szerződést

amellyel elismerték az intézmény oktatói tevékenységét. A főorvos azt mondta: a pécsi egyetemmel kötött szerződés értelmében a jövőben még magasabb szintű egyetemi képzést folytatnak az intézményben, amely nem utolsósorban az orvostudományi kutatásokat és a betegellátást, a gyógyítást is segíti.

Szócska Miklós egészségügyi államtitkár gratulációját Bodrogi József miniszteri biztos tolmácsolta.

Török Krisztina, a Gyógyszerészeti és Egészségügyi, Minőség- és Szervezetfejlesztési Intézet főigazgatója arról beszélt, hogy a Szent Imre Kórházban nem csak magas színvonalú oktatói és gyógyító tevékenységet folytatnak: a kórház vezetésének egy év alatt az intézmény egymilliárd forintos adósságát is sikerült nagyjából 350 millió forintra csökkentenie.

Forrás: Zalai Hírlap, 2012. június 18.

A zalaegerszegi kórház és a pécsi egyetem együttműködése megújult

Közel négy évtizede fűzi oktatókórházi kapcsolat a zala megyei intézményt a Pécsi Tudományegyetem Általános Orvostudományi Karához; az 1974-ben megkötött megállapodás megérett a frissítésre, bővítésre.

Az együttműködést új alapokra helyező megállapodást hétfőn délelőtt írta alá *prof. Miseta Attila*, a POTE Általános Orvostudományi Kar dékánja, és *dr. Csidei Irén*, a Zala Megyei Kórház főigazgatója. Mint a dékán elmondta, az orvostudomány egyike a legdinamikusabban fejlődő diszciplínáknak, ám a középkorra visszanyúló szoros tanár-diák viszony mind a mai napig fennmaradt. Hiába állnak rendelkezésre korszerű gyakorló laboratóriumok, az igazi tapasztalatot a betegágy mellett lehet begyűjteni. Miseta Attila szólta az együttműködés kibővítéséről: segítséget nyújtanak a zalai kórházban dolgozó orvosok tu-

dományos minősítéséhez, ennek költségeit ugyanis részben vagy egészben átvállalja az egyetem.

Dr. Kecskés Gábor orvos-igazgató szerint az oktatókórházi cím garanciát jelent az egyetem számára, hogy a zalai intézményben minőségi munka folyik, s a pályakezdők felkészítésében a szakterületüket kiválóan művelő kollégák vesznek részt. Akik, e kapcsolatnak köszönhetően több lehetőséghez jutnak az egyetemi és főiskolai katedrákon is. Ehhez kapcsolódóan köszöntötte virágcsokorral *dr. Gasztonyi Beátát* (PhD), aki a napokban vehette át a pécsi egyetemen a sikeres habilitációjáról szóló oklevelet. A tudományos minősítéssel bíró kollégák táborának megújításán túl az osztályok akkreditációjában, közös képzések szervezésében, s nem utolsósorban a személyes marketingben is segítséget jelent a szoros kapcsolat.

Dr. Csidei Irén köszönetet mondott mindazoknak, akik az egyetemi kapcsolat erősítésén fáradoznak. De elismerés ez az egész kórház számára, hiszen a megállapodás újbóli megkötésével az egyetem az itt folyó magas szintű gyógyító munkát ismeri el. Az orvoslás, minden más szakterületnél jobban igényli a mester-tanítvány viszonyt, a tudást pusztán könyvekből nem lehet elsajátítani. Kitért az egészségügy struktúráját érintő változásokra is. Bejelentette, a július 1-jével hatályos átalakítás nem sújtja a megyei kórházat, sőt, számos szakterület az eddiginél magasabb progresszivitási szintre került. Ugyancsak jó hír, hogy az országban a zalai kórházat érintik legkevésbé az ágyzámleépítések, ami arra utal, hogy stabilan, az igényeket jól felmérve működik az intézmény.

Magyar Hajnalka

Vas N épe, 2012. június. 18.

Közös a munka – Együttműködő egyetem és kórház

SZOMBATHELY – Együttműködési szerződést írtak alá hétfő délután a Markusovszky kórház és a Pécsi Tudományegyetem ÁOK vezetői. Az intézmény oktatókórház lett.

A Pécsi Tudományegyetem Általános Orvostudományi Kara (PTE ÁOK) és a Markusovszky kórház vezetői hétfőn ünnepi eseményre gyűltek össze az intézmény Romhányi-termében, aláírták az egyetemi oktatókórház együttműködési szerződést.

Elsőként *prof. Miseta Attila*, a PTE ÁOK dékánja méltatta az együttműködés fontosságát. Elmondta, hogy a képzéshez nélkülözhetetlen az orvos-diák, valamint az orvos-diák-beteg kapcsolat. Ezek megléte nélkül nincs színvonalas oktatás. Hozzátette, a két intézmény közötti szerződés megújítása mindkét fél számára előnyös. A kórház orvosutánpótlásában is nagy szerepe lehet a tanulók képzésének, s az iskolának is jó, ha színvonalas képzésben részesülnek a tanulók.

Prof. Ertl Tibor általános, szak- és továbbképzési dékánhelyettes szerint a legfontosabb az, hogy a hallgatók olyan helyen tölthessék gyakorlati idejüket, amely megfelelő képzést biztosít számukra. Hozzátette, a Markusovszky kórház az 1990-es évekig gyógyítás szempontjából vonzerő volt a kollégáknak. Úgy vélte, hogy az oktatókórházi minősítés felértékeli majd a kórházi álláshelyeket.

Prof. Nagy Lajos, a kórház vezérigazgatója elmondta, hogy ezt a hivatást nem lehet könyvekből megtanulni, csak a betegágy mellett lehet elsajátítani. Hangsúlyozta, hogy oktatni nem könnyű, de kötelességüknek érzik mindenben a legjobbat nyújtani.

A Markusovszky kórház 1967 óta a Pécsi Orvostudományi Egyetem oktatókórháza, és mint ilyen, az országban elsőként nyerte el az oktatókórház kitüntető címet. Hétfőn a szerződést újították meg, s hamarosan kirakják az ezt jelző egyetemi oktatókórház táblát is az egészségügyi intézményben.

Bajdó Bettina

Prof. Nagy Lajos (jobbra) és prof. Miseta Attila megújította az egyetemi oktatókórház szerződést (Fotó: Horváth Csaba)

Prof. Ertl Tibor az „egyetem oktatókórháza” táblával

A PTE oktatókórháza lett a veszprémi

Évente 40-50 orvostanhallgatót fogad a veszprémi kórház, közöttük külföldieket is

A pécsi egyetem oktatókórháza lett a Veszprém Megyei Csolnoky Ferenc Kórház; erről szerdán írtak alá megállapodást. A Pécsi Tudományegyetem Általános Orvostudományi Kar dékáni hivatala és a Veszprém Megyei Csolnoky Ferenc Kórház Nonprofit Zrt. közötti oktatókórházi együttműködési megállapodást *Miseta Attila* dékán és *Rácz Jenő*, a kórház főigazgatója írta alá Veszprémben.

Az együttműködés a gyakorlatban azt jelenti, hogy az egyetem orvostanhallgatóinak, valamint a rezidensképzésben részt vevőknek a gyakorlati oktatóhelye lesz a veszprémi kórház – mondta *Rácz Jenő*. Hozzátette: az oktatókórház státus olyan szakmai rang, amelynek elnyerése rendkívüli jelentőségű intézményük számára. Az együttműködés keretében évente 40-50 hallgatót fogadnak, közöttük külföldieket is.

Forrás: Tolnai Népiújság, 2012. június 14.

A megyei kórház is oktat

Az oktatókórházi rendszer a korábbi időszakokban is jól működött – állapította meg *prof. Miseta Attila*, a PTE Általános Orvostudományi Karának dékánja.

– Szinte minden más oktatási formától eltérően – talán a művészeti oktatás kivételével – az orvostudományban, fogorvos-tudományban módfelett fontos az oktató és tanítvány közvetlen kapcsolata – folytatta. – Néha egy tanár csak egy hallgatónal foglalkozhat. Ezért nagyon költséges ez a képzés. Ami a megállapodást illeti, az gyakorlati értelemben az új tanévtől, azaz szeptembertől lép életbe. Várhatóan azok a klinikai évfolyamokat végző hallgatónk jönnek majd Szekszárdra, akik amúgy is idevalósiak, avagy a környéken laknak.

– Manapság az egészségügyben is nehéz olyan döntést hozni, ami minden szereplőnek jó – mutatott rá *dr. Muth Lajos*. – Ahogy az egészségügyben a legfőbb szereplő – még ha ezt sokszor el is felejtik – a beteg, úgy az oktatásban ez a pozíció a hallgatót illeti meg. A hallgató egészen biztosan jól jár, ha egy olyan vidéki kórházba kerül, mint amilyen a miénk. Hiszen a gyakorlati oktatás, a munkához, a beteghez való hozzáférés lehetősége általában jobb, mint egy klinikán. Jó ez a megoldás a kórházunknak is, jelzi megbecsülésünket, szakmai presztízsünket.

Előfordulhat, hogy a hely, a feladat és a biztosított lehetőség a hallgatóknak is megtetszik és nálunk maradnak. Ha ez így lesz, jó lesz a városnak is, hiszen Szekszárd kiművelt emberfőkkel gyarapodik. Jó ez az oktatás kollégáinknak is, akik – már meglévő tudásuk mellett – újabb és újabb önképzéssel adhatnak igényes útmutatást a majdani pályakezdőknek. S mindennek előtt jó a betegeknek is, hiszen emeli az ellátás színvonalát.

Muth Lajos és Miseta Attila aláírják az együttműködési szerződést

A 2012 év végi munkaszüneti napok és a munkaszüneti napok körüli munkarend

október 22. hétfő: pihenőnap

október 23. kedd: munkaszüneti nap

október 27. szombat: munkanap (október 22. helyett)

november 1. csütörtök: munkaszüneti nap

november 2. péntek: pihenőnap

november 10. szombat: munkanap (november 2. helyett)

december 1. szombat: munkanap (december 31. helyett)

december 15. szombat: munkanap (december 24. helyett)

december 24. hétfő: pihenőnap

december 25. kedd: munkaszüneti nap

december 26. szerda: munkaszüneti nap

december 31. hétfő: pihenőnap

január 1. kedd: munkaszüneti nap

A Pécsi Tudományegyetem

Orvostudományi és Egészségtudományi Szakosztályának programja

2012. október 29. - Tanulmányos esetek fóruma

1. Tachycardia indukálta súlyos szívelégtelenség komplex kezelése – Mit tegyünk, ha a gyógyszeres kezelés már nem segít? (Esetgazda: *dr. Habon Tamás*, PTE KK I. számú Belgyógyászati Klinika)
2. Megint egy hasmenés? (Esetgazda: *dr. Béres András*, Somogy Megyei Kaposi Mór Oktató Kórház, Infektológiai Osztály)
3. A prosztaták irradációjáról egy eset kapcsán – az első IMAT kezelések tapasztalatai Pécsen (Esetgazda: *dr. Szappanos Szabolcs*, PTE KK Onkoterápiás Intézet)

2012. november 5. - Tanulmányos esetek fóruma

1. Szokatlan etiológiájú compartment szindróma multidiszciplináris ellátása (Esetgazda: *dr. Loibl Csaba*, PTE KK Aneszteziológiai és Intenzív Terápiás Intézet)
2. Fedett mellkasfali sérülést követően kialakult Streptococcus okozta septicus shock syndroma (Esetgazda: *dr. Patonai Zoltán*, PTE ÁOK Igazságügyi Orvostani Intézet)
3. Posttraumás tracheastenosiszt okozó granulatio endoscopy-laseres műtéti megoldása (Esetgazda: *dr. Burián András*, PTE KK Fül-Orr-Gégészeti és Fej-Nyaksebészeti Klinika)

2012. november 12. – Felkért előadások

1. *Prof. Eberhard Fuchs* (Clinical Neurobiology Laboratory, German Primate Center, Leibniz Institute for Primate Research, Göttingen, Germany – az előadót bemutatja: *Prof. Miseta Attila*): Preclinical approaches to examine novel concepts of the pathophysiology of depressive disorders: Lessons learned from treeshrews and rats (40 perc)
2. *Dr. Halmosi Róbert* (PTE KK I. számú Belgyógyászati Klinika, Kardiológia): A PARP-1 enzim gátlásának szerepe a kardiális és a vaszkuláris remodelling kivédésében (25 perc)
3. *Dr. Veres Balázs* (PTE AOK Biokémiai és Orvosi Kémiai Intézet): Lipopoliszacharid-indukálta gyulladás jelátviteli mechanizmusai (25 perc)

2012. november 19. – Tanulmányos esetek fóruma

1. Bort iszik és vizet aspirál – egy különös vízbefulladás esete (Esetgazda: *Poór Viktor Soma*, PTE ÁOK Igazságügyi Orvostani Intézet)
2. Tartós helyi steroid kezelés mellékhatásai és elhagyásának következménye egy psoriasisos betegen (Esetgazda: *dr. Fábos Beáta*, Somogy Megyei Kaposi Mór Oktató Kórház, Bőrgyógyászati Osztály)
3. Mitrális billentyű műtétek történelmi sora és pacemaker szövődmények – egy beteg hosszan tartó szívsebészeti gondozása (Esetgazda: *dr. Lénárd László*, PTE KK Szívgyógyászati Klinika)

2012. november 26. – Felkért előadás - Tanulmányos esetek fóruma

1. *Prof. Markus Paulmichl* (Institute of Pharmacology and Toxicology, Paracelsus Medical University, Salzburg, Austria - az előadót bemutatja: *Prof. Miseta Attila*): Pendrin: a new drug target (40 perc)
2. A tumor meggyógyult, és a beteg? (Esetgazda: *dr. Könczöl Franciska*, PTE ÁOK Igazságügyi Orvostani Intézet)
3. Rövid ideig adott steroid mellett kialakult pulmonalis szövődmény (Esetgazda: *dr. Sinkovics András*, PTE KK I. számú Belgyógyászati Klinika, Pulmonológia)

2012. december 3. - Felkért előadások

1. *Dr. Reuter Gábor* (BMK Népegészségügyi Szakigazgatási Szerve (ÁNTSZ), Regionális Virologiai Laboratórium, Pécs): Vírosvilág – a vírusok világa. Eleget tudunk-e a vírusokról? (30 perc)
2. *Dr. Alotti Nasri* (Zala Megyei Oktató Kórház, Szívsebészeti Osztály): Az aorta dissectio nehéz kérdései (45 perc)

Dr. Kellermayer Miklós
elnök

Dr. Kocsis Béla
titkár

Dr. Sulyok Endre
egészségtudományi tanácsadó

TDK BÖRZE AZ AULÁBAN

Képek Pécsről

Tám László fotói

Képek a Közép-Mecsekről

*Ötforrás-völgy, Lámpás-völgy, Misina, Melegmány, Tubes, Mánfa, Mecsek-kapu, Tetye
Sebők Béla és Barthó Loránd fotói*

